

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ และผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ผู้บริหาร หัวหน้าหมวด และครูผู้สอน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งประกอบด้วย

2.1 การเตรียมการจัดหลักสูตร

2.1.1 การกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร

2.1.2 การวางแผนการจัดหลักสูตร

2.1.3 การจัดเตรียมบุคลากร

2.1.4 การจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน

2.1.5 การจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร

2.1.6 การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน

2.1.7 การจัดเตรียมสถานที่

2.1.8 การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน

2.1.9 การเตรียมการนิเทศและติดตามผล

2.2 การดำเนินการจัดหลักสูตร

2.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2.2 การใช้สื่อการเรียนการสอน

- 2.2.3 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.2.4 การวัดผลและประเมินผลการเรียน
- 2.2.5 การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน

2.3 การติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร

- 2.3.1 การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร
- 2.3.2 การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
สิ่งแวดล้อมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่ง
ประกอบด้วย

- 3.1 ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมการจัดหลักสูตร
- 3.2 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการจัดหลักสูตร
- 3.3 ปัญหาเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร

ตอนที่ 4 การศึกษาเอกสารของโรงเรียนเกี่ยวกับสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้อง
สิ่งแวดล้อมศึกษา เป็นการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร จำนวน 6 รายการ โดย
เสนอเป็นคำร้อยละและคำบรรยายประกอบตาราง ตามลำดับดังนี้

1. แผนปฏิบัติงานประจำปี
2. งาน/โครงการ
3. รายงานการประชุมประจำเดือน
4. รายงานการประชุมหมวด
5. บันทึกการนิเทศ
6. เอกสารทางวิชาการ

รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน ได้แก่ ระดับชั้นที่โรงเรียนจัดการเรียนการสอน ที่ตั้งของโรงเรียน วิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกเสรีในกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาที่โรงเรียนเปิดสอน ซึ่งมีรายละเอียดดังเสนอในตารางที่ 3
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหาร จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิสุงที่สุดทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหาร หรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา และรายละเอียดของการอบรมหรือสัมมนา ซึ่งมีรายละเอียดดังเสนอในตารางที่ 4
3. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของหัวหน้าหมวดสังคมศึกษา จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิสุงที่สุดทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหมวดสังคมศึกษา รายวิชาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาในกลุ่มวิชาสังคมศึกษาที่ปฏิบัติการสอน เหตุผลที่ได้รับผิดชอบด้านการสอนในหมวดสังคมศึกษา จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ งานอื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอนในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา และรายละเอียดของการอบรมหรือสัมมนา ซึ่งมีรายละเอียดดังเสนอในตารางที่ 5
4. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอน จำแนกตาม เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิสุงที่สุดทางการศึกษา รายวิชาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาในกลุ่มวิชาสังคมศึกษาที่ปฏิบัติการสอน เหตุผลที่ได้รับผิดชอบด้านการสอนในหมวดสังคมศึกษา จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา และรายละเอียดของการอบรมหรือสัมมนา ซึ่งมีรายละเอียดดังเสนอในตารางที่ 6

ตารางที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
	N = 18	
1. ระดับชั้นที่โรงเรียนจัดการเรียนการสอน		
มัธยมศึกษาตอนต้น	5	27.78
มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย	13	72.22
2. ที่ตั้งของโรงเรียน		
ในเขตเทศบาล	3	16.67
ในเขตสุขาภิบาล	4	22.22
นอกเขตสุขาภิบาล	11	61.11
3. วิชาบังคับเลือกในกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้อง สิ่งแวดล้อมศึกษาที่โรงเรียนเปิดสอน		
<u>ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น</u>		
ส 017 จริยธรรมกับบุคคล	14	77.78
ส 026 เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในโลกปัจจุบัน	10	55.56
ส 027 โลกในยุคปัจจุบัน	7	38.89
ส 053 ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	14	77.78
ส 071 ท้องถิ่นของเรา 1	16	88.89
ส 072 ท้องถิ่นของเรา 2	13	72.22
ส 073 ท้องถิ่นของเรา 3	3	16.67

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
	N = 18	
4. วิชาเลือกเสรีในกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนของ		
สิ่งแวดล้อมศึกษาที่โรงเรียนเปิดสอน		
<u>ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น</u>		
ส 011 สังคมและวัฒนธรรมไทย	4	22.22
ส 051 สิ่งแวดล้อมศึกษา	2	11.11
ส 052 ประชากรศึกษา	3	16.67
ส 061 ภูมิศาสตร์เบื้องต้น	2	11.11
<u>ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย</u>		
ส 011 ภูมิศาสตร์กายภาพ	4	22.22
ส 012 ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจโลก	6	33.33
ส 013 ภูมิศาสตร์การเกษตร	2	11.11
ส 029 วัฒนาการคมนาคมขนส่งและสื่อสาร	1	5.56
ส 0210 ประวัติสังคมและวัฒนธรรมไทย	3	16.67
ส 0214 เหตุการณ์ปัจจุบัน	6	33.33
ส 081 พลังงานกับสิ่งแวดล้อม	2	11.11
ส 082 ประชากรกับคุณภาพชีวิต	6	33.33

จากตารางที่ 3 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 72.22 และจัดการเรียนการสอนเฉพาะระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 27.78

ในด้านที่ตั้งของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีที่ตั้งอยู่นอกเขตสุขาภิบาล คิดเป็นร้อยละ 61.11 รองลงมา คือ ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาล และในเขตเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 22.22 และ 16.67 ตามลำดับ

ในด้านวิชาบังคับเลือกในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาที่โรงเรียนเปิดสอน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่เปิดสอนรายวิชา ส 071 ท้องถิ่นของเรา 1 คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมา คือ การเปิดสอนรายวิชา ส 017 จริยธรรมกับบุคคล และ ส 053 ประชากรกับสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 77.78 เท่ากัน ส่วนรายวิชา ส 072 ท้องถิ่นของเรา 2 และ ส 026 เอเชียตะวันตกเฉียงใต้ในโลกปัจจุบัน มีการเปิดสอน คิดเป็นร้อยละ 72.22 และ 55.56 ตามลำดับ

ส่วนวิชาเลือกเสรีในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาที่โรงเรียนเปิดสอน พบว่า ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนส่วนใหญ่เปิดสอนรายวิชา ส 011 สังคมและวัฒนธรรมไทย คิดเป็นร้อยละ 22.22 รองลงมา คือ รายวิชา ส 052 ประชากรศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16.67 และรายวิชา ส 051 สิ่งแวดล้อมศึกษา และ ส 061 ภูมิศาสตร์เบื้องต้น คิดเป็นร้อยละ 11.11 เท่ากัน ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่เปิดสอนรายวิชา ส 012 ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจโลก ส 0214 เหตุการณ์ปัจจุบัน และ ส 082 ประชากรกับคุณภาพชีวิต คิดเป็นร้อยละ 33.33 เท่ากัน รองลงมา คือ รายวิชา ส 011 ภูมิศาสตร์กายภาพ และ ส 0210 ประวัติสังคมและวัฒนธรรมไทย คิดเป็นร้อยละ 22.22 และ 16.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 สถานภาพของผู้บริหาร

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 18	
1. เพศ		
ชาย	9	50.00
หญิง	9	50.00
2. อายุ		
21-30 ปี	5	27.78
31-40 ปี	7	38.89
41-50 ปี	5	27.78
51-60 ปี	1	5.55
3. วุฒิสุงที่สุดทางการศึกษา		
ปริญญาตรี	16	88.89
ปริญญาโท	2	11.11
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	3	16.67
5-10 ปี	3	16.67
11-15 ปี	3	16.67
16-20 ปี	7	38.89
ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	2	11.11

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 18	
5. ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหาร หรือผู้ช่วยผู้บริหาร		
ต่ำกว่า 5 ปี	9	50.00
5-10 ปี	5	27.78
11-15 ปี	1	5.56
16-20 ปี	1	5.56
ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	2	11.11
6. การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร สิ่งแวดล้อมศึกษา		
ไม่เคย	12	66.67
เคย	6	33.33
หัวข้อที่อบรมหรือสัมมนา		
- การปลูกฝังเยาวชนด้านสิ่งแวดล้อมที่จะ สอดแทรกในรายวิชา จัดโดยกรมสามัญศึกษา ในปี พ.ศ. 2535	1	16.67
- การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปกรรมท้องถิ่น จัดโดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ การพลังงาน ในปี พ.ศ. 2535	1	16.67

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน N = 18	ร้อยละ
- ครูสังคมศึกษากับการจัดการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อม จัดโดยสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัด ร่วมกับสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ ในปี พ.ศ. 2535	1	16.67
- การสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน จัดโดยสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2536	1	16.67
- สัมมนาสิ่งแวดล้อม 36 จัดโดยกรมสามัญศึกษา ในปี พ.ศ. 2536	2	33.33

จากตารางที่ 4 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหาร เมื่อจำแนกตามเพศแล้ว พบว่า ผู้บริหารที่เป็นเพศหญิงและเพศชายมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.89 รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 21-30 ปี และ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.78 เท่ากัน และมีอายุระหว่าง 51-60 ปี มีเพียงร้อยละ 5.55

สำหรับวุฒิสูงสุดทางการศึกษาของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 88.89 และมีวุฒิปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 11.11

ประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.88 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในการทำงาน

ต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี และ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.67 เท่ากัน และมีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.11

ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ ดำรงตำแหน่งระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.78 และดำรงตำแหน่ง 21 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.11 ส่วนการดำรงตำแหน่งระหว่าง 11-15 ปี และ 16-20 ปี มีจำนวน คิดเป็นร้อยละ 5.56 เท่ากัน

การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา พบว่า ผู้บริหารเคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 33.33 และไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 66.67

เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดของการอบรมหรือสัมมนา พบว่า ผู้บริหารเข้ารับการอบรมสัมมนาสิ่งแวดล้อม 36 ซึ่งจัดโดยกรมสามัญศึกษา ในปี พ.ศ. 2536 คิดเป็นร้อยละ 33.33 และการอบรมเกี่ยวกับการปลูกฝังเยาวชนในด้านสิ่งแวดล้อมที่จะสอดแทรกในรายวิชา ซึ่งจัดโดยกรมสามัญศึกษา เมื่อปี 2535 การอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปกรรมท้องถิ่น จัดโดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เมื่อปี พ.ศ. 2535 การอบรมในหัวข้อ ครูสังคมนาการศึกษาการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อม จัดโดยสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดร่วมกับสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ เมื่อปี พ.ศ. 2535 รวมทั้งการอบรมในหัวข้อการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน ซึ่งจัดโดยสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย เมื่อปี 2536 คิดเป็นร้อยละ 16.67 เท่ากัน

ตารางที่ 5 สถานภาพของหัวหน้าหมวดสังคมศึกษา

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 18	
1. เพศ		
ชาย	8	44.44
หญิง	10	55.56
2. อายุ		
21-30 ปี	6	33.33
31-40 ปี	8	44.44
41-50 ปี	4	22.22
51-60 ปี	-	-
3. วุฒิสองสุดทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	18	100.00
ปริญญาโท	-	-
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	5	27.78
5-10 ปี	1	5.56
11-15 ปี	8	44.44
16-20 ปี	3	16.67
ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	1	5.56

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 18	
5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหมวดสังคมศึกษา		
ต่ำกว่า 5 ปี	8	44.44
5-10 ปี	9	50.00
11-15 ปี	1	5.56
16-20 ปี	-	-
ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	-	-
6. รายวิชาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ที่ปฏิบัติการสอน		
<u>ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น</u>		
วิชาบังคับแกน		
ส 101 ประเทศของเรา	6	33.33
ส 203 ทวีปของเรา	4	22.22
ส 305 โลกของเรา	10	55.56
วิชาบังคับเลือก		
ส 017 จริยธรรมกับบุคคล	4	22.22
ส 026 เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในโลกปัจจุบัน	3	16.67
ส 027 โลกในยุคปัจจุบัน	1	5.56
ส 053 ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	6	33.33
ส 071 ท้องถิ่นของเรา 1	4	22.22
ส 072 ท้องถิ่นของเรา 2	1	5.56
ส 073 ท้องถิ่นของเรา 3	1	5.56

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 18	
<u>วิชาเลือกเสรี</u>		
ส 011 สังคมและวัฒนธรรมไทย	1	5.56
ส 051 สิ่งแวดล้อมศึกษา	1	5.56
ส 052 ประชากรศึกษา	1	5.56
ส 061 ภูมิศาสตร์เบื้องต้น	1	5.56
<u>ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย</u>		
<u>วิชาบังคับแกน</u>		
ส 053 สังคมศึกษา	5	27.78
<u>วิชาเลือกเสรี</u>		
ส 011 ภูมิศาสตร์กายภาพ	2	11.11
ส 012 ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจโลก	2	11.11
ส 013 ภูมิศาสตร์การเกษตร	1	5.56
ส 029 วิวัฒนาการคมนาคมขนส่งและสื่อสาร	1	5.56
ส 0210 ประวัติสังคมและวัฒนธรรมไทย	1	5.56
ส 0214 เหตุการณ์ปัจจุบัน	1	5.56
ส 081 พลังงานกับสิ่งแวดล้อม	2	11.11
ส 082 ประชากรกับคุณภาพชีวิต	1	5.56
7. เหตุผลที่ได้รับผิดชอบด้านการสอนในหมวดสังคมศึกษา		
ตรงตามวิชาเอกที่สำเร็จมา	17	94.44
ตรงตามความถนัดและประสบการณ์	1	5.56

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 18	
8. จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์		
น้อยกว่า 12 คาบ	-	-
12-18 คาบ	5	27.78
19-25 คาบ	12	66.67
มากกว่า 25 คาบ	1	5.56
9. งานอื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอนในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา		
งานสอนคณิตศาสตร์	1	5.56
หัวหน้าฝ่ายธุรการ งานสารบัญ	2	11.11
เจ้าหน้าที่งานวิชาการโรงเรียน	1	5.56
เจ้าหน้าที่งานกิจกรรมชุมชน	3	16.67
หัวหน้างานลูกเสือชั้น ม.1	1	5.56
เจ้าหน้าที่สวัสดิการ	1	5.56
หัวหน้าเวรประจำวัน	2	11.11
เจ้าหน้าที่งานโสตทัศนศึกษา	2	11.11
เจ้าหน้าที่งานประชาสัมพันธ์	2	11.11
คณะกรรมการสภานักเรียน	1	5.56
งานห้องสมุด	1	5.56
งานพัสดุ	2	11.11
งานอาคารสถานที่	1	5.56
งานทะเบียนวัดผล	1	5.56

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน N = 18	ร้อยละ
อาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้น	2	11.11
งานปกครอง	1	5.56
งานสหกรณ์โรงเรียน	1	5.56
งานแนะแนว	3	16.67
เจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนงาน	1	5.56
เจ้าหน้าที่งานสารสนเทศ	2	11.11
งานอาชีพอิสระ	1	5.56
หัวหน้างานจริยธรรม	1	5.56
10. การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร		
สิ่งแวดล้อมศึกษา		
ไม่เคย	12	66.66
เคย	6	33.33
หัวข้อที่อบรมหรือสัมมนา		
- ประชากรกับคุณภาพชีวิต		
จัดโดยเขตการศึกษา 5 ในปี พ.ศ. 2534	1	5.56
- ญี่ปุ่นศึกษา		
จัดโดยสถาบันเอเชีย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย		
ในปี พ.ศ. 2535	1	5.56

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 18	
- ครูสังคมศึกษากับการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อม จัดโดย สศจ. ร่วมกับสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ ในปี พ.ศ. 2535	2	11.11
- ปัญหาสิ่งแวดล้อม : พันธกิจที่ท้าทาย ของครูสังคมศึกษา จัดโดยกรมสามัญศึกษา ร่วมกับสมาคมครู สังคมศึกษา ในปี พ.ศ. 2536	2	11.11

จากตารางที่ 5 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของหัวหน้าหมวดสังคมศึกษา เมื่อจำแนกตามเพศแล้วพบว่า หัวหน้าหมวดส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.56 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 44.44 เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า หัวหน้าหมวดส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 21-30 ปี และ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 22.22 ตามลำดับ

สำหรับวุฒิสูงสุดทางการศึกษาของหัวหน้าหมวดสังคมศึกษา พบว่า หัวหน้าหมวดทุกคนมีวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 100.00

ประสบการณ์ในการทำงานของหัวหน้าหมวดสังคมศึกษา พบว่า หัวหน้าหมวดส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี และ 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.78 และ 16.67 ตามลำดับ

ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหมวดสังคมศึกษา พบว่า หัวหน้าหมวดส่วนใหญ่มีประสบการณ์ระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.44 และ 5.56 ตามลำดับ

รายวิชาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาในกลุ่มวิชาสังคมศึกษาที่หัวหน้าหมวดสังคมศึกษาปฏิบัติ การสอน ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ในวิชาบังคับแกน หัวหน้าหมวดส่วนใหญ่ปฏิบัติการสอน รายวิชา ส 305 โลกของเรา คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาคือ รายวิชา ส 101 ประเทศ ของเรา และ ส 203 ทวีปของเรา คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 22.22 ตามลำดับ สำหรับวิชา บังคับเลือก พบว่า หัวหน้าหมวดส่วนใหญ่ปฏิบัติการสอนรายวิชา ส 053 ประชากรกับสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาคือ รายวิชา ส 017 จริยธรรมกับบุคคล และ ส 071 ท้องถิ่น ของเรา 1 คิดเป็นร้อยละ 22.22 เท่ากัน และรายวิชา ส 026 เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ใน โลกปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ส่วนวิชาเลือกเสรี พบว่า หัวหน้าหมวดปฏิบัติการสอนในราย วิชา ส 011 สังคมและวัฒนธรรมไทย ส 051 สิ่งแวดล้อมศึกษา ส 052 ประชากรศึกษา และ ส 061 ภูมิศาสตร์เบื้องต้น คิดเป็นร้อยละ 5.56 เท่ากันทุกรายวิชา

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ในวิชาบังคับแกน หัวหน้าหมวดปฏิบัติการสอนราย วิชา ส 053 สังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 27.78 ส่วนวิชาเลือกเสรี พบว่า หัวหน้าหมวดส่วนใหญ่ ปฏิบัติการสอนรายวิชา ส 011 ภูมิศาสตร์กายภาพ ส 012 ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจโลก และ ส 081 พลังงานกับสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 11.11 เท่ากัน รองลงมาคือ ปฏิบัติการสอนรายวิชา ส 013 ภูมิศาสตร์การเกษตร ส 029 วิชาการคมนาคมขนส่งและสื่อสาร ส 0210 ประวัติ สังคมและวัฒนธรรมไทย ส 0214 เหตุการณ์ปัจจุบัน และ ส 082 ประชากรกับคุณภาพชีวิต คิด เป็นร้อยละ 5.56 เท่ากันทุกรายวิชา

เหตุผลที่ได้รับผิดชอบด้านการสอนในหมวดสังคมศึกษาของหัวหน้าหมวดสังคมศึกษา พบว่า ตรงตามวิชาเอกที่สำเร็จมา คิดเป็นร้อยละ 94.44 และตรงตามความถนัดและประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 5.56

จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ พบว่า หัวหน้าหมวดสังคมศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติการสอน ระหว่าง 19-25 คาบ คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ ระหว่าง 12-18 คาบ และมากกว่า 25 คาบ คิดเป็นร้อยละ 27.78 และ 5.56 ตามลำดับ

งานอื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอนในกลุ่มวิชาสังคมศึกษาของหัวหน้าหมวดสังคมศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่งานกิจกรรมชุมนุม และงานแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 16.67 เท่ากัน รองลงมาคือ ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายธุรการงานสารบัญ หัวหน้าเวรประจำวัน เจ้าหน้าที่งานโสตทัศนศึกษา เจ้าหน้าที่งานประชาสัมพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้น และเจ้าหน้าที่งานสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 11.11 เท่ากัน

การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา พบว่า หัวหน้าหมวดสังคมศึกษาเคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 22.22 และไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 77.78

เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดของการอบรมหรือสัมมนา พบว่า หัวหน้าหมวดสังคมศึกษาส่วนใหญ่ เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาในหัวข้อ ครูสังคมศึกษากับการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อม ซึ่งจัดโดยสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดร่วมกับสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ ในปี พ.ศ. 2535 และหัวข้อ ปัญหาสิ่งแวดล้อม : พันธกิจที่ท้าทายของครูสังคมศึกษา ซึ่งจัดโดย กรมสามัญศึกษาร่วมกับสมาคมครูสังคมศึกษา ในปี พ.ศ. 2536 คิดเป็นร้อยละ 11.11 เท่ากัน รองลงมาคือ การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาในหัวข้อ ประชากรกับคุณภาพชีวิต ซึ่งจัดโดยเขตการศึกษา 5 ในปี พ.ศ. 2534 และหัวข้อ ญีปุ่นศึกษา ซึ่งจัดโดยสถาบันเอเชีย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2535 คิดเป็นร้อยละ 5.56 เท่ากัน

ตารางที่ 6 สถานภาพของครูผู้สอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 95	
1. เพศ		
ชาย	38	40.00
หญิง	57	60.00
2. อายุ		
21-30 ปี	11	11.58
31-40 ปี	53	55.79
41-50 ปี	30	31.58
51-60 ปี	1	1.05
3. อายุราชการ		
ต่ำกว่า 5 ปี	12	12.63
5-10 ปี	22	23.16
11-15 ปี	29	30.53
16-20 ปี	30	31.58
ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	2	2.11
4. วุฒิสองสุดทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	7.37
ปริญญาตรี	87	91.58
ปริญญาโท	1	1.05

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 95	
5. รายวิชาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา		
ที่ปฏิบัติการสอน		
<u>ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น</u>		
วิชาบังคับแกน		
ส 101 ประเทศของเรา	25	26.32
ส 203 ทวีปของเรา	18	18.95
ส 305 โลกของเรา	22	23.16
วิชาบังคับเลือก		
ส 017 จริยธรรมกับบุคคล	10	10.53
ส 026 เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในโลกปัจจุบัน	2	2.11
ส 027 โลกในยุคปัจจุบัน	4	4.21
ส 053 ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	17	17.89
ส 071 ท้องถิ่นของเรา 1	15	15.79
ส 072 ท้องถิ่นของเรา 2	8	8.42
ส 073 ท้องถิ่นของเรา 3	4	4.21
วิชาเลือกเสรี		
ส 011 สังคมและวัฒนธรรมไทย	6	6.32
ส 051 สิ่งแวดล้อมศึกษา	1	1.05
ส 052 ประชากรศึกษา	1	1.05
ส 061 ภูมิศาสตร์เบื้องต้น	1	1.05

ตารางที่ 6

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 95	
<u>ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย</u>		
วิชาบังคับแกน		
ส 503 สังคมศึกษา	15	15.79
วิชาเลือกเสรี		
ส 011 ภูมิศาสตร์กายภาพ	3	3.16
ส 012 ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจโลก	4	4.21
ส 013 ภูมิศาสตร์การเกษตร	2	2.11
ส 029 วิชาการการคมนาคมขนส่งและสื่อสาร	1	1.05
ส 0210 ประวัติสังคมและวัฒนธรรมไทย	2	2.11
ส 0214 เหตุการณ์ปัจจุบัน	5	5.26
ส 081 พลังงานกับสิ่งแวดล้อม	2	2.11
ส 082 ประชากรกับคุณภาพชีวิต	4	4.21
6. เหตุผลที่ได้รับผิดชอบด้านการสอนในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา		
ตรงตามวิชาเอกที่สำเร็จมา	72	75.79
ตรงตามวิชาโทที่สำเร็จมา	4	4.21
ตรงตามความถนัดและความสามารถ	11	11.58
ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารให้สอน	8	8.42
7. จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์		
น้อยกว่า 12 คาบ	2	2.11

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน N = 95	ร้อยละ
12-18 คาบ	24	25.26
19-25 คาบ	68	71.58
มากกว่า 25 คาบ	1	1.05
8. งานอื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอนในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา		
งานสอนเกษตร	1	1.05
งานสอนคณิตศาสตร์	2	2.11
เจ้าหน้าที่งานวิชาการ โรงเรียน	21	22.11
เจ้าหน้าที่งานกิจกรรม	4	4.21
เจ้าหน้าที่งานลูกเสือ	8	8.42
เจ้าหน้าที่สวัสดิการ	9	9.47
เจ้าหน้าที่งานโสต	5	5.26
เจ้าหน้าที่งานประชาสัมพันธ์	3	3.16
เจ้าหน้าที่งานห้องสมุด	7	7.37
เจ้าหน้าที่งานพัสดุ	6	6.32
เจ้าหน้าที่งานทะเบียนวัดผล	11	11.58
งานอาคารสถานที่	6	6.32
งานปกครอง	9	9.47
งานธุรการ	12	12.63
งานแนะแนว	14	14.74
ฝ่ายแผนงาน	6	6.32

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน N = 95	ร้อยละ
งานสารสนเทศ	8	8.42
อาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้น	23	24.21
9. การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร สิ่งแวดล้อมศึกษา		
ไม่เคย	60	63.16
เคย	35	36.84
หัวข้อที่อบรมหรือสัมมนา		
- ความรู้สิ่งแวดล้อม จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2534	1	2.86
- การพัฒนาเนื้อหาและวิธีการสอน การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย จัดโดยมูลนิธิ สืบ นาคะเสถียร ในปี พ.ศ. 2534	1	2.86
- การสอนสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จัดโดยเขตการศึกษา 5 ในปี พ.ศ. 2535	1	2.86
- การอบรมเชิงปฏิบัติการ การสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา จัดโดยมูลนิธิโลกสีเขียวร่วมกับ ม.มหิดล ในปี พ.ศ. 2536	1	2.86

ตารางที่ 6 ต่อ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 95	
- การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อม		
จัดโดย สศจ. ในปี พ.ศ. 2536	16	45.71
- การประชุมจัดทำหลักสูตรค่ายอนุรักษ์พิทักษ์ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม		
จัดโดย สศจ. ในปี พ.ศ. 2536	14	40.00
- การอบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิคการศึกษา และเขียนเอกสารท้องถิ่นของเรา		
จัดโดย วค. นครราชสีมา ในปี พ.ศ. 2536	1	2.86

จากตารางที่ 6 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอนในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา เมื่อจำแนกตามเพศแล้วพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.00 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 40.00 เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.79 รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 41-50 ปี และ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.58 และ 11.58 ตามลำดับ

และเมื่อพิจารณาอายุราชการของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.58 รองลงมาคือ มีอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี และ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.53 และ 23.16 ตามลำดับ

สำหรับวุฒิสูงสุดทางการศึกษาของครูผู้สอนในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 91.58 รองลงมาคือ มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 7.37

และวุฒิปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 1.05

รายวิชาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาในกลุ่มวิชาสังคมศึกษาที่ปฏิบัติการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ในวิชาบังคับแกนครูผู้สอนส่วนใหญ่ปฏิบัติการสอนรายวิชา ส 101 ประเทศของเรา คิดเป็นร้อยละ 26.32 รองลงมาคือ รายวิชา ส 305 โลกของเรา และ ส 203 ทวีปของเรา คิดเป็นร้อยละ 23.16 และ 18.95 ตามลำดับ สำหรับวิชาบังคับเลือกพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ปฏิบัติการสอนรายวิชา ส 053 ประชากรกับสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 17.89 รองลงมาคือ ปฏิบัติการสอนวิชา ส 071 ท้องถิ่นของเรา 1 และรายวิชา ส 017 จริยธรรมกับบุคคล คิดเป็นร้อยละ 15.79 และ 10.53 ตามลำดับ ส่วนวิชาเลือกเสรี พบว่า ครูผู้สอนปฏิบัติการสอนรายวิชา ส 011 สังคมและวัฒนธรรมไทย คิดเป็นร้อยละ 6.32 และปฏิบัติการสอนรายวิชา ส 051 สิ่งแวดล้อมศึกษา ส 052 ประชากรศึกษา และ ส 061 ภูมิศาสตร์เบื้องต้น คิดเป็นร้อยละ 1.05 เท่ากันทุกรายวิชา

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ในวิชาบังคับแกน ครูผู้สอนปฏิบัติการสอนรายวิชา ส 053 สังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15.79 ส่วนวิชาเลือกเสรี พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ปฏิบัติการสอนรายวิชา ส 0214 เหตุการณ์ปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 5.26 รองลงมาคือ รายวิชา ส 012 ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจโลก และรายวิชา ส 011 ภูมิศาสตร์กายภาพ คิดเป็นร้อยละ 4.21 และ 3.16 ตามลำดับ

เหตุผลที่ได้รับผิดชอบด้านการสอนในกลุ่มวิชาสังคมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่เนื่องจากตรงตามวิชาเอกที่สำเร็จมา คิดเป็นร้อยละ 75.79 รองลงมาคือ ตรงตามความถนัดและความสามารถ และได้รับมอบหมายจากผู้บริหารให้สอน คิดเป็นร้อยละ 11.58 และ 8.42 ตามลำดับ

จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ปฏิบัติการสอนระหว่าง 19-25 คาบ คิดเป็นร้อยละ 71.58 รองลงมาคือ ระหว่าง 12-18 คาบ และน้อยกว่า 12 คาบ คิดเป็นร้อยละ 25.26 และ 2.11 ตามลำดับ

งานอื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอนในกลุ่มวิชาสังคมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้น คิดเป็นร้อยละ 24.21 รองลงมาคือ ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่งานวิชาการโรงเรียน และทำหน้าที่งานแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 22.11 และ 14.74 ตามลำดับ

การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนเคยเข้ารับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 36.84 และไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 63.16

เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดของการอบรมหรือสัมมนา พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาในหัวข้อ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งจัดโดย สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เมื่อปี พ.ศ. 2536 คิดเป็นร้อยละ 45.71 รองลงมาคือ การประชุมจัดทำหลักสูตรค่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจัดโดย สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เมื่อปี พ.ศ. 2536 คิดเป็นร้อยละ 40.00

ตอนที่ 2 สภาพการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ข้อมูลจากงานวิจัยนี้ประกอบด้วย ข้อมูลจากผู้บริหาร หัวหน้าหมวดสังคมศึกษาและครูผู้สอน
กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่ง
ประกอบด้วย

1. การเตรียมการจัดหลักสูตร
  - 1.1 การกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร
  - 1.2 การวางแผนการจัดหลักสูตร
  - 1.3 การจัดเตรียมบุคลากร
  - 1.4 การจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน
  - 1.5 การจัดเตรียมหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร
  - 1.6 การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน
  - 1.7 การจัดเตรียมสถานที่
  - 1.8 การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน
  - 1.9 การเตรียมการนิเทศและติดตามผล
2. การดำเนินการจัดหลักสูตร
  - 2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
  - 2.2 การใช้สื่อการเรียนการสอน
  - 2.3 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
  - 2.4 การวัดผลและประเมินผลการเรียน
  - 2.5 การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน
3. การติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร
  - 3.1 การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร
  - 3.2 การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้จะเป็นการนำเสนอตามขอบเขตของการศึกษาวิจัยดังกล่าว ดังนั้น จำนวนผู้ให้ข้อมูล ทั้งผู้บริหาร หัวหน้าหมวดสังคมศึกษา และครูผู้สอนในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา จะได้รับรู้ในท้ายข้อความแต่ละข้อความ และการพิจารณาคำร้อยละ จะพิจารณาจากจำนวนผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียดดังเสนอในตารางที่ 7-22

ตารางที่ 7 สภาพการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนของสิ่งแวดล้อมศึกษา
ด้านการกำหนดนโยบาย

การกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
การกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนของ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน (N = 36)		
ยังไม่มีกำหนด	2	5.56
มีการกำหนด	34	94.44
ตัวนโยบาย (N = 34)		
- ส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านจิตสำนึกในการ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและคุณภาพของสิ่งแวดล้อม	34	100.00
- ส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงผลกระทบที่มีต่อทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม	34	100.00
- ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการ เรียนรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิต	33	97.06
- ส่งเสริมการประสานสัมพันธ์กับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา ท้องถิ่น โดยร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่น ศิลปะ วัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อม	33	97.06

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
หลักการในการกำหนดนโยบาย (N = 34)		
- สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา	34	100.00
- สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	34	100.00
- สอดคล้องกับความพร้อมของโรงเรียนด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ	34	100.00
- สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน	18	52.94
- สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น	27	79.41
ผู้รับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย (N = 34)		
- ผู้บริหาร	4	11.76
- ผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ	9	26.47
- คณะกรรมการแผนงาน	3	8.82
- คณะกรรมการวิชาการ	13	38.24
- หัวหน้าหมวด	5	14.71
ผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย (N = 34)		
- ผู้บริหาร	34	100.00
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายอื่น ๆ	6	17.65
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	34	100.00
- หัวหน้างานสารสนเทศ	4	11.76
- หัวหน้างานพัสดุ	2	5.88
- หัวหน้าหมวด	32	94.12

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
- ครูผู้สอน	21	61.76
การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ยังไม่มีส่วนร่วม	32	33.68
มีส่วนร่วม	63	66.32
โดยมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ		
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	28	44.44
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา	23	36.50
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของโรงเรียน	55	87.30
- ทำหน้าที่เป็นคณะทำงานด้านการกำหนดนโยบาย	22	34.92
ช่วงเวลาในการกำหนดนโยบาย (N = 34)		
- ต้นปีการศึกษา	34	100.00
วิธีการประชาสัมพันธ์ให้ครูได้ทราบนโยบายในการจัดหลักสูตร (N = 34)		
- จัดประชุมชี้แจงครู	34	100.00
- จัดเอกสารให้ครูศึกษา	5	22.22
- ประชุมชี้แจงพร้อมทั้งจัดเอกสารให้ศึกษา	29	77.78

จากตารางที่ 7 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการกำหนดนโยบายพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการกำหนดนโยบาย คิดเป็นร้อยละ 94.44 และ ไม่มีการกำหนดนโยบาย คิดเป็นร้อยละ 5.56 สำหรับ

โรงเรียนที่มีการกำหนดนโยบายพบว่า นโยบายของทุกโรงเรียน ได้แก่ ส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและคุณภาพของสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงผลกระทบที่มีต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน รองลงมาคือ ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมการประสานสัมพันธ์กับแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่น ศิลปะ วัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 97.06 เท่ากัน

หลักการในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนยึดหลักการให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสอดคล้องกับความพร้อมของโรงเรียนด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน รองลงมาคือ ยึดหลักการให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น และสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 79.41 และ 52.94 ตามลำดับ

ผู้รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายของโรงเรียนพบว่า ส่วนใหญ่ ได้แก่ คณะกรรมการวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 38.24 รองลงมาคือ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวด คิดเป็นร้อยละ 26.47 และ 14.71 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนมีผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ เป็นผู้มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน รองลงมาคือ หัวหน้าหมวด และครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 94.12 และ 61.76 ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 66.32 และยังไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 33.68 สำหรับครูผู้สอนที่มีส่วนร่วม พบว่าส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 87.30 รองลงมา คือ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 44.44 และ 36.50 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนใช้เวลาในช่วงต้นปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100.00

วิธีการประชาสัมพันธ์ให้ครูได้ทราบนโยบายในการจัดหลักสูตร พบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียน ใช้วิธีจัดประชุมชี้แจงครู คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ ประชุมชี้แจงพร้อมทั้งจัดเอกสารให้ศึกษา และจัดเอกสารให้ครูได้ศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85.29 และ 14.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 สภาพการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา
ด้านการวางแผนการจัดหลักสูตร

การวางแผนการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
การวางแผนการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน (N = 36)		
ยังไม่มีการวางแผน	-	-
มีการวางแผน	36	100.00
ตัวเอกสารได้แก่		
- ใบขออนุมัติเปิดรายวิชาประจำปีการศึกษา	2	5.55
- กำหนดรายวิชาที่เปิดสอนประจำปีการศึกษา	17	47.22
- เอกสารการวางแผนการเรียน	13	36.11
- แผนงานของหมวดสังคมศึกษา	4	11.11
ข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนการจัดหลักสูตร (N = 36)		
- สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	36	100.00
- สอดคล้องกับความพร้อมของโรงเรียนด้านบุคลากร		
วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ	36	100.00
- สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน	12	33.33
- สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น	24	66.66
ผู้รับผิดชอบในการวางแผนการจัดหลักสูตร (N = 36)		
- ผู้บริหารโรงเรียน	2	5.55
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	6	16.67
- หัวหน้าหมวด	7	19.44

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การวางแผนการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
- คณะครูในหมวด	7	19.44
- คณะกรรมการวิชาการโรงเรียน	15	41.67
ผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดหลักสูตร (N = 36)		
- ผู้บริหารโรงเรียน	12	33.33
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	29	80.56
- หัวหน้าหมวดสังคมศึกษา	36	100.00
- ครูผู้สอนในหมวดสังคมศึกษา	34	94.44
- คณะครูในกลุ่มโรงเรียน	2	5.55
การมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา		
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ยัง ไม่มีส่วนร่วม	18	18.95
มีส่วนร่วม	77	81.05
โดยมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ		
- สำรวจความพร้อมของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ	57	74.03
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากรในโรงเรียน	43	55.84
- ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะทำงานด้านการวางแผนการจัดหลักสูตร	4	5.19
- ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการดำเนินงานด้านการวางแผนการจัดหลักสูตร	36	46.75

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การวางแผนการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงเวลาในการวางแผนการจัดหลักสูตร (N = 36)		
- ต้นปีการศึกษา	14	38.89
- ต้นภาคเรียนแต่ละภาคเรียน	22	61.11

จากตารางที่ 8 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการวางแผนการจัดหลักสูตร พบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียน มีการวางแผนการจัดหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 100.00 ซึ่งตัวเอกสารส่วนใหญ่ ได้แก่ กำหนด รายวิชาที่เปิดสอนประจำปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 47.22 รองลงมาคือ เอกสารการวางแผน การเรียน และแผนงานของหมวดสังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 36.11 และ 11.11 ตามลำดับ

ข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนการจัดหลักสูตรของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียน ยึด ความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสอดคล้องกับความพร้อมของโรงเรียนด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน รองลงมาคือ ยึดความสอดคล้อง กับสภาพของท้องถิ่น และสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.66 และ 33.33 ตามลำดับ

ผู้รับผิดชอบในการวางแผนการจัดหลักสูตรของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ ได้แก่ คณะกรรมการวิชาการโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.67 รองลงมาคือ หัวหน้าหมวด และคณะ ครุในหมวด คิดเป็นร้อยละ 19.44 เท่ากัน รวมทั้งผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 16.67

การมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 81.05 และยังไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 18.95 สำหรับครูผู้สอนที่มีส่วนร่วม พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการสำรวจความพร้อมของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 74.03 รองลงมาคือ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากรในโรงเรียน และทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการดำเนินงานด้านการวางแผนการจัดหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 55.84 และ 46.75 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการวางแผนการจัดหลักสูตรของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้เวลาในช่วงต้นภาคเรียนแต่ละภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.11 และใช้เวลาในช่วงต้นปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 38.89

ตารางที่ 9 สภาพการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา
ด้านการจัดเตรียมบุคลากร

การจัดเตรียมบุคลากร	จำนวน	ร้อยละ
การจัดเตรียมบุคลากรสำหรับการสอนสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยัง ไม่มีการดำเนินการ	-	-
มีการดำเนินการ	36	100.00
ผู้รับผิดชอบในการจัดเตรียมบุคลากร		
- ผู้บริหารโรงเรียน	16	44.44
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	30	83.33
- หัวหน้าหมวด	25	69.44
- ครูผู้สอน	10	27.78
กิจกรรมที่ใช้ดำเนินการจัดเตรียมบุคลากร (N = 36)		
- จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	6	16.66
- จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเรื่องการใช้และการผลิต สื่อการเรียนการสอน	36	100.00
- จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเรื่องหลักสูตรและการจัด การเรียนการสอน	13	36.11
- จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำ แผนการสอน	36	100.00
- จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำ จุดประสงค์รายวิชา	36	100.00

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การจัดเตรียมบุคลากร	จำนวน	ร้อยละ
- จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเรื่องการวัดผลประเมินผล	8	22.22
- จัดให้ความรู้เรื่องการนิเทศติดตามผล	6	16.67
- จัดประชุมนิเทศครูผู้สอนที่รับตำแหน่งใหม่	4	11.11
ผู้มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมบุคลากร (N = 36)		
- ผู้บริหารโรงเรียน	19	52.78
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	28	77.78
- หัวหน้าหมวด	24	66.67
- ศึกษานิเทศก์	16	44.44
- บุคลากรในกลุ่มโรงเรียน	17	47.22
ช่วงเวลาในการจัดเตรียมบุคลากร (N = 36)		
- เปิดภาคเรียน	29	80.56
- ปิดภาคเรียนหรือวันหยุด	13	36.11
- ช่วงเวลาที่ผู้จัดอบรมกำหนด	36	100.00
การจัดครูเข้าสอนรายวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้อง สิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยังไม่มีดำเนินการ	-	-
มีการดำเนินการ	36	100.00
เกณฑ์ที่ใช้ในการจัดครูเข้าสอน (N = 36)		
- สอดคล้องกับวิชาเอก-โท	36	100.00

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การจัดเตรียมบุคลากร	จำนวน	ร้อยละ
- สอดคล้องกับประสบการณ์และความถนัด	22	61.11
- สอดคล้องกับความสนใจ	7	19.44
- พิจารณาจากจำนวนคาบที่สอน	6	16.67
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดครูเข้าสอน (N = 36)		
- ผู้บริหารโรงเรียน	3	8.33
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	10	27.78
- หัวหน้าหมวด	5	13.89
- คณะกรรมการวิชาการ	18	50.00
ผู้มีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอน (N = 36)		
- ผู้บริหาร	4	11.11
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	34	94.44
- หัวหน้าหมวด	36	100.00
- ครูผู้สอน	30	83.33
- ครูผู้สอนในหมวดอื่นที่รับผิดชอบการสอนในหมวด สังคมศึกษา	18	50.00
การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมบุคลากรเข้าสอนรายวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ยังไม่มีส่วนร่วม	13	13.68
มีส่วนร่วม	82	86.32

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การจัดเตรียมบุคลากร	จำนวน	ร้อยละ
โดยมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ		
- เสนอแนะแนวทางในการจัดเตรียมบุคลากรเข้าสอน	48	58.54
- เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา กรณีที่หมวดสังคมศึกษาขาด ครูผู้สอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	33	40.24
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองในเรื่อง วุฒิการศึกษา ความ ถนัด ประสบการณ์ และความสนใจ	69	84.15
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรภายนอกโรงเรียนในการเป็น วิทยากรพิเศษ มาให้ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา	26	31.71
ช่วงเวลาในการดำเนินการจัดครูเข้าสอน (N = 36)		
- ต้นปีการศึกษา	7	19.44
- ต้นภาคเรียนแต่ละภาคเรียน	29	80.56

จากตารางที่ 9 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาใน ส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการจัดเตรียมบุคลากรของโรงเรียน พบว่า มีการดำเนินการ จัดเตรียมบุคลากรทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยรับผิดชอบส่วนใหญ่คือ ผู้ช่วย ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมาคือ หัวหน้าหมวด และผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้จัดเตรียม คิดเป็นร้อยละ 69.44 และ 44.44 ตามลำดับ

กิจกรรมที่ใช้ดำเนินการจัดเตรียมบุคลากรของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนทุกโรงได้จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเรื่อง การใช้และการผลิตสื่อการเรียนการสอน และจัดส่งครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำแผนการสอน รวมทั้งจัดส่งครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำจุดประสงค์รายวิชา คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน รองลงมาคือ จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และจัดส่งครูเข้ารับการอบรมเรื่องการวัดผลประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 36.11 และ 22.22 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมบุคลากรของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมาคือ หัวหน้าหมวด และผู้บริหารโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และ 52.78 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการจัดเตรียมบุคลากรของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนทุกโรงจัดเตรียมบุคลากรตามช่วงเวลาที่ผู้จัดอบรมกำหนด คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ ช่วงเปิดภาคเรียนและปิดภาคเรียน หรือวันหยุด คิดเป็นร้อยละ 80.56 และ 36.11 ตามลำดับ

ในด้านการจัดครูเข้าสอนรายวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนทุกโรงมีการจัดครูเข้าสอน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดครูเข้าสอนได้แก่ สอดคล้องกับวิชาเอก-โท คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ สอดคล้องกับประสบการณ์และความถนัด และสอดคล้องกับความสนใจ คิดเป็นร้อยละ 61.11 และ 19.44 ตามลำดับ

ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดครูเข้าสอนของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ ได้แก่ คณะกรรมการวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวด คิดเป็นร้อยละ 27.78 และ 13.89 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอนของโรงเรียนทุกโรง ได้แก่ หัวหน้าหมวด คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 94.44 และ 83.33 ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมบุคลากรเข้าสอนรายวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 86.32 และยัง

ไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 13.68 สำหรับครูผู้สอนที่มีส่วนร่วม พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองในเรื่องวุฒิการศึกษา ความถนัด ประสบการณ์ และความสนใจ คิดเป็นร้อยละ 84.15 รองลงมาคือ เสนอแนะแนวทางในการจัดเตรียมบุคลากรเข้าสอน และ เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา กรณีที่หมวดสังคมศึกษาขาดครูผู้สอนสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 58.54 และ 40.24 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการดำเนินการจัดครูเข้าสอนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการจัดครูเข้าสอนในช่วงต้นภาคเรียนแต่ละภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 80.56 และช่วงต้นปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 19.44

ตารางที่ 10 สภาพการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
ด้านการจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน

การจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน	จำนวน	ร้อยละ
การจัดทำแผนการสอนรายวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยัง ไม่มีการดำเนินการ	4	11.11
มีการดำเนินการ	32	88.89
ตัวเอกสารได้แก่		
- แผนการสอนรายวิชาต่าง ๆ	32	100.00
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำแผนการสอน (N = 32)		
- ครูผู้สอนประจำวิชา	32	100.00
- ตัวแทนครูผู้สอนภายในกลุ่มโรงเรียน	12	37.50
กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการจัดทำแผนการสอน (N = 32)		
- ให้บริการวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผนการสอน	32	100.00
- จัดประชุมชี้แจงเพื่อการจัดทำแผนการสอนในโรงเรียน	30	93.75
- บริการเอกสาร ตำรา สำหรับค้นคว้าเพื่อการจัดทำ แผนการสอน	19	59.38
- เชิญวิทยากรมาให้คำแนะนำในการจัดทำแผนการสอน	6	18.75
- จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการ จัดทำแผนการสอน	27	84.38

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสอน (N = 32)		
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	25	78.13
- หัวหน้าหมวดสังคมศึกษา	29	90.63
- ครูผู้สอน	32	100.00
- คณะครูในกลุ่มโรงเรียน	20	62.50
- ศึกษานิเทศก์	14	43.75
การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสอนรายวิชาสังคมศึกษา ในส่วน ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ยังไม่มีส่วนร่วม	29	30.53
มีส่วนร่วม	66	69.47
โดยมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ		
- การศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร	59	89.39
- การจัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบด้วยตนเอง	52	78.79
- การจัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบร่วมกับครู ในหมวด	15	22.73
- การจัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบร่วมกับ ครูในกลุ่มโรงเรียน	23	34.85
ช่วงเวลาในการดำเนินการจัดทำแผนการสอน (N = 32)		
- จัดทำเสร็จสิ้นก่อนเปิดภาคเรียน	25	78.13
- จัดทำระหว่างเปิดภาคเรียน	7	21.87

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณในการดำเนินการ		
- เงินบำรุงการศึกษา	14	43.75
- เงินงบประมาณ	13	40.63
- เงินอุดหนุน	8	25.00
- งบประมาณของหมวด	6	18.75
การจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนรายวิชาสังคมศึกษาใน ส่วนที่ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยัง ไม่มีการดำเนินการ	16	44.44
มีการดำเนินการ	20	55.56
ตัวเอกสาร ได้แก่ (N = 20)		
- แผนการสอนย่อยรายวิชา	14	70.00
- บันทึกการสอนรายวิชา	6	30.00
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน (N = 20)		
- ครูผู้สอนประจำวิชา	20	100.00
กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการจัดทำบันทึกการเตรียม การสอน (N = 20)		
- ให้บริการวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำบันทึกการเตรียม การสอน	20	100.00
- จัดประชุมชี้แจงเพื่อการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน	15	75.00

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน	จำนวน	ร้อยละ
- บริการ เอกสาร ตำรา สำหรับค้นคว้าเพื่อการจัดทำ บันทึกการเตรียมการสอน	14	70.00
- เชิญวิทยากรมาให้คำแนะนำในการจัดทำบันทึกการ เตรียมการสอน	4	20.00
ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน (N = 20)		
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	16	80.00
- หัวหน้าหมวดสังคมศึกษา	16	80.00
- ครูผู้สอนในหมวดสังคมศึกษา	20	100.00
- ศึกษานิเทศก์	3	15.00
การมีส่วนร่วมในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนรายวิชา สังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ยังไม่มีส่วนร่วม	31	32.63
มีส่วนร่วม	64	67.37
โดยมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ		
- การศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร	53	82.81
- การจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนในรายวิชาที่ รับผิดชอบด้วยตนเอง	57	89.06
- การจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนในรายวิชาที่ รับผิดชอบร่วมกับครูในหมวดสังคมศึกษา	15	23.44

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณในการดำเนินการ (N = 20)		
- เงินบำรุงการศึกษา	14	70.00
- งบประมาณ	13	65.00
- เงินอุดหนุน	8	40.00
- งบประมาณของหมวด	6	30.00
ช่วงเวลาในการดำเนินการ (N = 20)		
- จัดทำเสร็จสิ้นก่อนเปิดภาคเรียน	7	35.00
- จัดทำระหว่างเปิดภาคเรียน	13	65.00

จากตารางที่ 10 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน พบว่า การจัดทำแผนการสอนรายวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน มีการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 88.89 และยังไม่มีการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 11.11 สำหรับโรงเรียนที่มีการดำเนินการพบว่า ตัวเอกสารได้แก่ แผนการสอนรายวิชาต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 100.00

ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำแผนการสอนของโรงเรียน พบว่า ครูผู้สอนประจำวิชาเป็นผู้รับผิดชอบทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และตัวแทนครูผู้สอนภายในกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 37.50

กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการจัดทำแผนการสอนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนได้จัดให้บริการวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ จัดประชุม

ชี้แจงเพื่อการจัดทำแผนการสอนในโรงเรียน และจัดส่งครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 95.75 และ 84.38 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสอนของโรงเรียน พบว่า ครูผู้สอนมีส่วนร่วมทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ หัวหน้าหมวดสังคมศึกษา และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 90.63 และ 78.13 ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสอนรายวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 69.47 และยังไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 30.53 สำหรับครูผู้สอนที่มีส่วนร่วมพบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการศึกษา ทำความเข้าใจหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 69.39 รองลงมาคือ การจัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบด้วยตนเอง และการจัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบร่วมกับครูในกลุ่มโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 78.79 และ 34.85 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการดำเนินการจัดทำแผนการสอนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำเสร็จสิ้นก่อนเปิดภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 78.13 และจัดทำระหว่างเปิดภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 21.87

งบประมาณในการดำเนินการจัดทำแผนการสอนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้เงินงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 43.75 รองลงมาคือ ใช้เงินงบประมาณ และเงินอุดหนุน คิดเป็นร้อยละ 40.63 และ 25.00 ตามลำดับ

ในด้านการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนรายวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ปรากฏว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 55.56 และยังไม่มีการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 44.44 สำหรับโรงเรียนที่มีการดำเนินการ พบว่า ส่วนใหญ่ตัวเอกสาร ได้แก่ แผนการสอนย่อยรายวิชา คิดเป็นร้อยละ 70.00 และบันทึกการสอนรายวิชา คิดเป็นร้อยละ 30.00

ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนของโรงเรียน พบว่า ครูผู้สอนประจำวิชาเป็นผู้รับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 100.00

กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนได้ให้บริการวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน คิดเป็นร้อยละ 100.00

รองลงมาได้แก่ จัดประชุมชี้แจงเพื่อการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน และบริการเอกสารต่าง ๆ สำหรับค้นคว้า เพื่อการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และ 70.00 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนของโรงเรียน พบว่า ครูผู้สอนในหมวดสังคมศึกษา มีส่วนร่วมทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดสังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 80.00 เท่ากัน และศึกษานิเทศก์ มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 15.00

การมีส่วนร่วมในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนรายวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 67.37 และไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 32.63 สำหรับครูผู้สอนที่มีส่วนร่วม พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 89.06 รองลงมาคือ การศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร และการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบร่วมกับครูในหมวดสังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 82.81 และ 23.44 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการดำเนินการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำล่วงหน้าก่อนสอน 1 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 65.00 และจัดทำเสร็จสิ้นตั้งแต่ต้นภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 35.00

งบประมาณในการดำเนินการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ใช้เงินบำรุงการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 43.75 รองลงมาคือ ใช้เงินงบประมาณและเงินอุดหนุน คิดเป็นร้อยละ 40.63 และ 25.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 สภาพการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
ศึกษาด้านการจัดเตรียมหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร

การจัดเตรียมหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
การจัดเตรียมหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตรกลุ่มวิชา สังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยัง ไม่มีการดำเนินการ	-	-
มีการดำเนินการ	36	100.00
เอกสารที่จัดเตรียม (N = 36)		
- หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนปลาย	36	100.00
- คู่มือการใช้หลักสูตร	36	100.00
- คู่มือการวัดผลและประเมินผลการเรียน	36	100.00
- คู่มือครู	36	100.00
- หนังสือความรู้สำหรับครู	28	77.78
- หนังสือความรู้สำหรับนักเรียน	31	86.11
- แบบเรียน	24	66.67
- แผนการสอน	9	25.00
- จุดประสงค์รายวิชา	36	100.00
- วารสาร นิตยสาร	25	69.44
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดเตรียมหลักสูตรและ เอกสาร ประกอบหลักสูตร (N = 36)		
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	35	97.22

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
- หัวหน้าหมวด	20	55.56
- ครูผู้สอนรายวิชา	27	75.00
กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร (N = 36)		
- จัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูอย่างเพียงพอและพร้อมที่จะใช้	32	88.89
- ให้คำปรึกษาแก่ครูในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร	25	69.44
- จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณให้ครูในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร	36	100.00
- เชิญบุคลากรมาแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร	6	16.67
ผู้มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร (N = 36)		
- ผู้บริหาร	17	47.22
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	36	100.00
- หัวหน้าหมวด	29	80.56
- ครูผู้สอน	18	50.00
- นักเรียน	6	16.67
- บรรณารักษ์	36	100.00

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
- บุคลากรในท้องถิ่น	13	36.11
- ศึกษานิเทศก์	6	16.67
การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบ		
หลักสูตรของครูผู้สอน (N = 95)		
ยัง ไม่มีส่วนร่วม	26	27.37
มีส่วนร่วม	69	72.63
โดยมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ		
- การจัดหาหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร	49	71.01
- การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรในรายวิชาที่		
ตนเองสอน	41	59.42
- การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรร่วมกับครูในหมวด		
สังคมศึกษา	24	34.78
ช่วงเวลาในการดำเนินการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสาร		
ประกอบหลักสูตร (N = 36)		
- ต้นปีการศึกษา	36	100.00
- ระหว่างเปิดภาคเรียน	28	77.78
- ปิดภาคเรียน	6	16.67

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การจัดเตรียมหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณในการดำเนินการจัดเตรียมหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร (N = 36)		
- เงินบำรุงการศึกษา	16	44.44
- เงินงบประมาณ	31	86.11
- เงินอุดหนุน	31	86.11
- เงินงบประมาณของหมวดวิชา	8	16.67
- งบประมาณส่วนตัวของครูผู้สอน	18	50.00

จากตารางที่ 11 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาใน ส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร พบว่า การจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรของโรงเรียน มีการดำเนินการทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ซึ่งเอกสารที่จัดเตรียม ได้แก่ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลาย คู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือการวัดผลและประเมินผลการเรียน คู่มือครู และ จุดประสงค์รายวิชา คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน รองลงมาคือ หนังสือความรู้สำหรับนักเรียน และหนังสือความรู้สำหรับครู คิดเป็นร้อยละ 36.11 และ 77.78 ตามลำดับ

ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรของ โรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 97.22 รองลงมาคือ ครูผู้สอนรายวิชา และหัวหน้าหมวด คิดเป็นร้อยละ 75.00 และ 55.56 ตามลำดับ

กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรของ โรงเรียน พบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณให้ครูในการจัดทำ

เอกสารประกอบหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ จัดทำเอกสารหลักสูตรให้ครู
อย่างเพียงพอ และพร้อมที่จะใช้ และให้คำปรึกษาแก่ครูในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร
คิดเป็นร้อยละ 88.89 และ 69.44 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรของโรงเรียน พบว่า
ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และบรรณารักษ์ มีส่วนร่วมทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00
รองลงมาได้แก่ หัวหน้าหมวด และครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 80.56 และ 50.00 ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรของครูผู้สอน
พบว่า ครูผู้สอนที่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 72.63 และยังไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 27.37
สำหรับครูผู้สอนที่มีส่วนร่วม พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมกับ การจัดทำหลักสูตรและเอกสาร
ประกอบหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 71.01 รองลงมาคือ การจัดทำเอกสารหลักสูตรรายวิชาที่
ตนเองสอนและการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรร่วมกับครูในหมวดสังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ
59.42 และ 34.78 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการดำเนินการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรของ
โรงเรียนพบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียน จัดเตรียมในช่วงเวลาต้นปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100.00
รองลงมาคือ จัดเตรียมในช่วงระหว่างเปิดภาคเรียนและช่วงปิดภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 77.78
และ 16.67 ตามลำดับ

งบประมาณในการดำเนินการจัดเตรียมหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรของ
โรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้เงินงบประมาณ และเงินอุดหนุน คิดเป็นร้อยละ 86.11
เท่ากัน รองลงมาคือ ใช้งบประมาณของส่วนตัวของครูผู้สอนและเงินบำรุงการศึกษา คิดเป็นร้อยละ
50.00 และ 44.44 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 สถานการณ์เตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
ศึกษาด้านการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน

การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยัง ไม่มีการดำเนินการ	-	-
มีการดำเนินการ	36	100.00
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน		
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	17	47.22
- หัวหน้าหมวด	9	25.00
- ครูผู้สอนประจำวิชา	7	19.44
- คณะกรรมการวิชาการโรงเรียน	3	8.33
กิจกรรมที่ใช้ดำเนินการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน		
- จัดสำรวจความต้องการสื่อของครูผู้สอน	36	100.00
- จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการ ของครูมาบริการ	28	77.78
- ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูในการจัดหา จัดทำสื่อ	29	80.56
- จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ให้แก่ครูในการผลิตสื่อ	36	100.00
- ติดต่อบุคลากรมาให้คำแนะนำในการผลิตสื่อแก่ครู	17	47.22
- จัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม ดูงาน เกี่ยวกับการ ผลิตสื่อ	33	91.67
- จัดตั้งชุมชนผลิตสื่อในโรงเรียน	2	5.56
- การบริจาคจากบุคลากรในชุมชน	4	11.11

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน		
- ผู้บริหาร	34	94.44
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	36	100.00
- เจ้าหน้าที่พัสดุโรงเรียน	23	63.89
- เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา	27	75.00
- หัวหน้าหมวด	34	94.44
- ครูผู้สอน	31	86.11
- ศึกษานิเทศก์	24	66.67
- นักเรียน	6	16.67
- บุคลากรในชุมชน	4	11.11
การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ยังไม่มีส่วนร่วม	14	14.74
มีส่วนร่วม	81	85.26
โดยมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ		
- การจัดทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง	76	93.83
- การจัดทำสื่อการเรียนการสอนร่วมกับครูในหมวดสังคมศึกษา	44	54.32
- เป็นคณะกรรมการจัดทำสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน	14	17.28
- แจกสื่อการเรียนการสอนที่ต้องการให้โรงเรียนจัดหาให้	81	100.00

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงเวลาในการดำเนินการ		
- ต้นปีการศึกษา	36	100.00
- ต้นภาคเรียน	14	38.89
- คาบชุมนุม	7	19.44
- วันหยุด	10	27.78
งบประมาณในการดำเนินการ		
- เงินบำรุงการศึกษา	19	52.78
- เงินงบประมาณ	28	77.78
- เงินอุดหนุน	14	38.89
- เงินส่วนตัวของครู	23	63.89

จากตารางที่ 12 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาใน ส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน พบว่า มีการดำเนินการทุก โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ซึ่งผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน พบว่า ส่วนใหญ่ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 47.22 รองลงมาคือ หัวหน้าหมวด และครูผู้สอนประจำวิชา คิดเป็นร้อยละ 25.00 และ 19.44 ตามลำดับ

กิจกรรมที่ใช้ดำเนินการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน พบว่า ทุกโรงเรียน มีการจัดสำรวจความต้องการสื่อของครูผู้สอน และจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ครูในการผลิตสื่อ คิดเป็น

ร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ จัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม ตูงานเกี่ยวกับการผลิตสื่อ และ ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูในการจัดทำสื่อ คิดเป็นร้อยละ 91.67 และ 80.56 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน พบว่า ผู้ช่วยบริหารฝ่ายวิชาการ มีส่วนร่วมทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ ผู้บริหารและหัวหน้าหมวด มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 94.44 เท่ากัน รวมทั้งครูผู้สอนมีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 86.11

การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้อง สิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 85.26 และยังไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 14.74 สำหรับครูผู้สอนที่มีส่วนร่วม พบว่า มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการแจ้งสื่อการเรียนการสอนที่ต้องการให้โรงเรียนจัดหาให้ คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ การจัดทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง และการจัดทำสื่อการเรียนการสอนร่วมกับครูในหมวด สังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 93.83 และ 54.32 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการดำเนินการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน พบว่า ทุกโรงเรียนดำเนินการในช่วงต้นปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ ดำเนินการในช่วงต้นภาคเรียนและวันหยุด คิดเป็นร้อยละ 38.89 และ 27.78 ตามลำดับ

งบประมาณในการดำเนินการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้เงินงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมาคือ เงินส่วนตัวของครู และเงินบำรุงการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 63.89 และ 52.78 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 สภาพการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดเตรียมสถานที่

การจัดเตรียมสถานที่	จำนวน	ร้อยละ
การจัดเตรียมสถานที่สำหรับการเรียนสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยัง ไม่มีการดำเนินการ	-	-
มีการดำเนินการ	36	100.00
สถานที่ที่จัดเตรียม		
- ห้องเรียนและอาคารสถานที่	36	100.00
- ห้องหมวดสังคมศึกษา	27	75.00
- ห้องสมุด	36	100.00
- ห้องโสตทัศนศึกษา	20	55.56
- สภาพแวดล้อมในโรงเรียน	36	100.00
- แหล่งวิทยาการภายนอกโรงเรียน	14	38.89
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดเตรียมสถานที่ (N = 36)		
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่	6	16.67
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการ	2	5.56
- บุคลากรทุกคนในโรงเรียน	27	75.00
- บุคลากรจากหน่วยงานในท้องถิ่น	2	5.56
กิจกรรมที่ใช้ดำเนินการจัดเตรียมสถานที่ (N = 36)		
- จัดเตรียมห้องเรียนและอาคารสถานที่ให้พร้อมที่จะใช้ ได้ทันที	36	100.00

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การจัดเตรียมสถานที่	จำนวน	ร้อยละ
- จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	33	91.67
- จัดห้องหมวดสังคมศึกษาเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	26	72.22
- จัดให้มีห้องพิพิธภัณฑ์ อุทยานการศึกษา เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	8	22.22
- จัดแบ่งพื้นที่รับผิดชอบให้นักเรียนดูแลรักษา	36	100.00
- ประสานกับแหล่งวิทยาการเพื่อนำนักเรียนไปศึกษา	14	38.89
- จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนตามโครงการโรงเรียนเสมือนบ้าน	2	5.56
ผู้มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ (N = 36)		
- ผู้บริหาร	29	80.56
- ผู้ช่วยผู้บริหาร	36	100.00
- หัวหน้าหมวด	36	100.00
- ครูผู้สอน	36	100.00
- นักเรียน	31	86.11
- หน่วยงานในท้องถิ่น	2	5.56
การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่สำหรับการเรียนการสอนสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N=95)		
ยังไม่มีส่วนร่วม	17	17.89
มีส่วนร่วม	78	82.11

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การจัดเตรียมสถานที่	จำนวน	ร้อยละ
โดยมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ		
- จัดเตรียมสถานที่ที่ใช้สอนภายในโรงเรียนให้เหมาะสม	64	82.05
- จัดห้องหมวดสังคมศึกษาร่วมกับคณะครูในหมวด	32	41.03
- ให้ข้อมูลแก่โรงเรียนเพื่อจัดสถานที่ให้แก่ักเรียน	46	58.97
- ประสานกับแหล่งวิทยากรเพื่อขอความร่วมมือให้นักเรียนไปศึกษา	22	28.21
ช่วงเวลาในการดำเนินการจัดเตรียมสถานที่ (N = 36)		
- ต้นปีการศึกษา	27	75.00
- ต้นภาคเรียน	9	25.00

จากตารางที่ 13 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาใน ส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการจัดเตรียมสถานที่ พบว่า การจัดเตรียมสถานที่สำหรับการ เรียนสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน มีการดำเนินการทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยสถานที่ที่จัดเตรียม ได้แก่ ห้องเรียนและอาคารสถานที่ ห้องสมุด และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ ห้องหมวด และห้อง สไลด์-ทัศนศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75.00 และ 55.56 ตามลำดับ

ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดเตรียมสถานที่ของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ได้แก่ บุคลากรทุกคนในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 16.67 รวมทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการและบุคลากรจากหน่วยงานในท้องถิ่น คิดเป็น ร้อยละ 5.56 เท่ากัน

กิจกรรมที่ใช้ดำเนินการจัดเตรียมสถานที่ของโรงเรียน พบว่า ทุกโรงเรียนมีการจัดเตรียมห้องเรียนและอาคารสถานที่ให้พร้อมที่จะใช้ได้ทันที และจัดแบ่งพื้นที่รับผิดชอบให้นักเรียนดูแลรักษา คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดห้องหมวดสังคมศึกษา เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 91.67 และ 72.22 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ของโรงเรียน พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดและครูผู้สอน มีส่วนร่วมทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ นักเรียนและผู้บริหาร มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 86.11 และ 80.56 ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่สำหรับการเรียนการสอนสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 82.11 และยังไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 17.89 สำหรับครูผู้สอนที่ไม่มีส่วนร่วม พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการจัดเตรียมสถานที่ที่ใช้สอนภายในโรงเรียนให้เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 82.25 รองลงมาคือ ให้ข้อมูลแก่โรงเรียนเพื่อจัดสถานที่ให้แก่นักเรียน และจัดห้องหมวดสังคมศึกษาร่วมกับคณะครูในหมวด คิดเป็นร้อยละ 58.89 และ 41.03 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการดำเนินการจัดเตรียมสถานที่ของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการในช่วงต้นปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75.00 และดำเนินการในช่วงต้นภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ตารางที่ 14 สภาพการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน

การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียนวิชาสังคมศึกษา		
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยังไม่มีดำเนินการ	-	-
มีการดำเนินการ	36	100.00
ผู้รับผิดชอบในการเตรียมการวัดผลประเมินผล (N = 36)		
- ผู้บริหาร	4	11.11
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	11	30.56
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายวัดผล	8	22.22
- หัวหน้าหมวด	10	27.77
- ครูผู้สอน	3	8.33
กิจกรรมที่ใช้ในการเตรียมการวัดผลประเมินผล (N = 36)		
- จัดตั้งเจ้าหน้าที่ดำเนินการวัดผลประเมินผลของโรงเรียน	21	58.33
- มอบหมายหน้าที่ดำเนินการวัดผลประเมินผลแก่ครูผู้สอน	33	91.67
- จัดให้มีการวางแผนการดำเนินการวัดผลประเมินผล	4	11.11
- จัดหาคู่มือ เอกสาร การวัดผลประเมินผลให้แก่ครู	27	75.00
- จัดหาวัสดุ งบประมาณ ให้ครูได้ผลิตเครื่องมือวัดผลประเมินผล	34	94.44

ตารางที่ 14 (ต่อ)

การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
- ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับระเบียบการวัดผล ประเมินผล	28	77.78
- จัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล	8	22.22
- ประสานงานด้านการเตรียมการวัดผลและประเมินผล การเรียนกับศูนย์สังคมนาในกลุ่มโรงเรียน	4	11.11
ผู้มีส่วนร่วมในการเตรียมการวัดผลประเมินผล (N = 36)		
- ผู้บริหาร	8	22.22
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	30	83.33
- หัวหน้าหมวด	33	91.67
- เจ้าหน้าที่วัดผล	17	47.22
- ครูผู้สอน	24	66.67
การมีส่วนร่วมในการเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน สังคมนา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N=95)		
ยังไม่มีส่วนร่วม	19	20.00
มีส่วนร่วม	76	80.00
โดยมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ		
- ศึกษาหลักสูตร แผนการสอน และคู่มือการวัดผล ประเมินผล	67	88.16

ตารางที่ 14 (ต่อ)

การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
- จัดทำข้อสอบ วิเคราะห์ข้อสอบร่วมกับครูในหมวด สังคมศึกษา	55	72.37
- ร่วมประชุมปฏิบัติการกับศูนย์สังคมศึกษาในกลุ่มโรงเรียน เพื่อจัดทำข้อสอบมาตรฐาน	23	30.26
- ร่วมประชุมปฏิบัติการกับหมวดวิชาต่าง ๆ เพื่อจัดทำ ข้อสอบมาตรฐาน	16	21.05
- จัดหาข้อสอบมาตรฐานมาใช้ภายในหมวดวิชาสังคมศึกษา	28	36.84
ช่วงเวลาในการเตรียมการวัดผลประเมินผล (N = 36)		
- ต้นปีการศึกษา	36	100.00
- ต้นภาคเรียน	14	38.89
- จัดประชุมก่อนการวัดผลประเมินผลประจำภาคเรียน	30	83.33

จากตารางที่ 14 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการเตรียมการวัดผลและประเมินผล พบว่า การเตรียมการวัดผลประเมินผลการเรียนวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน มีการดำเนินการทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยผู้รับผิดชอบในการเตรียมการวัดผลและประเมินผลส่วนใหญ่ คือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 30.56 รองลงมาคือ หัวหน้าหมวดและเจ้าหน้าที่ฝ่ายวัดผล คิดเป็นร้อยละ 27.77 และ 22.22 ตามลำดับ

กิจกรรมที่ใช้ในการเตรียมการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีการจัดหาวัสดุ งบประมาณให้ครูได้ผลิตเครื่องมือวัดผลประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 94.44 รองลงมา คือ มอบหมายหน้าที่ดำเนินการวัดผลประเมินผลแก่ครูผู้สอน และให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับระเบียบ การวัดผลประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 91.67 และ 77.78 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการเตรียมการวัดผลประเมินผลของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่หัวหน้าหมวดเป็นผู้มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 91.67 รองลงมาคือ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 83.33 และ 66.67 ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมในการเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียนหลังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 80.00 และไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 20.00 สำหรับครูผู้สอนที่มีส่วนร่วม พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตร แผนการสอน และคู่มือการวัดผลประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 88.16 รองลงมาคือ จัดทำข้อสอบ วิเคราะห์ข้อสอบร่วมกับครูในหมวดสังคมศึกษา และจัดหาข้อสอบมาตรฐานมาใช้ภายในหมวดสังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 72.37 และ 36.84 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการเตรียมการวัดผลประเมินผลของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนทุกโรงดำเนินการในช่วงต้นปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาได้แก่ จัดประชุมก่อนการวัดผลประเมินผลประจำภาคเรียน และดำเนินการในช่วงต้นภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และ 38.89 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 สภาพการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการเตรียมการนิเทศและติดตามผล

การเตรียมการนิเทศและติดตามผล	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา		
กลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยัง ไม่มีการดำเนินการ	3	8.88
มีการดำเนินการ	33	91.67
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ (N = 33)		
- ผู้บริหาร	8	24.24
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	13	39.39
- หัวหน้าฝ่ายวิชาสามัญ	1	3.03
- หัวหน้าหมวด	6	18.18
- คณะกรรมการวิชาการ	5	15.15
กิจกรรมที่ใช้ในการเตรียมการนิเทศและติดตามผล (N = 33)		
- จัดตั้งคณะกรรมการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	17	51.51
- จัดโครงการทัศนศึกษาเพื่อดูงานที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน	23	69.70
- เชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ด้านการนิเทศและติดตามผล	10	30.30
- จัดหาคู่มือ เอกสารการนิเทศและติดตามผลให้ครูได้ศึกษา	26	78.79
- ให้คำปรึกษาแนะนำด้านการนิเทศและติดตามผลแก่ครูผู้สอน	28	84.85

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การเตรียมการนิเทศและติดตามผล	จำนวน	ร้อยละ
- จัดเตรียมเครื่องมือการนิเทศและติดตามผลให้แก่ครู	8	24.24
- จัดทำกำหนดการนิเทศและติดตามผลในโรงเรียน	6	18.18
ผู้มีส่วนร่วมในการเตรียมการนิเทศและติดตามผล (N = 33)		
- ผู้บริหาร	23	69.70
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	33	100.00
- หัวหน้าฝ่ายวิชาสามัญ	2	6.06
- หัวหน้าหมวด	21	63.64
- ครูผู้สอน	10	30.30
- ศึกษานิเทศก์	7	21.21
การมีส่วนร่วมในการเตรียมการนิเทศและติดตามผลการเรียนรู้การสอน สังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N=95)		
ยังไม่มีส่วนร่วม	35	36.84
มีส่วนร่วม	60	63.16
โดยมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ		
- ศึกษาเอกสาร ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศและ ติดตามผล	44	73.33
- เป็นคณะกรรมการนิเทศและติดตามผลของ โรงเรียน	32	53.33
- กำหนดวิธีการนิเทศและติดตามผลแก่คณะกรรมการ	28	46.67

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การเตรียมการนิเทศและติดตามผล	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงเวลาในการเตรียมการนิเทศและติดตามผล (N = 33)		
- ต้นปีการศึกษา	23	69.70
- ต้นภาคเรียน	10	30.30

จากตารางที่ 15 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาใน ส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการเตรียมการนิเทศและติดตามผล พบว่า การเตรียมการนิเทศ และติดตามผลการเรียนการสอนสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาในระดับโรงเรียน มีการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 91.67 และไม่มีการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 8.33 สำหรับ โรงเรียนที่มีการดำเนินการพบว่า ผู้รับผิดชอบส่วนใหญ่ ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ คิดเป็น ร้อยละ 39.39 รองลงมาคือ ผู้บริหาร และหัวหน้าหมวด คิดเป็นร้อยละ 24.24 และ 18.18 ตามลำดับ

กิจกรรมที่ใช้ในการเตรียมการนิเทศและติดตามผลของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีการ ให้คำปรึกษาแนะนำด้านการนิเทศและติดตามผลแก่ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 84.85 รองลงมาคือ จัดหาคู่มือ เอกสารการนิเทศและติดตามให้ครูได้ศึกษาและจัดโครงการทัศนศึกษาเพื่อดูงานที่เป็น ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 78.79 และ 69.70 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการเตรียมการนิเทศและติดตามผลของโรงเรียน พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ มีส่วนร่วมทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ ผู้บริหารและหัวหน้าหมวด คิดเป็นร้อยละ 69.70 และ 63.64 ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมในการเตรียมการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 63.16 และยังไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 36.84 สำหรับครูผู้สอนที่มีส่วนร่วม พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการศึกษาเอกสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผล คิดเป็นร้อยละ 73.33 รองลงมาคือ เป็นคณะกรรมการนิเทศและติดตามผลของโรงเรียน และกำหนดวิธีการนิเทศและติดตามผลแก่คณะกรรมการ คิดเป็นร้อยละ 53.33 และ 46.67 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการเตรียมการนิเทศและติดตามผลของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เตรียมการในช่วงต้นปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 69.70 และดำเนินการในช่วงต้นภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.30

ตารางที่ 16 สภาพการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
การส่งเสริมครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยังไม่มีดำเนินการ	3	8.33
มีการดำเนินการ	33	91.67
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ (N = 33)		
- ผู้บริหาร	5	15.15
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	10	30.30
- หัวหน้าหมวด	9	27.27
- คณะกรรมการวิชาการ	9	27.27
กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการ (N = 33)		
- จัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	31	93.94
- ให้คำแนะนำแก่ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	30	90.91
- ส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติม เช่น การศึกษาต่ออบรม ดูงาน	26	78.79
- ส่งเสริมการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการ และยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	31	93.94
- เน้นการให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหา และสภาพแวดล้อม	32	96.97
- สนับสนุนให้มีการสอนซ่อมเสริม	20	60.61

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
- จัดปรุมนิเทศครูใหม่ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	6	18.18
ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ (N = 33)		
- ผู้บริหาร	25	75.76
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	28	84.85
- หัวหน้าหมวด	30	91.91
- หัวหน้างานในฝ่ายวิชาการ	4	12.12
- ครูผู้สอน	15	45.45
ช่วงเวลาในการดำเนินการ (N = 33)		
- ต้นปีการศึกษา	20	60.61
- ต้นภาคเรียน	14	42.42
- ช่วงเวลาการประชุมวิชาการตลอดปีการศึกษา	21	63.64
การเตรียมการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
- เตรียมทุกครั้งที่สอน	65	68.42
- เตรียมเป็นบางครั้ง	30	31.58

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
การกำหนดเกณฑ์ในการเลือกใช้วิธีสอนของครูผู้สอน (N = 95)		
- เลือกตามวัตถุประสงค์	84	88.42
- เลือกตรงตามเนื้อหา	78	82.11
- เลือกตรงตามความถนัดของครูผู้สอน	22	23.16
วิธีสอนที่ใช้สอนวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของครูผู้สอน (N = 95)		
- สอนแบบบรรยาย	84	88.42
- สอนแบบสาธิต	33	34.74
- สอนแบบอภิปราย	59	62.11
- สอนแบบค้นคว้า	56	58.95
- สอนแบบเน้นกระบวนการ	40	42.11
- สอนแบบศูนย์การเรียนรู้	18	18.95
- สอนแบบแก้ปัญหา	32	33.68
- สอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง	33	34.74
- สอนโดยการศึกษาออกสถานที่	53	55.79
- สอนโดยการใช้ใบช่วยสอน	17	17.89

จากตารางที่ 16 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การส่งเสริมครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของโรงเรียน ส่วนใหญ่มีการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 91.67 และยังไม่มีการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 8.33 สำหรับโรงเรียนที่มีการดำเนินการพบว่า ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 30.30 รองลงมาคือ หัวหน้าหมวดและ คณะกรรมการวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 27.27 เท่ากัน รวมทั้งผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบ คิดเป็น ร้อยละ 15.15

กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการส่งเสริมครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่นำการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหา และสภาพแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 96.97 รองลงมาคือ จัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการ และยึดผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง คิดเป็นร้อยละ 93.94 เท่ากัน รวมทั้งให้คำแนะนำแก่ครูในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน คิดเป็นร้อยละ 90.91

ผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ โรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่หัวหน้าหมวดเป็นผู้มีส่วนร่วมคิดเป็นร้อยละ 91.91 รองลงมาคือ ผู้ช่วย ผู้บริหารฝ่ายวิชาการและผู้บริหารมีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 84.85 และ 75.76 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการดำเนินการส่งเสริมครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการในช่วงเวลาการประชุมวิชาการตลอดปีการ ศึกษา คิดเป็นร้อยละ 63.64 รองลงมาคือ ดำเนินการในช่วงต้นปีการศึกษา และต้นภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 60.61 และ 42.42 ตามลำดับ

ในด้านการเตรียมการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครู ผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่เตรียมทุกครั้งที่สอน คิดเป็นร้อยละ 68.42 และเตรียมเป็นบางครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 31.58

การกำหนดเกณฑ์ในการเลือกใช้วิธีสอนของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่เลือกตามวัตถุประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 88.42 รองลงมาคือ เลือกตรงตามเนื้อหาและเลือกตามความถนัดของครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 82.11 และ 23.16 ตามลำดับ

วิธีสอนที่ใช้สอนวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย คิดเป็นร้อยละ 88.42 รองลงมาคือ ใช้วิธีสอนแบบอภิปรายและแบบค้นคว้า คิดเป็นร้อยละ 62.11 และ 58.95 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 สภาพการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
การส่งเสริมครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้สื่อประกอบการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยังไม่มีดำเนินการ	2	5.56
มีการดำเนินการ	34	94.44
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ (N = 34)		
- ผู้บริหาร	4	11.76
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	15	44.12
- หัวหน้าหมวด	8	23.53
- คณะกรรมการวิชาการ	7	20.59
กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการ (N = 34)		
- จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อสาธิตและทดลองใช้สื่อ	22	64.71
- ให้คำปรึกษา แนะนำการใช้สื่อแก่ครู	28	82.35
- ส่งเสริมให้ครูนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้	26	76.47
- เน้นให้ครูเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหา และสภาพแวดล้อม	33	97.06
- ส่งเสริมให้มีการผลิตและบริการสื่อ	30	88.24
- ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมชม สัมมนาเกี่ยวกับการใช้สื่อ	17	50.00
- จัดให้มีการประกวดสื่อ และเข้าร่วมงานแสดงสื่อในกลุ่มโรงเรียน	4	11.76

ตารางที่ 17 (ต่อ)

การใช้สื่อการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้มีส่วนร่วมประกอบด้วย (N = 34)		
- ผู้บริหาร	27	79.41
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	27	79.41
- หัวหน้าหมวด	34	100.00
- เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา	20	58.82
- ศึกษานิเทศก์	7	20.59
ช่วงเวลาในการดำเนินการ (N = 34)		
- ต้นปีการศึกษา	17	50.00
- ต้นภาคเรียน	13	38.24
- ช่วงเวลาการประชุมวิชาการตลอดปีการศึกษา	18	52.94
การใช้สื่อการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
มีการใช้โดยพิจารณาถึง		
- ความสอดคล้องกับบทเรียน	88	92.63
- ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น	56	58.94
- คุณค่าในการส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	64	67.37
- ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	42	44.21
- ความเหมาะสมกับอายุ สติปัญญา และประสบการณ์ของ นักเรียน	54	56.84

จากตารางที่ 17 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาใน ส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า การส่งเสริมครูผู้สอน เกี่ยวกับการใช้สื่อประกอบการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของ โรงเรียน ส่วนใหญ่มีการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 94.44 และยังไม่มีการดำเนินการ คิดเป็น ร้อยละ 5.56 สำหรับโรงเรียนที่มีการดำเนินการพบว่า ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการส่วนใหญ่ คือ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 44.12 รองลงมาคือ หัวหน้าหมวด และคณะ- กรรมการวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 23.53 และ 20.59 ตามลำดับ

กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการส่งเสริมครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้สื่อประกอบการสอนของ โรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่เน้นให้ครูเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับจุดประสงค์เนื้อหาและ สภาพแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 97.06 รองลงมาคือ ส่งเสริมให้มีการผลิตและบริการสื่อ และให้ คำปรึกษาแนะนำการใช้สื่อแก่ครู คิดเป็นร้อยละ 88.24 และ 82.35 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้สื่อประกอบการสอนของ โรงเรียน พบว่า หัวหน้าหมวด มีส่วนร่วมทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ ผู้บริหาร และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการมีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 79.41 เท่ากัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ โสตทัศนศึกษา มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 58.82

ช่วงเวลาในการดำเนินการส่งเสริมครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนของ โรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการในช่วงการประชุมวิชาการตลอดปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 52.94 รองลงมาคือ ใช้ช่วงเวลาต้นปีการศึกษาและต้นภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และ 38.24 ตามลำดับ

การใช้สื่อการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของ ครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีการใช้โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับบทเรียน คิดเป็นร้อยละ 92.63 รองลงมาคือ คุณค่าในการส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และพิจารณาถึงทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 67.37 และ 58.94 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 สภาพการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
ศึกษาด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
การส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยังไม่มีดำเนินการ	-	-
มีการดำเนินการ	36	100.00
ประเภทของกิจกรรม (N = 36)		
- การจัดชมรมอนุรักษ์	12	33.33
- การจัดป้ายนิเทศ	36	100.00
- การจัดนิทรรศการ	27	75.00
- การจัดทัศนศึกษาดูงานด้านสิ่งแวดล้อม	28	77.78
- การจัดกิจกรรมในวันสำคัญ เช่น ปลูกต้นไม้ พัฒนา พื้นที่ในชุมชน และเดินรณรงค์เพื่อการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	36	100.00
- จัดประกวดผลงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	22	61.11
- เชิญบุคลากรภายนอกมาให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม	6	16.67
- ประสานงานกับชุมชนเพื่อร่วมโครงการด้านสิ่งแวดล้อม	23	63.89
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N=95) ได้แก่		
- การจัดนิทรรศการ	72	75.79
- การจัดป้ายนิเทศ	85	89.47

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
- การจัดชมรมอนุรักษ์	43	45.26
- การจัดกิจกรรมนอกสถานที่	74	77.89
- การจัดโครงการด้านสิ่งแวดล้อม	54	56.84
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ (N = 36)		
- คณะกรรมการวิชาการ	15	41.67
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจกรรม	13	36.11
- เจ้าหน้าที่ชุมนุมอนุรักษ์	10	27.78
- บุคลากรในหมวดสังคมศึกษา	8	22.22
- ครูผู้สอน	21	58.33
บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (N = 36)		
- ผู้บริหาร	36	100.00
- ผู้ช่วยผู้บริหาร	36	100.00
- หัวหน้าหมวด	36	100.00
- ครูผู้สอน	36	100.00
- นักเรียน	36	100.00
- หน่วยงานและบุคลากรในท้องถิ่น	26	72.22
- โรงเรียนภายในกลุ่ม	4	11.11
ช่วงเวลาในการดำเนินการ (N = 36)		
- วันหยุด และวันสำคัญ	36	100.00
- ช่วงเปิดภาคเรียน	34	94.44

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณในการดำเนินการ (N = 36)		
- งบประมาณ	31	86.11
- เงินอุดหนุน	17	47.22
- เงินบำรุงการศึกษา	26	72.22
- เงินบริจาค	14	38.89
- งบประมาณจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม	8	22.22

จากตารางที่ 18 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า การส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน มีการดำเนินการทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยประเภทของกิจกรรมที่ทุกโรงเรียนจัดคือ การจัดป้ายนิเทศ และการจัดกิจกรรมในวันสำคัญ เช่น ปลูกต้นไม้ พัฒนาพื้นที่ในชุมชน และเดินรณรงค์เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน รองลงมาคือ การจัดทัศนศึกษาดูงานด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดนิทรรศการ คิดเป็นร้อยละ 77.78 และ 75.00 ตามลำดับ

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีการจัดป้ายนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 89.47 รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมนอกสถานที่ และการจัดนิทรรศการ คิดเป็นร้อยละ 77.89 และ 75.79 ตามลำดับ

ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ครูผู้สอน เป็นผู้รับผิดชอบ คิดเป็น

ร้อยละ 58.33 รองลงมาคือ คณะกรรมการวิชาการ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 41.67 และ 36.11

บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสังคมศึกษาในส่วนของเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวด ครูผู้สอน และนักเรียน มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน นอกจากนี้หน่วยงานและบุคลากรในท้องถิ่น รวมทั้งโรงเรียนภายในกลุ่ม มีส่วนเกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 72.22 และ 11.11 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนของเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน พบว่า ทุกโรงเรียนจัดกิจกรรมในวันหยุด และวันสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 100.00 และจัดในช่วงเปิดภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.44

งบประมาณในการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนของเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ใช้เงินงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 86.11 รองลงมาคือ ใช้เงินบำรุงการศึกษา และเงินอุดหนุน คิดเป็นร้อยละ 72.22 และ 47.22 ตามลำดับ

ตารางที่ 19 สภาพการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
ศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

การวัดผลและประเมินผลการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
การส่งเสริมครูผู้สอนเกี่ยวกับการดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยัง ไม่มีการดำเนินการ	-	-
มีการดำเนินการ	36	100.00
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ (N = 36)		
- ผู้บริหาร	11	30.56
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	13	36.11
- เจ้าหน้าที่วัดผลประเมินผล โรงเรียน	4	11.11
- หัวหน้าหมวด	6	16.67
- เจ้าหน้าที่วัดผลประเมินผลของหมวดวิชา	2	5.56
กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการ (N = 36)		
- จัดให้มีการจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาร่วมกับ กลุ่มโรงเรียน	34	94.44
- จัดให้มีการสร้างข้อสอบ วิเคราะห์ข้อสอบในโรงเรียน	33	91.67
- ให้คำปรึกษา แนะนำครูในการดำเนินการวัดผล ประเมินผล	27	75.00
- จัดให้มีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน	31	86.11
- เน้นให้ครูศึกษาระเบียบการวัดผลประเมินผล	15	41.67

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การวัดผลและประเมินผลการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
- ส่งเสริมให้ครูนำผลจากการวัดการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	16	44.44
- จัดให้มีการทดสอบครูเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลประเมินผล	1	2.78
ผู้มีส่วนร่วม ประกอบด้วย (N = 36)		
- ผู้บริหาร	34	94.44
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	31	86.11
- หัวหน้าหมวด	32	88.89
- เจ้าหน้าที่วัดผลโรงเรียน	24	66.67
- เจ้าหน้าที่วัดผลหมวด	8	22.22
- คณะครูในกลุ่มโรงเรียน	23	63.89
ช่วงเวลาในการดำเนินการ (N = 36)		
- ต้นปีการศึกษา	27	75.00
- ช่วงเวลาการประชุมประจำเดือน	24	66.66
- ช่วงก่อนดำเนินการวัดผลประเมินผลประจำภาคเรียน	34	94.44
ส่วนของการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับการวัดผล		
ประเมินผล (N = 18)		
- ด้านความรู้	18	100.00
- ด้านทักษะ	18	100.00

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การวัดผลและประเมินผลการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
- ด้านเจตคติ	18	100.00
วิธีการรายงานผลการวัดและการประเมิน (N = 18)		
- ครูประจำวิชาเป็นผู้รายงานฝ่ายวิชาการ	10	55.56
- หัวหน้าหมวดเป็นผู้รายงานฝ่ายวิชาการ	8	44.44
วิธีการวิเคราะห์ผลการวัดและการประเมิน (N = 18)		
- ครูผู้สอนเป็นผู้วิเคราะห์	10	55.56
- หัวหน้าหมวดเป็นผู้วิเคราะห์	5	27.78
- คณะทำงานวิชาการโรงเรียนเป็นผู้วิเคราะห์	1	5.56
- วิเคราะห์ร่วมกันภายในหมวด	2	11.11
การวัดผลและประเมินผลการเรียนกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N=95) ได้แก่		
- การใช้วิธีวัดหลาย ๆ วิธี	74	77.89
- มีการวัดผลก่อนเรียน	49	51.58
- มีการวัดผลระหว่างเรียน	51	53.68
- มีการวัดผลหลังเรียน	57	60.00
- นำผลการเรียนมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	87	91.58
- รายงานผลการประเมินให้ฝ่ายวิชาการทราบ	95	100.00

จากตารางที่ 19 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาใน ส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน พบว่า การส่งเสริมครูผู้สอน เกี่ยวกับการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ศึกษาของโรงเรียน มีการดำเนินการทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยผู้รับผิดชอบ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 36.11 รองลงมาคือ ผู้บริหาร และ หัวหน้าหมวด คิดเป็นร้อยละ 30.56 และ 16.67 ตามลำดับ

กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการส่งเสริมวัดผลและประเมินผลการเรียนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้มีการจัดให้มีการจัดทำจุด ประสงค์การเรียนรู้รายวิชาร่วมกับกลุ่มโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.44 รองลงมาคือ จัดให้มีการ สร้างข้อสอบวิเคราะห์ข้อสอบในโรงเรียน และจัดให้มีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.67 และ 86.11 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการส่งเสริมการวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารเป็นผู้มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 94.44 รองลงมาคือ หัวหน้าหมวด และ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 88.89 และ 86.11 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการดำเนินการส่งเสริมการวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการในช่วงก่อนดำเนินการวัดผลประเมินผลประจำภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.44 รองลงมาคือ ช่วงเวลาดำเนินการปีการศึกษา และช่วงเวลาการประชุมวิชาการ ประจำเดือน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และ 66.67 ตามลำดับ

ส่วนของการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับการวัดผลประเมินผล พบว่า ได้รับการวัดผล ประเมินผลด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ทุกด้าน

วิธีการรายงานผลการวัดและการประเมิน พบว่า ส่วนใหญ่ ครูประจำวิชาเป็นผู้ รายงานฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 55.56 และหัวหน้าหมวดเป็นผู้รายงานฝ่ายวิชาการ คิดเป็น ร้อยละ 44.44

วิธีการวิเคราะห์ผลการวัดและการประเมิน พบว่า ส่วนใหญ่ ครูผู้สอนเป็นผู้วิเคราะห์ คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาคือ หัวหน้าหมวดเป็นผู้วิเคราะห์ คิดเป็นร้อยละ 27.78

การวัดผลและประเมินผลการเรียนกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่ได้แก่ การรายงานผลจากการประเมินให้ฝ่ายวิชาการทราบ คิดเป็น ร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ นำผลการเรียนมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และ ใช้การวัดหลาย ๆ วิธี คิดเป็นร้อยละ 91.58 และ 77.89 ตามลำดับ

ตารางที่ 20 สภาพการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน

การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
การส่งเสริมครูผู้สอนเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยัง ไม่มีการดำเนินการ	3	8.33
มีการดำเนินการ	33	91.67
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ (N = 33)		
- ผู้บริหาร	6	18.18
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	14	42.42
- หัวหน้าหมวด	8	24.24
- คณะกรรมการวิชาการ	5	15.15
กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการ (N = 33)		
- จัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	33	100.00
- จัดให้มีการเยี่ยมชมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการเรียนการสอน	25	75.76
- ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน	23	69.70
- ส่งเสริมให้ครูเพิ่มพูนความรู้และประสิทธิภาพการสอน โดยการอบรม ดูงาน	28	84.85
- จัดทำโครงการโทรทัศน์บันทึกการสอน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครู	1	3.03

ตารางที่ 20 (ต่อ)

การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
- เชิญบุคลากรที่เกี่ยวข้องมาให้แนวทางการดำเนินการ นิเทศติดตามผล	2	6.06
ผู้มีส่วนร่วม ประกอบด้วย (N = 33)		
- ผู้บริหาร	30	90.91
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	28	84.85
- หัวหน้างานในฝ่ายวิชาการ	6	18.18
- หัวหน้าหมวด	27	81.82
- ครูผู้สอน	24	72.73
- ศึกษานิเทศก์	3	9.09
ช่วงเวลาในการดำเนินการ (N = 33)		
- ดำเนินการตามกำหนดการนิเทศ	10	30.30
- ดำเนินการเป็นระยะ ๆ ระหว่างเปิดภาคเรียน	19	57.58
- ดำเนินการเฉพาะช่วงที่มีการประชุมนิเทศครูใหม่	4	12.12
การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ใน ส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N=95)		
วิธีที่ใช้ได้แก่		
- การประชุมคณะครู	82	86.32
- การสังเกตการเรียนการสอน	58	61.05
- การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน	73	76.84
- การให้ศึกษาเอกสารด้านการเรียนการสอน	46	48.42

จากตารางที่ 20 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาใน ส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน พบว่า การส่งเสริม ครูผู้สอนเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน ส่วนใหญ่มีการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 91.67 และ ยังไม่มี การดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 8.33 สำหรับโรงเรียนที่มีการดำเนินการพบว่า ผู้รับผิดชอบใน การดำเนินการส่วนใหญ่ คือ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 42.42 รองลงมาคือ หัวหน้าหมวด และผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 24.24 และ 18.18 ตามลำดับ

กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการส่งเสริมการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนของ โรงเรียน พบว่า ทุกโรงเรียนมีการจัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ครูเพิ่มพูนความรู้และประสิทธิภาพการสอน โดย การอบรม ดูงาน และจัดให้มีการเยี่ยมชมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 84.85 และ 75.76 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนของ โรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารเป็นผู้มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 90.91 รองลงมาคือ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่าย วิชาการ และหัวหน้าหมวด คิดเป็นร้อยละ 84.85 และ 81.82 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการดำเนินการส่งเสริมการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนของ โรงเรียนพบว่า ส่วนใหญ่ดำเนินการเป็นระยะ ๆ ระหว่างเปิดภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 57.58 รองลงมาคือ ดำเนินการตามกำหนดการนิเทศ และดำเนินการเฉพาะช่วงที่มีการประชุมนิเทศครูใหม่ คิดเป็นร้อยละ 30.30 และ 12.12 ตามลำดับ

การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน กลุ่มวิชาสังคมศึกษาในด้านที่เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่ได้แก่ การประชุมคณะครู คิดเป็นร้อยละ 86.32 รองลงมาคือ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการสังเกตการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 76.84 และ 61.05 ตามลำดับ

ตารางที่ 21 สภาพการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร

การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา		
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยัง ไม่มีการดำเนินการ	4	11.11
มีการดำเนินการ	32	88.89
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ (N = 32)		
- ผู้บริหาร	4	12.50
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	10	31.25
- คณะกรรมการวิชาการ	5	15.63
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนงาน	3	9.38
- หัวหน้าหมวด	10	31.25
กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการ (N = 32)		
- การสอบถามบุคลากรที่เกี่ยวข้องแต่ละฝ่าย	29	90.63
- การประชุม ปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้อง	27	84.38
- การสังเกตการปฏิบัติงาน	20	62.50
- การศึกษาข้อมูลจากเอกสารรายงาน แผนงาน โครงการ	14	43.75
ผู้มีส่วนร่วม ประกอบด้วย (N = 32)		
- ผู้บริหาร	26	81.25

ตารางที่ 21 (ต่อ)

การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	30	93.75
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนงาน	12	37.50
- หัวหน้าหมวด	27	84.38
- ครูผู้สอน	19	59.38
การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N=95)		
ยังไม่มีส่วนร่วม	33	34.74
มีส่วนร่วม	62	65.26
โดยมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ		
- การตอบคำถามข้อมูลการเตรียมการจัดหลักสูตร	59	95.16
- การให้ตรวจสอบเอกสารการเตรียมการจัดหลักสูตร	37	59.68
- การเป็นคณะกรรมการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร	21	33.87
ช่วงเวลาในการดำเนินการ (N = 18)		
- ต้นปีการศึกษา	18	56.25
- ต้นภาคเรียน	22	68.75
- ล้นปีการศึกษา	17	53.13

ตารางที่ 21 (ต่อ)

การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการรายงานผลการดำเนินการ (N = 18)		
- ครูผู้สอนเป็นผู้รายงานฝ่ายวิชาการ	12	66.67
- หัวหน้าหมวดเป็นผู้รายงานฝ่ายวิชาการ	8	44.44
- ผู้รับผิดชอบแต่ละงาน/โครงการ เป็นผู้รายงาน		
หัวหน้าฝ่าย	14	77.78

จากตารางที่ 21 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามผลการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร พบว่า ในด้านการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน ส่วนใหญ่มีการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 88.89 และยังไม่มีการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 11.11 สำหรับโรงเรียนมีการดำเนินการ พบว่า ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวด คิดเป็นร้อยละ 31.25 เท่ากัน รองลงมา คือ คณะกรรมการวิชาการและผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 15.63 และ 12.50 ตามลำดับ

กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีการสอบถามบุคลากรที่เกี่ยวข้องแต่ละฝ่าย คิดเป็นร้อยละ 90.63 รองลงมาคือ การประชุมปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้อง และการสังเกตการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 84.38 และ 62.50 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบด้วยผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 93.75 รองลงมาคือ หัวหน้าหมวดและผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 84.38 และ 81.25 ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 65.22 และยังไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 34.74 สำหรับครูผู้สอนที่มีส่วนร่วม พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการตอบคำถามข้อมูลการเตรียมการจัดหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 95.16 รองลงมา คือ การให้ตรวจสอบเอกสารการเตรียมการจัดหลักสูตร และการเป็นคณะกรรมการติดตาม ประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 59.68 และ 33.87 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการดำเนินการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ดำเนินการในช่วงต้นภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 68.75 รองลงมาคือ ดำเนินการ ในช่วงต้นปีการศึกษา และสิ้นปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 68.75 และ 53.13 ตามลำดับ

วิธีการรายงานผลการดำเนินการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรของ โรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ผู้รับผิดชอบแต่ละงาน/ โครงการ เป็นผู้รายงานหัวหน้าฝ่าย คิดเป็น ร้อยละ 77.78 รองลงมาคือ ครูผู้สอนเป็นผู้รายงานฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดเป็นผู้ รายงานฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 66.67 และ 44.44 ตามลำดับ

ตารางที่ 22 สภาพการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
สิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร

การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา		
ในส่วนที่เกี่ยวข้องสิ่งแวดล้อมศึกษา (N = 36)		
ยัง ไม่มีการดำเนินการ	-	-
มีการดำเนินการ	36	100.00
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ (N = 36)		
- ผู้บริหาร	5	13.89
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	10	27.78
- หัวหน้าหมวด	9	25.00
- คณะกรรมการวิชาการ	8	22.22
- คณะกรรมการฝ่ายแผนงาน	4	11.11
กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการ (N = 36)		
- สอบถามบุคลากรที่เกี่ยวข้องแต่ละฝ่าย	27	75.00
- การประชุมสัมมนาบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง	33	91.67
- สังเกตการปฏิบัติงานของครูผู้สอน	24	66.67
- ศึกษาข้อมูลจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	29	80.56
- ศึกษาข้อมูลจากเอกสารสรุปรายงานผลการปฏิบัติงาน	26	72.22
ผู้มีส่วนร่วม ประกอบด้วย (N = 36)		
- ผู้บริหาร	30	83.33
- ผู้ช่วยผู้บริหาร	29	80.56

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนงาน	8	22.22
- เจ้าหน้าที่วัดผลโรงเรียน	15	41.67
- หัวหน้าหมวด	28	77.78
- ครูผู้สอน	26	72.22
- ศึกษานิเทศก์	6	16.67
การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร		
กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน		
(N = 95)		
ยังไม่มีส่วนร่วม	24	25.26
มีส่วนร่วม	71	74.74
โดยมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ		
- การตอบคำถามข้อมูลการดำเนินการจัดหลักสูตร	68	95.77
- การให้ตรวจสอบเอกสารการดำเนินการจัดหลักสูตร	61	85.92
- การเป็นคณะกรรมการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร	24	33.80
ช่วงเวลาในการดำเนินการ (N = 36)		
- ระหว่างเปิดภาคเรียน	21	58.33
- หลังภาคเรียน	23	63.88
- สิ้นปีการศึกษา	33	91.67

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการรายงานผลการดำเนินการ (N = 18)		
- ครูผู้สอนเป็นผู้รายงานฝ่ายวิชาการ	16	88.89
- หัวหน้าหมวดเป็นผู้รายงานฝ่ายวิชาการ	9	50.00
- ผู้รับผิดชอบแต่ละงาน/โครงการเป็นผู้รายงาน หัวหน้าฝ่าย.	17	94.44

จากตารางที่ 22 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชา สังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร พบว่า ในด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน มีการดำเนินการทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยผู้รับผิดชอบในการดำเนินการส่วนใหญ่คือ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 27.78 รองลงมาคือ หัวหน้าหมวด และคณะกรรมการวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 25.00 และ 22.00 ตามลำดับ

กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีการประชุมสัมมนาบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 91.67 รองลงมาคือ ศึกษาข้อมูลจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และสอบถามบุคลากรที่เกี่ยวข้องแต่ละฝ่าย คิดเป็นร้อยละ 80.56 และ 75.00 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบด้วยผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมาคือ ผู้ช่วยผู้บริหาร และ หัวหน้าหมวด คิดเป็นร้อยละ 80.56 และ 77.78 ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 74.74 และยังไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 25.26 สำหรับครูผู้สอนที่มีส่วนร่วม พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วม เกี่ยวกับการตอบคำถามข้อมูลการดำเนินการจัดหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 95.77 รองลงมาคือ การให้ตรวจสอบเอกสารการดำเนินการจัดหลักสูตร และการเป็นคณะกรรมการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 85.92 และ 33.80 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ดำเนินการในช่วงสิ้นปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 91.67 รองลงมาคือ ดำเนินการ ในช่วงสิ้นภาคเรียนและระหว่างเปิดภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.88 และ 58.33 ตามลำดับ

วิธีการรายงานผลการดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร พบว่า ส่วนใหญ่ ผู้รับผิดชอบแต่ละงาน/ โครงการเป็นผู้รายงานหัวหน้าฝ่าย คิดเป็นร้อยละ 94.44 รองลงมาคือ ครูผู้สอนเป็นผู้รายงานฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดเป็นผู้รายงานฝ่ายวิชาการ คิดเป็น ร้อยละ 88.89 และ 50.00 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา

ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ข้อมูลจากงานวิจัยนี้ประกอบด้วย ข้อมูลจากผู้บริหาร หัวหน้าหมวดสังคมศึกษา และครูผู้สอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งประกอบด้วย

1. การเตรียมการจัดหลักสูตร
  - 1.1 การกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร
  - 1.2 การวางแผนการจัดหลักสูตร
  - 1.3 การจัดเตรียมบุคลากร
  - 1.4 การจัดทำแผนการสอน/ บันทึกการเตรียมการสอน
  - 1.5 การจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร
  - 1.6 การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน
  - 1.7 การจัดเตรียมสถานที่
  - 1.8 การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน
  - 1.9 การเตรียมการนิเทศและติดตามผล
2. การดำเนินการจัดหลักสูตร
  - 2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
  - 2.2 การใช้สื่อการเรียนการสอน
  - 2.3 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
  - 2.4 การวัดผลและประเมินผลการเรียน
  - 2.5 การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน
3. การติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร
  - 3.1 การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร
  - 3.2 การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้ จะเป็นการนำเสนอตามขอบเขตของการศึกษาวิจัยดังกล่าว ดังนั้นจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งผู้บริหาร หัวหน้าหมวดสังคมศึกษา และครู-ผู้สอน จะได้ระบุไว้ท้ายข้อความแต่ละข้อความ และการพิจารณาคำร้อยละ จะพิจารณาจากจำนวนผู้ให้ข้อมูลแต่ละประเภท ซึ่งมีรายละเอียดดังเสนอในตารางที่ 23-38

ตารางที่ 23 ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนของสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร

การกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา		
ในส่วนของสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	10	27.78
มีปัญหา	26	72.22
ได้แก่		
- ขาดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่น	7	26.92
- ขาดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน	17	65.38
- ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา	22	84.62
สาเหตุของปัญหา		
- ขาดการประสานงานและความร่วมมือจากบุคลากรในท้องถิ่น	7	26.92
- ขาดการจัดระบบสารสนเทศในการให้ข้อมูลของโรงเรียน	14	53.85
- ขาดความร่วมมือในการให้ข้อมูลจากบุคลากรในโรงเรียน	7	26.92
- โรงเรียนไม่ได้จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา	24	92.31

ตารางที่ 23 (ต่อ)

การกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	10	38.46
- แก้ไขแล้ว	16	61.54
วิธีการแก้ไขปัญหา		
- มอบหมายบุคลากรในโรงเรียนดำเนินการประสานงานกับท้องถิ่น	4	25.00
- จัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน	6	37.50
- จัดประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจในการให้ข้อมูลของโรงเรียน	5	31.25
- จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา	13	81.25
2. ปัญหาในการกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา		
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	32	33.68
มีปัญหา	63	66.32
ได้แก่		
- ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร	53	84.13
- ขาดข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา	44	69.84

ตารางที่ 23 (ต่อ)

การกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
- บุคลากรผู้ร่วมงานไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร	32	50.79
- ระยะเวลาในการจัดทำไม่เพียงพอ	12	19.05
- ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย	24	30.10

จากตารางที่ 23 แสดงปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตร กลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร พบว่า

ปัญหาการกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตรของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนมีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 72.22 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 27.78 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 84.62 รองลงมาคือ ขาดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน และขาดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 65.38 และ 26.92 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหา พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่คือ โรงเรียนไม่ได้จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 92.31 รองลงมาคือ ขาดการจัดระบบสารสนเทศในการให้ข้อมูลของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 53.85 และขาดการประสานงาน และความร่วมมือจากบุคลากรในท้องถิ่น รวมทั้งขาดความร่วมมือในการให้ข้อมูลจากบุคลากรในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 26.92 เท่ากัน

การแก้ไขปัญหารองเรียนนั้น พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 61.54 และยังไม่ได้แก้ไข คิดเป็นร้อยละ 38.46 วิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่ คือ จัดครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 81.25 รอง

ลงมาคือ จัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน และจัดประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจในการให้ข้อมูลของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และ 31.25 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาในการกำหนดนโยบาย การจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 66.32 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 33.68 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 84.13 รองลงมาคือ ขาดข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา และบุคลากรผู้ร่วมงานไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร คิดเป็นร้อยละ 69.84 และ 50.79 ตามลำดับ

ตารางที่ 24 ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
สิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการวางแผนการจัดหลักสูตร

การวางแผนการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการวางแผนการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	8	22.22
มีปัญหา	28	77.78
ได้แก่		
- การวางแผนไม่สนองต่อความต้องการของโรงเรียน และท้องถิ่น	22	78.57
- ขาดข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา	17	60.71
- ระยะเวลาในการวางแผนมีไม่เพียงพอ	16	57.14
- ขาดเอกสารประกอบการวางแผนการจัดหลักสูตร	15	53.57
- จำนวนบุคลากรผู้รับผิดชอบไม่เพียงพอ	13	46.43
สาเหตุของปัญหา		
- ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการ จัดหลักสูตร	23	82.14
- ครูมีหน้าที่ในความรับผิดชอบมาก	20	71.43
- จำนวนเอกสารแต่ละรายวิชาที่โรงเรียนได้รับไม่เพียงพอ และไม่ครบทุกวิชา	18	64.29
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	4	14.29

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การวางแผนการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
- แก้ไขแล้ว	24	85.71
วิธีการแก้ไขปัญหา		
- จัดบุคลากรต่างหมวดเข้าร่วมดำเนินการจัดหลักสูตร	23	95.83
- มอบหมายให้บุคลากรสำรวจความต้องการของ โรงเรียนและท้องถิ่น	8	33.33
- มอบหมายให้ครูศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดหลักสูตร สิ่งแวดล้อมศึกษา โดยการเข้ารับการอบรมและศึกษา เอกสารต่าง ๆ	24	100.00
- จัดให้มีการจัดซื้อ จัดหา เอกสารที่ครูต้องการเพิ่มเติม	14	58.33
2. ปัญหาการวางแผนการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมในส่วนที่ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	27	28.42
มีปัญหา	68	71.58
ได้แก่		
- ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการจัด หลักสูตร	51	75.00
- ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของ โรงเรียนมีไม่เพียงพอ	29	42.65
- บุคลากรผู้ร่วมงานไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร	12	17.65
- ระยะเวลาในการดำเนินการมีไม่เพียงพอ	21	30.88
- ไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดหลักสูตร	15	22.06

จากตารางที่ 24 แสดงปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตร กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการวางแผนการจัดหลักสูตร พบว่า

ปัญหาการวางแผนการจัดหลักสูตรของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 77.78 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 22.22 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหาพบว่ามีปัญหาส่วนใหญ่คือ การวางแผนไม่สนองต่อความต้องการของโรงเรียนและท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 78.57 รองลงมาได้แก่ ขาดข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา และระยะเวลาในการวางแผนมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 60.71 และ 57.14 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหาพบว่า สาเหตุส่วนใหญ่คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวางแผนการจัดหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 82.14 รองลงมาได้แก่ ครูมีหน้าที่ในความรับผิดชอบมาก และจำนวนเอกสารแต่ละรายวิชาที่โรงเรียนได้รับไม่เพียงพอและไม่ครบทุกวิชา คิดเป็นร้อยละ 71.43 และ 64.29 ตามลำดับ

การแก้ไขปัญหของโรงเรียนนั้น พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 85.71 และยังไม่ได้แก้ไข คิดเป็นร้อยละ 14.29 วิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่คือ มอบหมายให้ครูศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา โดยการเข้ารับการอบรมและศึกษาเอกสารต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาได้แก่ จัดบุคลากรต่างหมวดเข้าร่วมดำเนินการจัดหลักสูตร และจัดให้มีการจัดซื้อ จัดหา เอกสารที่ครูต้องการเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 95.83 และ 58.33 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาการวางแผนการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอนพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 71.58 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 28.42 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหาพบว่ามีปัญหาส่วนใหญ่คือ ขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวางแผนการจัดหลักสูตรคิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาคือ ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของโรงเรียนมีไม่เพียงพอและระยะเวลาในการดำเนินการมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 42.65 และ 30.88 ตามลำดับ

ตารางที่ 25 ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดเตรียมบุคลากร

การจัดเตรียมบุคลากร	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการจัดเตรียมบุคลากรของโรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	5	13.89
มีปัญหา	31	86.11
ได้แก่		
- ครูขาดความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา	26	83.87
- ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากครูผู้สอนในการพัฒนาตนเอง	14	45.16
- ระยะเวลาในการจัดเตรียมบุคลากรมีไม่เพียงพอ	21	67.74
- งบประมาณในการจัดเตรียมบุคลากรมีไม่เพียงพอ	18	58.06
สาเหตุของปัญหา		
- หน่วยงานไม่จัดเผยแพร่หลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาแก่ครูในสังกัด	29	93.55
- งบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด	17	54.84
- บุคลากรมีจำนวนจำกัดเนื่องจากมีการเปิดรายวิชาเพิ่มขึ้นแต่ไม่ได้รับบรรจุจำนวนบุคลากรเพิ่มเติม	25	80.65
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	5	16.13
- แก้ไขแล้ว	26	83.87

ตารางที่ 25 (ต่อ)

การจัดเตรียมบุคลากร	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการแก้ไขปัญหา		
- ส่งเสริมให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา โดยการศึกษาจากเอกสารและการอบรม	20	76.92
- ส่งเสริมและจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในการพัฒนา ครูผู้สอน	12	46.15
- จัดบุคลากรจากหมวดอื่นเข้าช่วยสอนกรณีครูผู้สอน ไม่เพียงพอ	17	65.38
2. ปัญหาการจัดครูเข้าสอนของโรงเรียน (N = 18)		
ไม่มีปัญหา	6	16.62
มีปัญหา	30	83.33
ได้แก่		
- ครูผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ	28	93.33
- จัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิ	24	80.00
- จัดครูเข้าสอนไม่ตรงกับความสนใจและความถนัด	17	56.67
- งบประมาณในการจัดหาบุคลากรภายนอกมาช่วยสอน มีจำนวนจำกัด	14	46.67
- บุคลากรภายนอกไม่เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบค่าตอบแทน การสอน	2	6.67
สาเหตุของปัญหา		
- จำนวนครูผู้สอนตามวุฒิที่ต้องการมีไม่เพียงพอ	24	80.00

ตารางที่ 25 (ต่อ)

การจัดเตรียมบุคลากร	จำนวน	ร้อยละ
- ครูขาดประสบการณ์ในการสอนรายวิชาที่รับผิดชอบ	17	56.67
- งบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด	14	46.67
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	5	16.67
- แก้ไขแล้ว	25	83.33
วิธีการแก้ไขปัญหา		
- มอบหมายให้ครูผู้สอนในหมวดอื่นที่มีความสามารถและความถนัดมาช่วยสอน	25	100.00
- ให้คำแนะนำและคำปรึกษาด้านการสอนแก่ครู	17	68.00
- ประสานงานเพื่อขอความอนุเคราะห์จากบุคลากรภายนอกในการให้ความร่วมมือด้านการสอน	6	24.00
3. ปัญหาการจัดเตรียมบุคลากรเข้าสอนรายวิชาสังคมศึกษา		
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	37	38.95
มีปัญหา	58	61.05
ได้แก่		
- การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิ	34	58.62
- ครูผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ	45	77.59
- งบประมาณในการจัดหาบุคลากรภายนอกมาช่วยสอนมีไม่เพียงพอ	15	25.86

ตารางที่ 25 (ต่อ)

การจัดเตรียมบุคลากร	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่ได้รับความร่วมมือจากวิทยากรในท้องถิ่น	13	22.41
- ไม่มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมบุคลากรเข้าสอน	15	25.86

จากตารางที่ 25 แสดงปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการจัดเตรียมบุคลากร พบว่า

ปัญหาการจัดเตรียมบุคลากรของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 86.11 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 13.89 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ครูขาดความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.87 รองลงมาคือ ระยะเวลาในการจัดเตรียมบุคลากรมีไม่เพียงพอและงบประมาณในการจัดเตรียมบุคลากรมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 67.74 และ 58.06 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหาพบว่า สาเหตุส่วนใหญ่คือ หน่วยงานไม่จัดเผยแพร่หลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาแก่ครูในสังกัด คิดเป็นร้อยละ 93.55 รองลงมาคือ บุคลากรมีจำนวนจำกัด เนื่องจากมีการเปิดรายวิชาเพิ่มขึ้น แต่ไม่ได้รับบรรจุจำนวนบุคลากรเพิ่มเติม และงบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 80.65 และ 54.84 ตามลำดับ

การแก้ไขปัญหของโรงเรียนนั้นพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 83.87 และยังไม่ได้แก้ไข คิดเป็นร้อยละ 16.13 วิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่คือ ส่งเสริมให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา โดยการศึกษาจากเอกสารและการอบรม คิดเป็นร้อยละ 76.92 รองลงมาได้แก่ การจัดบุคลากรจากหมวดอื่นเข้าช่วยสอน กรณีครูผู้สอนไม่เพียงพอ และส่งเสริมและจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในการพัฒนาครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 65.38 และ 46.15 ตามลำดับ

ปัญหาการจัดครูเข้าสอนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 83.33 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 16.67 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ครูผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 93.33 รองลงมาคือ จัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิ และจัดครูเข้าสอนไม่ตรงกับความสนใจ และความถนัด คิดเป็นร้อยละ 80.00 และ 56.67 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหาพบว่า สาเหตุส่วนใหญ่คือ จำนวนครูผู้สอนตามวุฒิที่ต้องการมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาคือ ครูขาดประสบการณ์ในการสอนรายวิชาที่รับผิดชอบ และงบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 56.67 และ 46.67 ตามลำดับ

การแก้ปัญหาของโรงเรียนนั้น พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 83.33 และยังไม่ได้แก้ไขคิดเป็นร้อยละ 16.67 วิธีการแก้ปัญหาส่วนใหญ่คือ มอบหมายให้ครูผู้สอนในหมวดอื่นที่มีความสามารถและความถนัดมาช่วยสอน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ ให้คำแนะนำและคำปรึกษาด้านการสอนแก่ครู และประสานงานเพื่อขอความอนุเคราะห์จากบุคลากรภายนอกในการให้ความร่วมมือด้านการสอน คิดเป็นร้อยละ 68.00 และ 24.00 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาการจัดเตรียมบุคลากรเข้าสอนรายวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 61.05 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 38.95 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ครูผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 77.59 รองลงมาคือ การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิ คิดเป็นร้อยละ 58.62 รวมทั้ง งบประมาณในการจัดหาบุคลากรภายนอกมาช่วยสอนมีจำนวนไม่เพียงพอ และไม่มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมบุคลากรเข้าสอน คิดเป็นร้อยละ 25.86 เท่ากัน

ตารางที่ 26 ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
สิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดทำแผนการสอน บันทึกการเตรียมการสอน

การจัดทำแผนการสอน/ บันทึกการเตรียมการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการจัดทำแผนการสอนของโรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	5	13.89
✓ มีปัญหา	31	86.11
ได้แก่		
- ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน	23	74.19
- ครูผู้สอนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนการสอน	8	25.81
- ระยะเวลาในการจัดทำแผนการสอนมีไม่เพียงพอ	26	83.87
- วัสดุ และงบประมาณในการจัดทำแผนการสอนมีไม่เพียงพอ	9	29.03
สาเหตุของปัญหา		
- ขาดบุคลากรในการให้คำแนะนำ	15	48.39
- จำนวนคู่มือครู และแบบบันทึกการจัดทำแผนการสอนมีไม่เพียงพอ	9	29.03
- ครูไม่เห็นความสำคัญของแผนการสอน	8	25.81
- ครูมีหน้าที่รับผิดชอบมาก	26	83.87
- งบประมาณของ โรงเรียนมีจำนวนจำกัด	17	54.84
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	6	19.35
- แก้ไขแล้ว	25	80.65

ตารางที่ 25 (ต่อ)

การจัดทำแผนการสอน/ บันทึกการเตรียมการสอน	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการแก้ไข้ปัญหา		
- จัดส่งครูเข้ารับการอบรม และจัดทำแผนการสอนร่วมกับกลุ่มโรงเรียน	18	72.00
- จัดประชุมชี้แจง ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความสำคัญของแผนการสอน	14	56.00
- มอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนล่วงหน้าก่อนเปิดภาคเรียน	12	48.00
- จัดซื้อคู่มือครูเพิ่มเติม และจัดหาเอกสารการจัดทำแผนการสอนไว้บริการครู	13	52.00
2. ปัญหาในการจัดทำแผนการสอนรายวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	32	33.68
มีปัญหา	63	66.32
ได้แก่		
- ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน	42	66.67
- บุคลากรที่ร่วมจัดทำขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน	37	58.73
- บุคลากรที่ร่วมจัดทำไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร	12	19.04
- ขาดงบประมาณในการจัดทำ	20	31.75
- ระยะเวลาในการจัดทำไม่เพียงพอ	48	76.19
- โรงเรียนไม่ได้กำหนดให้จัดทำแผนการสอน	17	26.98

ตารางที่ 25 (ต่อ)

การจัดทำแผนการสอน/ บันทึกการเตรียมการสอน	จำนวน	ร้อยละ
3. ปัญหาในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนของโรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	7	19.44
มีปัญหา	29	80.56
ได้แก่		
- ขาดความร่วมมือในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน	22	75.86
- วัสดุ งบประมาณ และเอกสารประกอบการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอ	14	48.28
- ระยะเวลาในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนมีไม่เพียงพอ	25	86.21
สาเหตุของปัญหา		
- ครูไม่เห็นความสำคัญของบันทึกการเตรียมการสอน	17	58.62
- ขาดแหล่งวิทยากรและบุคลากรในการให้คำแนะนำการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน	9	31.03
- งบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด	14	48.28
- ครูมีหน้าที่รับผิดชอบมาก	24	82.76
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	6	20.69
- แก้ไขแล้ว	23	79.31

ตารางที่ 25 (ต่อ)

การจัดทำแผนการสอน/ บันทึกการเตรียมการสอน	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการแก้ไข้ปัญหา		
- จัดประชุมชี้แจง และเน้นให้ครูดำเนินการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน	20	86.96
- จัดสรรงบประมาณ และวัสดุเพิ่มเติม	9	39.13
- ติดต่อหน่วยงานและบุคลากรภายนอกเพื่อจัดหาเอกสารประกอบการจัดทำบันทึกการเรียนการสอน	5	21.74
4. ปัญหาในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนรายวิชาสังคมศึกษา		
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N =95)		
ไม่มีปัญหา	33	34.74
มีปัญหา	62	65.26
ได้แก่		
- ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน	24	38.71
- บุคลากรที่ร่วมจัดทำขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน	30	48.39
- บุคลากรที่ร่วมจัดทำไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร	15	24.19
- ขาดงบประมาณในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน	23	37.10
- ระยะเวลาในการจัดทำไม่เพียงพอ	44	70.97
- โรงเรียนไม่ได้กำหนดให้จัดทำบันทึกการเตรียมการสอน	27	43.55

จากตารางที่ 26 แสดงปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดทำแผนการสอน บันทึกการเตรียมการสอน พบว่า ปัญหาการจัดทำแผนการสอนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 86.11 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 13.89 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ระยะเวลาในการจัดทำแผนการสอนมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 83.87 รองลงมาคือ ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน และวัสดุ และงบประมาณในการจัดทำแผนการสอนมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 74.19 และ 29.03 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหา พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ คือ ครูมีหน้าที่รับผิดชอบมาก คิดเป็นร้อยละ 83.87 รองลงมาคือ งบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด และขาดบุคลากรในการให้คำแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 54.84 และ 48.39 ตามลำดับ

การแก้ไขปัญหของโรงเรียนนั้นพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 80.65 และยังไม่ได้แก้ไข คิดเป็นร้อยละ 19.35 วิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่ คือ จัดส่งครูเข้าอบรมและจัดทำแผนการสอนร่วมกับกลุ่มโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 72.00 รองลงมาคือ จัดประชุมชี้แจงให้คำแนะนำเกี่ยวกับความสำคัญของแผนการสอนและจัดซื้อคู่มือครูเพิ่มเติมและจัดหาเอกสารการจัดทำแผนการสอนไว้บริการครู คิดเป็นร้อยละ 56.00 และ 52.00 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาในการจัดทำแผนการสอนรายวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอนพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 66.32 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 33.68 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ระยะเวลาในการจัดทำไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 76.19 รองลงมาคือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน และบุคลากรที่ร่วมจัดทำ ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และ 58.73 ตามลำดับ

ปัญหาในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 80.56 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 19.44 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหา พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ระยะเวลาในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอนมีไม่เพียงพอ

คิดเป็นร้อยละ 86.21 รองลงมาคือ ขาดความร่วมมือในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน และวัสดุ งบประมาณ และเอกสารประกอบการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน มีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 75.86 และ 48.28 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหา พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่คือ ครูมีหน้าที่รับผิดชอบมาก คิดเป็นร้อยละ 82.76 รองลงมาคือ ครูไม่เห็นความสำคัญของบันทึกการเตรียมการสอน และงบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 58.62 และ 48.28 ตามลำดับ

การแก้ไข้ปัญหาของโรงเรียนนั้นพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไข้แล้ว คิดเป็นร้อยละ 79.31 และยังไม่ได้แก้ไข้ คิดเป็นร้อยละ 20.69 วิธีการแก้ไข้ปัญหาส่วนใหญ่คือ จัดประชุมชี้แจงและเน้นให้ครูดำเนินการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน คิดเป็นร้อยละ 86.96 รองลงมาคือ จัดสรรงบประมาณและวัสดุเพิ่มเติม และติดต่อหน่วยงานและบุคลากรภายนอก เพื่อจัดหาเอกสารประกอบการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน คิดเป็นร้อยละ 39.13 และ 21.74 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน รายวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 65.26 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 34.74 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ระยะเวลาในการจัดทำไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 70.97 รองลงมาคือ บุคลากรที่ร่วมจัดทำ ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบันทึกการเตรียมการสอน และโรงเรียน ไม่ได้กำหนดให้จัดทำบันทึกการเตรียมการสอน คิดเป็นร้อยละ 48.39 และ 43.55 ตามลำดับ

ตารางที่ 27 ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
สิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดเตรียมหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร

การจัดเตรียมหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการจัดเตรียมหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร ของโรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	7	19.44
มีปัญหา	29	80.56
ได้แก่		
- จำนวนหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร ไม่เพียงพอ	21	72.41
- ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร และ เอกสารประกอบหลักสูตร	23	79.31
- ระยะเวลาในการจัดทำหลักสูตรและ เอกสารประกอบ หลักสูตร ไม่เพียงพอ	25	86.21
- งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร ไม่เพียงพอ	21	72.41
สาเหตุของปัญหา		
- ได้รับการจัดสรรหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร จากหน่วยงานต้นสังกัดจำนวนจำกัด	21	72.41
- ขาดข้อมูลในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร	16	55.17
- ขาดบุคลากรให้คำแนะนำ การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร	18	62.07
- ครูมีหน้าที่รับผิดชอบมาก	25	86.21
- งบประมาณของ โรงเรียนมีจำนวนจำกัด	21	72.41

ตารางที่ 27 (ต่อ)

การจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	5	17.24
- แก้ไขแล้ว	24	82.76
วิธีการแก้ไขปัญหา		
- จัดซื้อ จัดทำ หลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรเพิ่มเติม	13	54.17
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร โดยการเข้ารับการอบรมและนำความรู้มาขยายผล ในโรงเรียน	8	33.33
- ประสานงานกับหน่วยงานภายนอก และท้องถิ่น เพื่อขอ สนับสนุนเอกสารประกอบหลักสูตร	12	50.00
- เพิ่มจำนวนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดทำเอกสาร ประกอบหลักสูตร	4	16.67
2. ปัญหาในการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรกลุ่มวิชา สังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	25	26.32
มีปัญหา	70	73.68
ได้แก่		
- หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรมีไม่เพียงพอ	35	50.00
- วัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรไม่เพียงพอ	44	62.86

ตารางที่ 27 (ต่อ)

การจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
- บุคลากรในหมวดสังคมศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร	22	31.43
- ระยะเวลาในการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรไม่เพียงพอ	41	58.58

จากตารางที่ 27 แสดงปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดเตรียมหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร พบว่า ปัญหาการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรของโรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 80.56 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 19.44 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหา พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ระยะเวลาในการจัดทำหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 86.21 รองลงมาได้แก่ ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 79.31 และปัญหาจำนวนหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรไม่เพียงพอ รวมทั้งปัญหางบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 72.41 เท่ากัน

ในด้านสาเหตุของปัญหาพบว่า สาเหตุส่วนใหญ่คือ ครูมีหน้าที่รับผิดชอบมาก คิดเป็นร้อยละ 86.21 รองลงมาได้แก่ ได้รับการจัดสรรหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรจากหน่วยงานต้นสังกัดจำนวนจำกัด และงบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 72.41 เท่ากัน

การแก้ไขปัญหของโรงเรียนนั้นพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 82.76 และยังไม่ได้แก้ไข คิดเป็นร้อยละ 17.24 วิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่ คือ จัดซื้อ จัดหา หลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 54.17 รองลงมา

ได้แก่ ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกและท้องถิ่นเพื่อขอสนับสนุนเอกสารประกอบหลักสูตร และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร โดยการเข้ารับการอบรมและนำ ความรู้มาขยายผลในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และ 33.33 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาในการจัดเตรียมหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 73.68 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 26.32 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 62.86 รองลงมาคือ ระยะเวลาในการจัดเตรียมหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร ไม่เพียงพอและหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 58.58 และ 50.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 28 ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
ศึกษา ด้านการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน

การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	5	13.89
มีปัญหา	31	86.11
ได้แก่		
- จำนวนของสื่อไม่เพียงพอต่อความต้องการ	26	83.87
- ครูขาดความรู้และทักษะในการผลิตสื่อ	27	87.10
- ครูไม่มีเวลาผลิตสื่อการเรียนการสอน	25	80.65
- งบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับผลิตสื่อ การเรียนการสอนไม่เพียงพอ	14	45.16
- สภาพของสื่อไม่พร้อมที่จะนำมาใช้	15	48.39
สาเหตุของปัญหา		
- งบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด	23	74.19
- ขาดบุคลากรในการให้คำแนะนำการผลิตสื่อแก่ครูผู้สอน	26	83.87
- หน่วยงานจัดอบรมการผลิตสื่อเฉพาะเรื่อง ไม่มีความ หลากหลาย	12	38.71
- ครูมีภาระหน้าที่รับผิดชอบมาก	22	70.97
- สื่อซ้ำชุด และไม่ทันสมัย	15	48.39
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	6	19.35

ตารางที่ 28 (ต่อ)

การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
- แก๊วไขแล้ว	25	80.65
วิธีการแก้ไขปัญหา		
- จัดสำรวจรายชื่อสื่อที่ครูต้องการภายในโรงเรียน	20	80.00
- จัดชุมนุมและคาบเวลาสำหรับการผลิตสื่อ	10	40.00
- ประสานกับโรงเรียนในกลุ่มเพื่อขอใช้สื่อร่วมกัน	11	44.00
- จัดซ่อมแซมสื่อของโรงเรียน	15	60.00
- ขอบริจากงบประมาณจากชุมชนเพื่อจัดซื้อสื่อของโรงเรียน	7	28.00
2. ปัญหาในการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา		
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	39	41.05
มีปัญหา	56	58.95
ได้กั		
- วัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ	38	67.86
- ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน	24	42.86
- บุคลากรในหมวดสังคมศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน	14	25.00
- ขาดงบประมาณในการดำเนินการ	34	60.71
- ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอ	42	75.00

จากตารางที่ 28 แสดงปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน พบว่า

ปัญหาการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 86.17 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 13.89 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ครูขาดความรู้และทักษะในการผลิตสื่อ คิดเป็นร้อยละ 87.10 รองลงมาคือ จำนวนของสื่อไม่เพียงพอต่อความต้องการและครูไม่มีเวลาผลิตสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 83.87 และ 80.65 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหาพบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ คือ ขาดบุคลากรให้คำแนะนำการผลิตสื่อแก่ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 83.87 รองลงมาคือ งบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด และครูมีภาระหน้าที่รับผิดชอบมาก คิดเป็นร้อยละ 74.19 และ 70.97 ตามลำดับ

การแก้ไขปัญหของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 80.65 และยังไม่แก้ไข คิดเป็นร้อยละ 19.35 วิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่คือ จัดสำรวจรายชื่อสื่อที่ครูต้องการภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาคือ จัดซ่อมแซมสื่อของโรงเรียนและประสานกับโรงเรียนในกลุ่มเพื่อขอใช้สื่อร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และ 44.00 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาในการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 58.95 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 41.05 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาคือ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ และขาดงบประมาณในการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 67.86 และ 60.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 29 ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดเตรียมสถานที่

การจัดเตรียมสถานที่	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการจัดเตรียมสถานที่ของโรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	6	16.67
มีปัญหา	30	83.33
ได้แก่		
- ห้องเรียนและอาคารสถานที่ที่ใช้สอนไม่เพียงพอ	22	73.33
- อาคารสถานที่ไม่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	16	53.33
- ขาดการประสานงานกับแหล่งวิทยากรเพื่อนำนักเรียนไปศึกษา	14	46.67
- ขาดวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณในการปรับปรุงอาคารสถานที่	21	70.00
- บุคลากรขาดความรับผิดชอบต่อสถานที่ที่ได้รับมอบหมาย	7	23.33
สาเหตุของปัญหา		
- งบประมาณด้านการปรับปรุงอาคารสถานที่จำนวนจำกัด	21	70.00
- ขาดข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยากรสำหรับนำนักเรียนไปศึกษา	14	46.67
- สถานที่ตั้งของ โรงเรียนอยู่ใกล้บริเวณที่เป็นแหล่งมลพิษ	4	13.33
- บุคลากรมีภาระหน้าที่รับผิดชอบมาก	11	36.67
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	7	23.33

ตารางที่ 29 (ต่อ)

การจัดเตรียมสถานที่	จำนวน	ร้อยละ
- แก้ไขแล้ว	23	76.67
วิธีการแก้ไขปัญหา		
- จัดให้นักเรียนเดินเรียนโดยไม่ใช้ห้องประจำ	21	91.30
- จัดสร้างอาคารชั่วคราวเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	10	43.48
- ขอความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนเพื่อช่วยปรับปรุงอาคารสถานที่	13	56.52
- สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมสำหรับการปรับปรุงอาคารสถานที่	11	47.83
- ประสานงานกับโรงเรียนในกลุ่มเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยากรต่าง ๆ	10	43.48
- จัดให้มีการติดตามผลการดำเนินงานตามเขตรับผิดชอบ	7	30.43
2. ปัญหาในการจัดเตรียมสถานที่สำหรับการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา		
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	36	37.89
มีปัญหา	59	62.11
ได้แก่		
- อาคารสถานที่ที่ใช้สอนมีไม่เพียงพอ	41	69.49

ตารางที่ 29 (ต่อ)

การจัดเตรียมสถานที่	จำนวน	ร้อยละ
- อาคารสถานที่ที่ไม่มีความเหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	40	67.80
- ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากแหล่งวิทยาการภายนอก	13	22.03
- ขาดข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการที่จะนำนักเรียนไปศึกษา	25	42.37

จากตารางที่ 29 แสดงปัญหาการจัดเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดเตรียมสถานที่ พบว่า

ปัญหาการจัดเตรียมสถานที่ของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 83.33 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 16.67 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหา พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ห้องเรียนและอาคารสถานที่ที่ใช้สอนมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 73.33 รองลงมาคือ ขาดวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณในการปรับปรุงอาคารสถานที่ และอาคารสถานที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 70.00 และ 53.33 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหา พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่คือ งบประมาณด้านการปรับปรุงอาคารสถานที่ที่มีจำนวนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาคือ ขาดข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการสำหรับนำนักเรียนไปศึกษา และบุคลากรมีภาระหน้าที่รับผิดชอบมาก คิดเป็นร้อยละ 46.67 และ 36.67 ตามลำดับ

การแก้ไขปัญหของโรงเรียนนั้นพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 76.67 และยังไม่ได้แก้ไข คิดเป็นร้อยละ 23.33 วิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่ คือ

จัดให้นักเรียนเดินเรียน โดยไม่ต้องท่องประจำ คิดเป็นร้อยละ 91.30 รองลงมาคือ ขอความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน เพื่อช่วยปรับปรุงอาคารสถานที่ และสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมสำหรับการปรับปรุงอาคารสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 56.52 และ 47.83 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาในการจัดเตรียมสถานที่สำหรับการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 62.11 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 37.89 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ อาคารสถานที่ที่ใช้สอนมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 69.49 รองลงมาคือ อาคารสถานที่ที่ไม่มีความเหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และขาดข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการที่จะนำนักเรียนไปศึกษา คิดเป็นร้อยละ 67.80 และ 42.37 ตามลำดับ

ตารางที่ 30 ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน

การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	4	11.11
มีปัญหา	32	88.89
ได้แก่		
- ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน	21	65.63
- วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณในการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ	18	56.25
- ขาดแบบวัด แบบทดสอบที่มีมาตรฐาน	17	53.13
- โรงเรียนขาดการวางแผนเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล	13	40.63
- ระยะเวลาในการเตรียมการวัดผลประเมินผลมีไม่เพียงพอ	11	34.38
สาเหตุของปัญหา		
- ขาดการชี้แจงและ เอกสารแนะนำครูเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวัดผลและประเมินผล	20	62.50
- ครูผู้สอน ไม่ศึกษาระเบียบการวัดผลประเมินผล	13	40.63
- งบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด	18	56.25
- ครูผู้สอนขาดทักษะในการสร้างข้อสอบที่มีมาตรฐาน	17	53.13
- ครูผู้สอนมีจำนวนจำกัด และมีหน้าที่รับผิดชอบมาก	11	34.38

ตารางที่ 30 (ต่อ)

การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	8	25.00
- แก้ไขแล้ว	24	75.00
วิธีการแก้ไขปัญหา		
- จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล	6	25.00
- ให้บริการเอกสาร และคำปรึกษาด้านการวัดผล		
ประเมินผลแก่ครู	17	70.83
- ประสานกับกลุ่มโรงเรียนเพื่อจัดเตรียมเครื่องมือวัดผล		
ประเมินผลร่วมกัน	13	54.17
- เชิญบุคลากรที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ด้านการวัดผล		
ประเมินผลแก่ครูผู้สอน	3	12.50
- จัดให้ครูในหมวดวิชาเตรียมการวัดผลประเมินผลร่วมกัน	4	16.67
2. ปัญหาการเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียนกลุ่มวิชา สังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	27	28.42
มีปัญหา	68	71.58
ได้แก่		
- เอกสาร คู่มือ และระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผลมีไม่เพียงพอ	35	51.48

ตารางที่ 30 (ต่อ)

การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
- ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล	62	91.18
- ทมวดวิชาไม่ได้ชี้แจงแนะนำครูเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวัดผลและประเมินผล	25	36.76
- โรงเรียนไม่ได้จัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล	14	20.59
- วัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำเครื่องมือวัดผลมีไม่เพียงพอ	31	45.59

จากตารางที่ 30 แสดงปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน พบว่า

ปัญหาการเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 88.89 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 11.11 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน คิดเป็นร้อยละ 65.63 รองลงมาคือ วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณในการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ และขาดแบบวัดแบบทดสอบที่มีมาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 56.25 และ 53.13 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหาพบว่า สาเหตุส่วนใหญ่คือ ขาดการชี้แจงและเอกสารแนะนำครูเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวัดผลและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมาได้แก่ งบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด และครูผู้สอนขาดทักษะในการสร้างข้อสอบที่มีมาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 56.25 และ 53.13 ตามลำดับ

การแก้ไขปัญหาของโรงเรียนนั้น พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 75.00 และยังไม่ได้แก้ไข คิดเป็นร้อยละ 25.00 วิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่คือ

ให้บริการเอกสารและคำปรึกษาด้านการวัดผลประเมินผลแก่ครู คิดเป็นร้อยละ 70.83 รองลงมาคือ ประสานกับกลุ่มโรงเรียนเพื่อจัดเตรียมเครื่องมือวัดผลประเมินผลร่วมกัน และจัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 54.17 และ 25.00 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาการเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 71.58 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 28.42 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 91.18 รองลงมาคือ เอกสาร คู่มือ และระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลมีไม่เพียงพอ และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำเครื่องมือวัดผลมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 81.48 และ 45.59 ตามลำดับ

ตารางที่ 31 ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
ศึกษา ด้านการเตรียมการนิเทศและติดตามผล

การเตรียมการนิเทศและติดตามผล	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการเตรียมการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน		
ของโรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	4	11.11
มีปัญหา	32	88.89
ได้แก่		
- ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการนิเทศ และติดตามผล	26	81.25
- ขาดการวางแผนด้านการนิเทศและติดตามผล	17	53.13
- ขาดเอกสารและเครื่องมือในการนิเทศ และติดตามผล	25	78.13
- ขาดงบประมาณสนับสนุนการนิเทศและติดตามผล	8	25.00
- ระยะเวลาในการเตรียมการนิเทศและติดตามผลมีไม่เพียงพอ	15	46.88
สาเหตุของปัญหา		
- ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการนิเทศ และติดตามผลมาให้คำแนะนำ	24	75.00
- ขาดการสนับสนุนเอกสารเกี่ยวกับการนิเทศจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	12	37.50
- งบประมาณสนับสนุนงานนิเทศและติดตามผลมีจำนวนจำกัด	9	28.13
- ครูผู้สอนมีจำนวนจำกัดและมีภาระหน้าที่รับผิดชอบมาก	10	31.25

ตารางที่ 31 (ต่อ)

การเตรียมการนิเทศและติดตามผล	จำนวน	ร้อยละ
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	9	28.13
- แก้ไขแล้ว	23	71.87
วิธีการแก้ไขปัญหา		
- เชิญบุคลากรที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ความเข้าใจในการ นิเทศและติดตามผล	18	78.26
- จัดหาเอกสารด้านการนิเทศให้ครูได้ศึกษา	15	65.22
- จัดประชุมปรึกษาหารือเพื่อวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	9	39.13
- จัดสรรงบประมาณด้านการนิเทศเพิ่มเติม	4	17.39
2. ปัญหาการเตรียมการนิเทศและติดตามผลการเรียนรู้การสอน กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของ ครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	24	25.26
มีปัญหา	71	74.74
ได้แก่		
- เอกสารในการศึกษาหาความรู้ด้านการนิเทศ และติดตามผล มีไม่เพียงพอ	51	71.83
- ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผล	54	76.06
- หมวดวิชาไม่ได้จัดประชุมชี้แจงแนะนำครูเกี่ยวกับการ เตรียมการนิเทศและติดตามผล	35	49.30

ตารางที่ 31 (ต่อ)

การเตรียมการนิเทศและติดตามผล	จำนวน	ร้อยละ
- โรงเรียนไม่ได้จัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการเตรียมการนิเทศและติดตามผล	23	32.39
- ระยะเวลาในการเตรียมการนิเทศและติดตามผลมีไม่เพียงพอ	32	45.07

จากตารางที่ 31 แสดงปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการเตรียมการนิเทศและติดตามผล พบว่า

ปัญหาการเตรียมการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 88.89 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 11.11 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหา พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะการนิเทศและติดตามผล คิดเป็นร้อยละ 81.25 รองลงมาคือ ขาดเอกสารและเครื่องมือในการนิเทศและติดตามผล และขาดการวางแผนด้านการนิเทศและติดตามผล คิดเป็นร้อยละ 78.13 และ 53.13 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหานี้พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ ได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการนิเทศและติดตามผล มาให้คำแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ ขาดการสนับสนุนเอกสารเกี่ยวกับการนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และครูผู้สอนมีจำนวนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 37.50 และ 31.25 ตามลำดับ

การแก้ไขปัญหของโรงเรียนนั้น พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 71.87 และยังไม่ได้แก้ไข คิดเป็นร้อยละ 28.13 วิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่คือ เชิญบุคลากรที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ความเข้าใจในการนิเทศและติดตามผล คิดเป็นร้อยละ

78.26 รองลงมาได้แก่ จัดทำเอกสารด้านการนิเทศให้ครูได้ศึกษา และจัดประชุมปรึกษาหารือ เพื่อวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 65.22 และ 39.13 ตามลำดับ

ที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ความเข้าใจในการนิเทศและติดตามผล คิดเป็นร้อยละ 83.33 รอง

สำหรับปัญหาการเตรียมการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน กลุ่มวิชาสังคม-ศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของครูผู้สอนพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 74.74 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 25.26 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหา พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผล คิดเป็นร้อยละ 76.06 รองลงมา คือ เอกสารในการศึกษาหาความรู้ด้านการนิเทศ และติดตามผลไม่เพียงพอ และหมวดวิชาไม่ได้จัดประชุมชี้แจงแนะนำครูเกี่ยวกับการเตรียมการนิเทศและติดตามผล คิดเป็นร้อยละ 71.83 และ 49.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 32 ปัญหาการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
สิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ โรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	5	13.89
มีปัญหา	31	86.11
ได้แก่		
- ครูขาดความรู้และทักษะในการใช้เทคนิควิธีสอน	28	90.32
- ครูไม่เตรียมการสอน และดำเนินการสอนตาม จุดเน้นที่กำหนด	11	35.48
- ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร สิ่งแวดล้อมศึกษา	26	83.87
- งบประมาณในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนมีไม่เพียงพอ	20	64.52
สาเหตุของปัญหา		
- ขาดบุคลากรในการให้คำแนะนำความรู้ทางด้านเทคนิค วิธีสอน	26	83.87
- ขาดการเผยแพร่ความรู้จากผู้ที่ผ่านการอบรมด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา	16	51.61
- ขาดเอกสาร และผู้มีความรู้ทางด้านหลักสูตร สิ่งแวดล้อมศึกษา มาให้คำแนะนำ	25	80.65
- งบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด	21	67.74

ตารางที่ 32 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	6	19.35
- แก้ไขแล้ว	25	80.65
วิธีการแก้ไขปัญหา		
- ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	21	84.00
- จัดประชุมชี้แจงและเน้นให้ครูได้มีการจัดเตรียมการสอน	11	44.00
- เชิญบุคลากรมาให้ความรู้ทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่ครู	11	44.00
- จัดหาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษามาให้ครูได้ศึกษา	9	36.00
- จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อให้ครูได้พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	5	20.00
2. ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา		
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	30	31.58
มีปัญหา	65	68.42
ได้แก้		
- เวลาในการเตรียมการสอนมีไม่เพียงพอ	32	49.23

ตารางที่ 32 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
- ขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา		
มาจัดการเรียนการสอน	54	83.08
- ดำเนินการสอนไม่ทันแผนการสอน	21	32.31
- ขาดทักษะในการเลือกใช้วิธีสอน	24	36.92

จากตารางที่ 32 แสดงปัญหาการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า

ปัญหาการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของโรงเรียนพบว่า การเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 86.11 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 13.89 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ครูขาดความรู้และทักษะในการใช้เทคนิควิธีสอน คิดเป็นร้อยละ 90.32 รองลงมาคือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา และงบประมาณ ในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 83.87 และ 64.52 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหาพบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ คือ ขาดบุคลากรในการให้คำแนะนำความรู้ทางด้านเทคนิควิธีสอน คิดเป็นร้อยละ 83.87 รองลงมาคือ ขาดเอกสารและคู่มือความรู้ทางด้านหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษามาให้คำแนะนำ และงบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 80.65 และ 67.74 ตามลำดับ

การแก้ไขปัญหาของโรงเรียนนั้น พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 80.65 และยังไม่ได้แก้ไขคิดเป็นร้อยละ 19.35 วิธีการแก้ไขปัญหามากที่สุด คือ จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 84.00 รองลง

มาคือ จัดประชุมชี้แจงให้ครูได้มีการจัดเตรียมการสอน และเชิญบุคลากรมาให้ความรู้ทางด้าน
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่ครู คิดเป็นร้อยละ 44.00 เท่ากัน

สำหรับปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 68.42 และไม่มีปัญหาคิดเป็น
ร้อยละ 31.58 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา
ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา มาจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 83.00 รองลงมาคือ เวลาใน
การเตรียมการสอนมีไม่เพียงพอ และขาดทักษะในการเลือกใช้วิธีสอน คิดเป็นร้อยละ 49.23
และ 36.92 ตามลำดับ

ตารางที่ 33 ปัญหาการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนของสิ่งแวดล้อม
ศึกษา ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	5	13.89
มีปัญหา	31	86.11
ได้แก่		
- จำนวนสื่อประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอ และไม่ สอดคล้องกับบทเรียน	21	67.74
- ขาดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และมีคุณภาพ	18	58.06
- ครูผู้สอนไม่ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน	17	54.84
- ขาดความร่วมมือจากแหล่งวิทยาการในการให้ความรู้ เรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอน	13	41.94
- ขาดระบบการบริการและการจัดเก็บสื่อ	8	25.81
สาเหตุของปัญหา		
- ครูขาดทักษะในการเลือกใช้สื่อ	14	45.16
- งบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด	26	83.87
- ครูไม่มีเวลาในการจัดเตรียมสื่อการสอน	17	54.84
- ขาดบุคลากรรับผิดชอบในการจัดเก็บและบริการสื่อ	8	25.81
- ขาดการประสานงานกับแหล่งวิทยาการเพื่อขอคำ แนะนำการใช้สื่อ	9	29.03

ตารางที่ 33 (ต่อ)

การใช้สื่อการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	2	6.45
- แก้ไขแล้ว	29	93.55
วิธีการแก้ไขปัญหา		
- การจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อทดลองการใช้สื่อในโรงเรียน	13	44.83
- จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน	13	44.83
- มอบหมายหน้าที่แก่บุคลากรที่เหมาะสมในการจัดเก็บและบริการสื่อ	6	20.69
- ประสานกันท้องถิ่นในเพื่อของงบประมาณเพื่อจัดซื้อจัดหาสื่อ	4	13.79
- ประสานกับโรงเรียนในกลุ่มเพื่อใช้สื่อการสอนร่วมกัน	7	24.14
- จัดให้มีการซ่อมแซมสื่อของโรงเรียนให้พร้อมต่อการใช้	14	48.28
2. ปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	35	36.84
มีปัญหา	60	63.61
ได้แก่		
- ขาดการชี้แนะในการใช้สื่อการเรียนการสอน	20	33.33
- สภาพของสื่อไม่เหมาะสมต่อการนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน	33	55.00

ตารางที่ 33 (ต่อ)

การใช้สื่อการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
- ขาดความร่วมมือจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ	21	35.00
- จำนวนของสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อความต้องการ	49	81.67

จากตารางที่ 33 แสดงปัญหาการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า

ปัญหาการส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 86.11 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 13.89 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ จำนวนสื่อประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 67.74 รองลงมาคือ ขาดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและมีคุณภาพ และปริมาณการใช้สื่อประกอบการสอนของครูยังมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 58.06 และ 54.84 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหาพบว่า สาเหตุส่วนใหญ่คือ งบประมาณโรงเรียนมีจำนวนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 83.87 รองลงมาคือ ครูไม่มีเวลาในการจัดเตรียมสื่อการสอน และขาดทักษะในการเลือกใช้สื่อ คิดเป็นร้อยละ 54.84 และ 45.16 ตามลำดับ

การแก้ไขปัญหาของโรงเรียนนั้น ส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 93.55 และยังไม่ได้แก้ไข คิดเป็นร้อยละ 6.45 วิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่ คือ จัดให้มีการซ่อมแซมสื่อของโรงเรียนให้พร้อมต่อการใช้ คิดเป็นร้อยละ 48.28 รองลงมาคือ จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน และการจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อทดลองการใช้สื่อในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.83 เท่ากัน

สำหรับปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 63.16 และไม่มีปัญหา
คิดเป็นร้อยละ 36.84 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ จำนวนของสื่อการ
เรียนการสอน ไม่เพียงพอต่อความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 81.67 รองลงมาคือ สภาพของสื่อ
ไม่เหมาะสมต่อการนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน และขาดความร่วมมือจากแหล่ง
วิทยาการต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 55.00 และ 35.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 34 ปัญหาการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
สิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	9	25.00
มีปัญหา	27	75.00
ได้แก่		
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	13	48.15
- ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีไม่เพียงพอ	19	70.37
- งบประมาณ และวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินการ มีไม่เพียงพอ	14	51.85
- ขาดบุคลากรและแหล่งวิทยาการในการให้ความรู้ ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	20	74.07
- ขาดการติดตามผล และการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จากชุมชนหลังการจัดกิจกรรม	12	44.44
สาเหตุของปัญหา		
- โรงเรียนมีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการหลายด้าน	12	44.44
- บุคลากรผู้รับผิดชอบมีจำนวนจำกัด	13	48.15
- งบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด	11	40.74
- ขาดข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการ	14	51.85
- บุคลากรในชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย ของการจัดกิจกรรม	9	33.33

ตารางที่ 34 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	6	22.22
- แก้ไขแล้ว	21	77.78
วิธีการแก้ไขปัญหา		
- ประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่ดำเนินการต่อบุคลากรใน โรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการ	14	66.67
- ประสานงานกับโรงเรียนในกลุ่มเพื่อหาข้อมูลด้าน บุคลากรและแหล่งวิทยากร	16	76.19
- ขอสนับสนุนงบประมาณจากชุมชนและผู้เข้าร่วมกิจกรรม	6	28.57
- ประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ความรู้และดำเนินการ กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	10	47.62
- จัดกิจกรรมในช่วงวันสำคัญและวันหยุด	11	52.38
2. ปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาในส่วน ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	39	41.05
มีปัญหา	56	58.95
ได้แก่		
- ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร	13	23.21
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	21	37.50
- ขาดความพร้อมของครูในการดำเนินการ	25	44.64
- เวลาในการจัดกิจกรรมมีไม่เพียงพอ	38	67.86
- งบประมาณในการดำเนินการมีไม่เพียงพอ	34	60.71

จากตารางที่ 34 แสดงปัญหาการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า

ปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 75.00 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 25.00 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ขาดบุคลากรและแหล่งวิทยาการในการให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 74.07 รองลงมาคือ ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีไม่เพียงพอ และงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 70.37 และ 51.85 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหาพบว่า สาเหตุส่วนใหญ่คือ ขาดข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการ คิดเป็นร้อยละ 51.85 รองลงมาคือ บุคลากรผู้รับผิดชอบมีจำนวนจำกัด และโรงเรียนมีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการหลายด้าน คิดเป็นร้อยละ 48.15 และ 44.44 ตามลำดับ

การแก้ไขปัญหาของโรงเรียนนั้น พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 77.78 และยังไม่ได้แก้ไข คิดเป็นร้อยละ 22.22 วิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่คือ ประสานงานกับโรงเรียนในกลุ่มเพื่อหาข้อมูลด้านบุคลากรและแหล่งวิทยาการ คิดเป็นร้อยละ 76.19 รองลงมา คือ ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมที่ดำเนินการต่อบุคลากรในโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการและจัดกิจกรรมในช่วงวันสำคัญและวันหยุด คิดเป็นร้อยละ 66.67 และ 52.38 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 58.95 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 41.05 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ เวลาในการจัดกิจกรรมมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 67.86 รองลงมาคือ งบประมาณในการดำเนินการมีไม่เพียงพอ และขาดความพร้อมของครูในการดำเนินกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 60.71 และ 44.64 ตามลำดับ

ตารางที่ 35 ปัญหาการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
สิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

การวัดผลและประเมินผลการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	7	19.44
มีปัญหา	29	80.56
ได้แก่		
- ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล		
ไม่เพียงพอ	16	55.17
- ขาดวัสดุอุปกรณ์และตัวอย่างเอกสารการวัดการ		
ประเมินผลที่มีคุณภาพ	11	37.93
- แบบวัด แบบทดสอบขาดการวิเคราะห์ก่อนนำไปใช้	25	86.21
- ขาดการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	17	58.62
- เวลาในการจัดสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลไม่เพียงพอ	7	24.14
สาเหตุของปัญหา		
- ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการอบรม		
แนะนำครู	14	48.28
- ครูผู้สอนไม่ศึกษาเทคนิควิธีการวัดผลและประเมินผล	9	31.03
- ครูผู้สอนขาดความรู้ทางด้านการสร้างข้อสอบ		
วิเคราะห์ข้อสอบ	21	72.41
- เวลาในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ	17	58.62
- ขาดการติดตามผล การดำเนินการวัดผลประเมินผลของครู	15	51.72
- ขาดแหล่งข้อมูลในการจัดหาเครื่องมือวัดผลประเมินผลที่		
มาตรฐาน	11	37.93

ตารางที่ 35 (ต่อ)

การวัดผลและประเมินผลการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	5	17.24
- แก้ไขแล้ว	24	82.76
วิธีการแก้ไขปัญหา		
- จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล	14	58.33
- จัดเอกสารด้านการวัดผลประเมินผลให้ครูได้ศึกษา	21	87.50
- ประสานกับโรงเรียนในกลุ่มเพื่อสร้างข้อสอบวิเคราะห์ข้อสอบร่วมกัน	7	29.17
- เน้นให้ครูทำการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	11	45.83
- เชิญบุคลากรที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ด้านการวัดผลประเมินผล	4	16.67
2. ปัญหาการวัดผลและประเมินผลการเรียนกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	34	35.79
มีปัญหา	61	64.21
- ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน	33	54.10
- ขาดทักษะในการวิเคราะห์ข้อสอบ และสร้างแบบทดสอบ	51	83.61
- หมวดวิชาขาดการส่งเสริมให้ครูนำผลจากการวัดและประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	13	21.31

จากตารางที่ 35 แสดงปัญหาการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน พบว่า

ปัญหาการวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 80.56 และ ไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 19.44 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ แบบวัด แบบทดสอบขาดการวิเคราะห์ก่อนนำไปใช้ คิดเป็นร้อยละ 86.21 รองลงมาคือ ขาดการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องและครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 58.62 และ 55.17 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหา พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ คือ ครูผู้สอนขาดความรู้ทางด้านการสร้างข้อสอบวิเคราะห์ข้อสอบ คิดเป็นร้อยละ 72.41 รองลงมาคือ เวลาในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ และขาดการติดตามผลการดำเนินการวัดผลประเมินผลของครู คิดเป็นร้อยละ 58.62 และ 51.72 ตามลำดับ

การแก้ไขปัญหาของโรงเรียนนั้น พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 82.76 และยังไม่ได้แก้ไข คิดเป็นร้อยละ 17.24 วิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่ คือ จัดเอกสารด้านการวัดผลประเมินผลให้ครูได้ศึกษา คิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมาคือ จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล และเน้นให้ครูทำการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 58.33 และ 45.83 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาการวัดผลและประเมินผลการเรียนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 64.21 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 35.79 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหา พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ขาดทักษะในการวิเคราะห์ข้อสอบและสร้างแบบทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 83.61 รองลงมาคือ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน และหมวดวิชา ขาดการส่งเสริมให้ครูนำผลจากการวัดและการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 54.10 และ 21.31 ตามลำดับ

ตารางที่ 36 ปัญหาการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
สิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน

การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนของโรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	2	5.56
มีปัญหา	34	94.44
ได้แก่		
- ระยะเวลาในการดำเนินการนิเทศและติดตามผลการ เรียนการสอนมีไม่เพียงพอ	28	82.35
- บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะการนิเทศและ ติดตามผล	29	85.29
- ขาดการนิเทศและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง	25	73.53
- ขาดเครื่องมือในการนิเทศและติดตามผล	27	79.41
- บุคลากรภายในโรงเรียน ไม่ให้ความร่วมมือในการ นิเทศและติดตามผล	13	38.24
- งบประมาณในการดำเนินการมีไม่เพียงพอ	11	32.35
สาเหตุของปัญหา		
- บุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศการเรียนการสอนของโรงเรียน มีจำนวนจำกัด	27	79.41
- ครูผู้สอนขาดการยอมรับซึ่งกันและกัน	7	20.59
- ขาดบุคลากรและเอกสารในการให้ความรู้ด้านการ นิเทศแก่ครูผู้สอน	28	82.35
- งบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด	11	32.35

ตารางที่ 36 (ต่อ)

การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	8	23.53
- แก้ไขแล้ว	26	76.47
วิธีการแก้ไขปัญหา		
- เชิญบุคลากรที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ด้านการนิเทศและติดตามผล	7	26.92
- จัดหาเอกสารด้านการนิเทศมาให้ครูได้ศึกษา	13	50.00
- จัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณจากเงินสวัสดิการโรงเรียน เพื่อส่งเสริมการนิเทศและติดตามผล	4	15.38
- จัดประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจ และชี้ให้เห็นความสำคัญของการนิเทศ	7	26.92
2. ปัญหาการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	31	32.63
มีปัญหา	64	67.37
ได้แก่		
- ขาดบุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน	31	48.44

ตารางที่ 36 (ต่อ)

การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
- ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผล	43	67.19
- ขาดการปฏิบัติการนิเทศและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง	29	45.31
- ระยะเวลาในการดำเนินการมีไม่เพียงพอ	34	53.13

จากตารางที่ 36 แสดงปัญหาการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน พบว่า

ปัญหาการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 94.44 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 5.56 สำหรับโรงเรียนมีปัญหา พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะการนิเทศและติดตามผลคิดเป็นร้อยละ 85.29 รองลงมาคือ ระยะเวลาในการดำเนินการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ และขาดเครื่องมือในการนิเทศและติดตามผล คิดเป็นร้อยละ 82.35 และ 79.41 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหา พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ คือ ขาดบุคลากรและเอกสารในการให้ความรู้ด้านการนิเทศแก่ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 82.35 รองลงมาบุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศการเรียนการสอนของโรงเรียน มีจำนวนจำกัด และงบประมาณของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 79.41 และ 32.35 ตามลำดับ

การแก้ไขปัญหของโรงเรียนนั้น พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 76.47 และยังไม่ได้แก้ไขคิดเป็นร้อยละ 23.53 ซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่จัดหาเอกสารด้านการนิเทศมาให้ครูได้ศึกษา คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ เชิญบุคลากรที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ด้านการนิเทศและติดตามผล และจัดประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจ

และชี้ให้เห็นความสำคัญของการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 26.92 เท่ากัน

สำหรับปัญหาการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 67.37 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 32.63 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผล คิดเป็นร้อยละ 67.19 รองลงมาคือ ระยะเวลาในการดำเนินการมีไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศ และติดตามผลการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 53.13 และ 48.44 ตามลำดับ

ตารางที่ 37 ปัญหาการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา

การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรของ		
โรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	3	8.33
มีปัญหา	33	91.67
ได้แก่		
- ไม่มีการวางแผนการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร	25	75.76
- บุคลากรผู้รับผิดชอบมีจำนวนไม่เพียงพอ	13	39.39
- ขาดเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ในการติดตามประเมินผล	24	72.73
- ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอ	21	63.64
- บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในกานำผลการประเมินไปปรับปรุงการเตรียมการจัดหลักสูตร	17	51.52
สาเหตุของปัญหา		
- บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร	27	81.82
- ครูมีภาระหน้าที่รับผิดชอบมาก	20	60.61
- ขาดผู้ทำหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร	10	30.30
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	7	21.21
- แก้ไขแล้ว	26	78.79

ตารางที่ 37 (ต่อ)

การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการแก้ไข้ปัญหา		
- จัดประชุมปรึกษาหารือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการติดตามประเมินผล	18	69.23
- ขอคำแนะนำและร่วมประเมินพร้อมกับหน่วยงานต้นสังกัด	24	92.31
- ใช้วิธีการประเมิน โดยการประชุมปรึกษาหารือหรือพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ	19	73.08
- ให้คำแนะนำเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ครูผู้สอน	10	38.46
2. ปัญหาการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	22	23.16
มีปัญหา	73	76.84
ได้แก่		
- บุคลากรผู้รับผิดชอบมีจำนวนไม่เพียงพอ	32	43.84
- บุคลากรผู้รับผิดชอบขาดความรู้ความเข้าใจในการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร	55	75.32
- การวางแผนการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรของโรงเรียนไม่ชัดเจน	58	79.45
- วัสดุ อุปกรณ์ในการติดตามประเมินผลมีไม่เพียงพอ	33	45.21
- ไม่มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	22	30.14

จากตารางที่ 37 แสดงปัญหาการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา พบว่า

ปัญหาการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 91.67 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 8.33 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหา พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ไม่มีการวางแผนการติดตามประเมินผล การเตรียมการจัดหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 75.76 รองลงมาคือ ขาดเครื่องมือและวัสดุ อุปกรณ์ ในการติดตามประเมินผล และระยะเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 72.73 และ 63.64 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหา พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ คือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 81.82 รองลงมาคือ ครูมีภาระหน้าที่รับผิดชอบมาก และขาดผู้ทำหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 60.61 และ 30.30 ตามลำดับ

การแก้ไขปัญหาของโรงเรียนนั้น พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 78.79 และยังไม่ได้แก้ไข คิดเป็นร้อยละ 21.21 ซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่ คือ ขอคำแนะนำและร่วมประเมินพร้อมกับหน่วยงานต้นสังกัด คิดเป็นร้อยละ 92.31 รองลงมาคือ ใช้วิธีการประเมินโดยการประชุมปรึกษาหารือ หรือพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ และจัดประชุมปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการติดตามประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 73.08 และ 69.23 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของครูผู้สอนพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 76.84 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 23.16 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ การวางแผนการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรของโรงเรียนไม่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 79.45 รองลงมาคือ บุคลากรผู้รับผิดชอบ ขาดความรู้ความเข้าใจในการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร และวัสดุอุปกรณ์ในการติดตามประเมินผลมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 75.34 และ 45.21 ตามลำดับ

ตารางที่ 38 ปัญหาการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา

ปัญหาการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร		
ของโรงเรียน (N = 36)		
ไม่มีปัญหา	3	8.33
มีปัญหา	33	91.67
ได้แก่		
- การวางแผนการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร ของโรงเรียนไม่ชัดเจน	23	69.70
- บุคลากรผู้รับผิดชอบมีจำนวนไม่เพียงพอ	17	51.52
- ขาดเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ในการติดตามประเมินผล	20	60.61
- บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการนำผลจากการประเมินผลไปปรับปรุงการดำเนินการจัดหลักสูตร	18	54.55
- ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอ	21	63.64
สาเหตุของปัญหา		
- บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร	30	90.91
- ขาดผู้มีความรู้จากหน่วยงานต้นสังกัด ในการให้การชี้แนะ	18	54.55
- โรงเรียนมีงานแทรกซ้อนเกิดขึ้น ทำให้มีงานรับผิดชอบมาก	21	63.64
การแก้ไขปัญหา		
- ยังไม่ได้แก้ไข	7	21.21
- แก้ไขแล้ว	26	78.79

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ปัญหาการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการแก้ไข้ปัญหา		
- จัดประชุมปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนเพื่อวางแผน	17	65.38
- ขอคำแนะนำจากบุคลากรในหน่วยงานต้นสังกัดในการให้ความรู้ความเข้าใจ การติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร	10	38.46
- ใช้ข้อมูลจากแบบประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองของหน่วยงานต้นสังกัด	16	61.54
- มอบหมายให้ครูผู้สอน และผู้รับผิดชอบฝ่ายต่าง ๆ รายงานผลต่อหัวหน้าฝ่ายด้วยตนเอง	14	53.85
2. ปัญหาการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของครูผู้สอน (N = 95)		
ไม่มีปัญหา	35	36.84
มีปัญหา	60	63.16
ได้แก่		
- บุคลากรผู้รับผิดชอบมีจำนวนไม่เพียงพอ	34	56.67
- บุคลากรผู้รับผิดชอบขาดความรู้ความเข้าใจในการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร	44	73.33
- การวางแผนการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรของโรงเรียนไม่ชัดเจน	30	50.00
- วัสดุอุปกรณ์ในการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรไม่เพียงพอ	25	41.67

จากตารางที่ 38 แสดงปัญหาการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา พบว่า

ปัญหาการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 88.89 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 11.11 สำหรับโรงเรียนที่มีปัญหาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ การวางแผนการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรของโรงเรียนไม่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 69.70 รองลงมาคือ ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอ และขาดเครื่องมือและวัสดุ อุปกรณ์ ในการติดตามประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 63.64 และ 60.61 ตามลำดับ

ในด้านสาเหตุของปัญหา พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ คือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 90.91 รองลงมาคือ โรงเรียนมีงานแทรกซ้อนเกิดขึ้น ทำให้มีงานรับผิดชอบมาก และขาดผู้มีความรู้จากหน่วยงานต้นสังกัด ในการให้การชี้แนะ คิดเป็นร้อยละ 63.64 และ 54.55 ตามลำดับ

การแก้ไขปัญหของโรงเรียนนั้น พบว่า ส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขแล้ว คิดเป็นร้อยละ 78.79 และยังไม่ได้แก้ไข คิดเป็นร้อยละ 21.21 ซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนส่วนใหญ่คือ จัดประชุมปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน เพื่อดำเนินการวางแผน คิดเป็นร้อยละ 65.38 รองลงมาคือ ใช้ข้อมูลจากแบบประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองของหน่วยงานต้นสังกัด และมอบหมายให้ครูผู้สอน และผู้รับผิดชอบฝ่ายต่าง ๆ รายงานผลต่อหัวหน้าฝ่ายด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 61.50 และ 53.85 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 63.16 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 36.84 สำหรับครูผู้สอนที่มีปัญหา พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ บุคลากรผู้รับผิดชอบ ขาดความรู้ความเข้าใจในการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 73.33 รองลงมาคือ บุคลากรผู้รับผิดชอบมีจำนวนไม่เพียงพอ และการวางแผนการติดตามประเมินผล การดำเนินการจัดหลักสูตรของโรงเรียนไม่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 56.67 และ 50.00 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านเอกสารและสารที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา เป็นการนำเสนอ ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารของโรงเรียน จำนวน 6 รายการ โดยแสดงเป็น ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าบรรยายประกอบตาราง เรียงตามลำดับ ดังนี้

- ตารางที่ 39 ข้อมูลด้านเอกสารที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของ แผนปฏิบัติการประจำปี
- ตารางที่ 40 ข้อมูลด้านเอกสารและสารที่ปรากฏ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของงานโครงการ
- ตารางที่ 41 ข้อมูลด้านเอกสารและสารที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของการประชุม
- ตารางที่ 42 ข้อมูลด้านเอกสารและสารที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของรายงานการประชุมหมวดสิ่งแวดล้อมศึกษา
- ตารางที่ 43 ข้อมูลด้านเอกสารและสารที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของบันทึกการนิเทศภายในโรงเรียน
- ตารางที่ 44 ข้อมูลด้านเอกสารและสารที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของ เอกสารทางวิชาการ

ตารางที่ 39 ข้อมูลด้านเอกสารและสารที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของ
แผนปฏิบัติการประจำปี

แผนปฏิบัติการประจำปี	สารที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มีการจัดทำ		18	100.00
ไม่มีการจัดทำ		-	-
1. การเตรียมการจัด หลักสูตร	<u>การกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร</u> - ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเข้าใจและ หวงแหนรักษาอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อม - ส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงผลกระทบ ที่มีต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม - ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ทั้งใน ห้องเรียนและนอกห้องเรียน - ส่งเสริมการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนใน ท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม - ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศ ที่ดีทั้งในโรงเรียนและชุมชน ให้เอื้อต่อ การเรียนรู้	18 18 18 18 18	100.00 100.00 100.00 100.00 100.00
	<u>การวางแผนการจัดหลักสูตร</u> - วางแผนการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	18	100.00

ตารางที่ 39 (ต่อ)

แผนปฏิบัติการประจำปี	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- เปิดเวลาเลือกให้หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น	16	88.89
	- จัดให้มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยให้ชุมชนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	6	33.33
<u>การจัดเตรียมบุคลากร</u>			
	- พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในด้านเทคนิคการสอน การใช้เทคโนโลยีและการจัดทำสื่อ	16	88.89
	- พัฒนาบุคลากรให้มีการคิดวิเคราะห์ การวัดผลประเมินผล การนิเทศและการบริหารหลักสูตร	14	77.78
	- เสริมสร้างบุคลากรให้มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในวิชาอาชีพ	17	94.44
	- ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์มีความรู้และเป็นผู้นำทางด้านวิชาการในการวิจัยทางการศึกษา	2	11.11
	- เสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน	6	33.33
	- จัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมตามสายงานและรายวิชา	12	66.67
	- จัดบุคลากรให้เหมาะสมตามความถนัดและความประสงค์ของบุคลากร	10	55.56

ตารางที่ 39 (ต่อ)

แผนปฏิบัติการประจำปี	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- จัดโครงการพัฒนาองค์กรและศึกษาดูงาน	13	72.22
<u>การจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน</u>			
	- สนับสนุนให้มีการจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอนในรายวิชาต่าง ๆ	14	77.78
	- จัดให้มีการจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอนทุกหมวดวิชา	9	50.00
	- สนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน	7	38.89
<u>การจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร</u>			
	- ส่งเสริมให้มีการผลิตและเผยแพร่เอกสารหลักสูตรประเภทต่าง ๆ รวมทั้งแนวทางการจัดการเรียนการสอน และการวัดผล	6	33.33
	- สนับสนุนให้มีการจัดทำเอกสารทางวิชาการขึ้นเพื่อเผยแพร่แก่บุคลากรของโรงเรียน	9	50.00
	- พัฒนาระบบสารสนเทศ ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา	16	88.89
<u>การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน</u>			
	- รณรงค์ให้มีการจัดซื้อ จัดหาอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการจัดการศึกษา	8	44.44

ตารางที่ 39 (ต่อ)

แผนปฏิบัติการประจำปี	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น	14	77.78
	- ให้การสนับสนุนและส่งเสริมด้านงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย	12	66.67
	- ส่งเสริมให้ครูจัดการซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น	8	44.44
	- จัดหาวัสดุทัศนูปกรณ์ไว้ประจำทุกหมวดวิชาเพื่อให้ครูได้พัฒนาสื่อการเรียนที่ทันสมัย	4	22.22
	<u>การจัดเตรียมสถานที่</u>		
	- ส่งเสริมการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน โดยการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และ ไม้ยืนต้น	11	61.11
	- ส่งเสริมให้มีการพัฒนาห้อง ทัศนศึกษา	7	38.89
	- จัดให้มีห้องของหมวดวิชาให้ครบทุกหมวด	5	27.78
	- จัดตั้งห้องสมุดหมวดให้ครบทุกหมวด	5	27.78
	- จัดห้องนิทรรศการเพื่อแสดงผลงาน	4	22.22
	- ส่งเสริมการค้นหาความรู้ด้วยตนเอง และปลูกฝังให้มินิรักการอ่าน โดยการปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียน	9	50.00

ตารางที่ 39 (ต่อ)

แผนปฏิบัติการประจำปี	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
<u>การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน</u>			
-	พัฒนาบุคลากรให้มีการคิด วิเคราะห์ ด้านการวัดผล ประเมินผลการเรียน โดยการเข้ารับการอบรม	5	27.78
-	สนับสนุนให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผล ประเมินผลการเรียน เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	4	22.22
-	ส่งเสริมให้มีการผลิตและเผยแพร่เอกสารทางด้านการวัดผล ประเมินผลการเรียน เพื่อให้ความรู้แก่ครู	9	50.00
<u>การเตรียมการนิเทศและติดตามผล</u>			
-	จัดให้มีการพัฒนาระบบนิเทศภายใน โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพครู-อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	13	72.22
-	จัดหาบุคลากรนิเทศที่มีความรู้เฉพาะงาน ให้การนิเทศโดยตรง	3	16.67
-	จัดให้ดำเนินการนิเทศภายในแต่ละหมวด	5	27.78
-	จัดสรรงบประมาณสำหรับงานนิเทศภายในโรงเรียน	9	50.00

ตารางที่ 39 (ต่อ)

แผนปฏิบัติการประจำปี	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
2. การดำเนินการจัด หลักสูตร	<u>การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</u>		
	- ส่งเสริมสนับสนุน การจัดกระบวนการ เรียนการสอน โดยการนำเทคโนโลยี ใหม่ ๆ มาใช้	8	44.44
	- พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้ บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	15	83.33
	- ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบ ทักษะกระบวนการ	6	33.33
	- ปรับปรุงและยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยพัฒนาการเรียนการสอน การจัดระบบ การศึกษาทั้ง ในและนอกหลักสูตร	2	11.11
	- ปรับปรุงเทคนิคการสอน โดยเน้นการปฏิบัติ ให้มากขึ้น	7	38.89
	- จัดส่งครูประจำการเข้ารับการอบรมเพื่อ ปรับปรุงเทคนิคการสอน	11	61.11
	- วางแผนประสานงานในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนร่วมกันกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	9	50.00
	- ระดมทรัพยากรทั้ง ในและนอกโรงเรียนเพื่อ สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	5	27.78

ตารางที่ 39 (ต่อ)

แผนปฏิบัติการประจำปี	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
<u>การใช้สื่อการเรียนการสอน</u>			
-	ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการใช้สื่อประกอบ การเรียนการสอน	11	61.11
-	เพิ่มงบประมาณในการพัฒนาเครื่องมือและ อุปกรณ์การสอนให้ทันสมัย	10	55.56
-	จัดให้มีระบบบริการเพื่อความสะดวกต่อ การใช้สื่อของครูผู้สอน	5	27.78
<u>การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร</u>			
-	ดำเนินการให้มีคณะกรรมการนักเรียน โดย ส่งเสริมให้มีบทบาทต่อการจัดกิจกรรมทาง สังคม ทั้งระดับโรงเรียนและชุมชน	3	16.67
-	จัดกิจกรรมส่งเสริมประสานสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน ในด้านการพัฒนา สิ่งแวดล้อม	18	100.00
-	ส่งเสริมการบริการทางวิชาการ โดยการ เผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน	8	44.44
-	จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ ทักษะและความ สามารถของแต่ละหมวดวิชาในรูปแบบของ การแข่งขันนิทรรศการ การเข้าค่าย และ การจัดทำโครงการ	15	83.33

ตารางที่ 39 (ต่อ)

แผนปฏิบัติการประจำปี	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- จัดกิจกรรมแข่งขัน ความสามารถพิเศษ เฉพาะด้านและส่งเสริมการเข้าประกวดแข่งขันในระดับต่าง ๆ	13	72.22
	<u>การวัดผลและประเมินผลการเรียน</u>		
	- พัฒนาประสิทธิภาพระบบการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียน	9	50.00
	- สนับสนุนให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผลการเรียน เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	8	44.44
	<u>การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน</u>		
	- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	13	72.22
	- จัดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้านในการนิเทศโดยตรง	3	16.67
	- ส่งเสริมและสนับสนุนให้หมวดวิชาดำเนินการประชุม และนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง	5	27.78
3. การติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร	<u>การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร</u>		
	- จัดทำแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเตรียมการจัดการเรียนการสอน	3	16.67

ตารางที่ 39 (ต่อ)

แผนปฏิบัติการประจำปี	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- พัฒนาประสิทธิภาพด้านการวางแผนการประเมินผลเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	5	27.78
	- เร่งรัดให้หมวด/ฝ่ายต่าง ๆ กำหนดบุคลากรรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะในส่วนของหมวดและฝ่าย	11	61.11
	- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อรวบรวมผลจากการประเมินไปปรับปรุงการเตรียมการจัดการเรียนการสอน	16	88.89
<u>การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร</u>			
	- จัดทำแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับผลการดำเนินการจัดหลักสูตร	3	16.67
	- พัฒนาประสิทธิภาพด้านการวางแผนการประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	5	27.78
	- เร่งรัดให้หมวด/ฝ่ายต่าง ๆ กำหนดบุคลากรรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลข้อเสนอแนะ ด้านการดำเนินการจัดหลักสูตรในส่วนของหมวดและฝ่าย	11	61.11

ตารางที่ 39 (ต่อ)

แผนปฏิบัติการประจำปี	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการจัดระบบ สารสนเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อ รวบรวมผลจากการประเมินไปปรับปรุงการ ดำเนินการจัดหลักสูตร	16	88.89

จากตารางที่ 39 แสดงข้อมูลด้านเอกสารและสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนมีเอกสารประเภทแผนปฏิบัติการประจำปี คิดเป็นร้อยละ 100.00 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปรากฏผลดังนี้

ด้านนโยบายการจัดหลักสูตร พบว่า แผนปฏิบัติการประจำปี ของโรงเรียนทุกโรงเรียนมีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ดังนี้ คือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเข้าใจและทวาทน รักษาอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงผลกระทบที่มีต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในห้องเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ดีทั้งในโรงเรียนและชุมชน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพชีวิต คิดเป็นร้อยละ 100.00 ทุกด้าน

ด้านการวางแผนการจัดหลักสูตร พบว่า แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ วางแผนการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ เปิดวิชาเลือกให้หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น และจัดให้มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 28.89 และ 33.33 ตามลำดับ

ด้านการจัดเตรียมบุคลากร พบว่า แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ เสริมสร้างบุคลากรให้มีศีลธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในวิชาอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 94.44 รองลงมาคือ พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในด้านเทคนิคการสอน การใช้เทคโนโลยีและการจัดทำสื่อ และพัฒนาบุคลากรให้มี การคิดวิเคราะห์ การวัดผล ประเมินผล การนิเทศ และการบริหารหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 88.89 และ 77.78 ตามลำดับ

ด้านการจัดทำแผนการสอน/ บันทึกการเตรียมการสอน พบว่า แผนปฏิบัติการประจำปี ของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ สนับสนุนให้มีการ จัดทำแผนการสอน/ บันทึกการเตรียมการสอนในรายวิชาต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 77.78 รอง ลงมาคือ จัดให้นักเรียนจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอนทุกหมวดวิชา และสนับสนุน ด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และ 38.89 ตามลำดับ

ด้านการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร พบว่า แผนปฏิบัติการ ประจำปีของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ พัฒนาระบบสารสนเทศ ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อการบริหาร และการจัดการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมาคือ สนับสนุนให้มีการจัดทำเอกสารทางวิชาการขึ้น เพื่อเผยแพร่แก่บุคลากรของ โรงเรียน และส่งเสริมให้มีการผลิตและเผยแพร่เอกสารหลักสูตรประเภทต่าง ๆ รวมทั้งแนวทางการจัดการเรียนการสอนและการวัดผล คิดเป็นร้อยละ 50.00 และ 33.33 ตามลำดับ

ด้านการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน พบว่า แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการเรียน การสอนให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมาคือ ให้การสนับสนุนและส่งเสริมด้านงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 66.67 รวมทั้งรณรงค์ให้มีการ จัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการจัดการศึกษาและส่งเสริมให้ครูจัดการซ่อมแซมสื่อการเรียน การสอนให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 44.44 เท่ากัน

ด้านการจัดเตรียมสถานที่ พบว่า แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนส่วนใหญ่มีสาระ ที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ ส่งเสริมการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

ภายในโรงเรียน โดยการปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ และ ไม้ยืนต้น คิดเป็นร้อยละ 61.11 รองลงมาคือ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาห้องโสตทัศนศึกษา คิดเป็นร้อยละ 38.89 รวมทั้งจัดให้มีห้องของหมวดวิชาให้ครบทุกหมวด และจัดตั้งห้องสมุดหมวดให้ครบทุกหมวด คิดเป็นร้อยละ 27.78 เท่ากัน

ด้านการเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน พบว่า แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ ส่งเสริมให้มีการผลิตและเผยแพร่เอกสารทางด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน เพื่อให้ความรู้แก่ครู คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ พัฒนาบุคลากรให้มีการคิดวิเคราะห์ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน โดยการเข้ารับการอบรม และสนับสนุนให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลประเมินผลการเรียน เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 27.78 และ 22.22 ตามลำดับ

ด้านการเตรียมการนิเทศและติดตามผล พบว่า แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ จัดให้มีการพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพครู-อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 72.22 รองลงมาคือ จัดสรรงบประมาณสำหรับงานนิเทศภายในโรงเรียน และจัดให้คำแนะนำการนิเทศภายในแต่ละหมวด คิดเป็นร้อยละ 50.00 และ 27.78 ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ พัฒนาคู่มือการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมาคือ จัดส่งครูประจำการเข้าร่วมการอบรมเพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน และวางแผนประสานงานในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 11.11 และ 50.00 ตามลำดับ

ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 61.11 รองลงมาคือ เพิ่มงบประมาณในการพัฒนาเครื่องมือและอุปกรณ์ให้ทันสมัย และจัดให้มีระบบบริการ เพื่อความสะดวกต่อการใช้สื่อของครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 55.56 และ 27.78 ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนทุกโรงเรียนมีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ จัดกิจกรรมส่งเสริมประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ ทักษะและความสามารถของแต่ละหมวดวิชาในรูปแบบของการแข่งขัน นิทรรศการ การเข้าค่าย และการจัดทำโครงการ และจัดกิจกรรมแข่งขันความสามารถพิเศษ เฉพาะด้าน และส่งเสริมการเข้าประกวดแข่งขันในระดับต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 83.33 และ 72.22 ตามลำดับ

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน พบว่า แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ พัฒนาประสิทธิภาพระบบการตรวจการวัด และประเมินผลการเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และสนับสนุนให้มีการจัดเก็บข้อมูล ที่ได้จากการวัดและประเมินผลการเรียน เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 44.44

ด้านการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน พบว่า แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 72.22 รองลงมาคือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้หมวดวิชาดำเนินการประชุมและนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง และจัดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้านในการให้การนิเทศโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 27.78 และ 16.67 ตามลำดับ

ด้านการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร พบว่า แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ ส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ เร่งรัดให้หมวด/ฝ่ายต่าง ๆ กำหนดบุคลากรรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะในส่วนของหมวดและฝ่าย และพัฒนาประสิทธิภาพด้านการวางแผนการประเมินผลเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 61.11 และ 27.78 ตามลำดับ

ด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร พบว่า แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อรวบรวมผลจากการประเมินไปปรับปรุง การดำเนินการจัดหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมาคือ เร่งรัดให้หมวด/ฝ่ายต่าง ๆ กำหนดบุคลากรรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะ ด้านการดำเนินการจัดหลักสูตรในส่วนของหมวดและฝ่าย และพัฒนาประสิทธิภาพด้านการวางแผนการประเมินผล การดำเนินการจัดหลักสูตรเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 61.11 และ 27.78 ตามลำดับ

ตารางที่ 40 ข้อมูลด้านเอกสารและสาระที่ปรากฏ ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของงาน/
โครงการ

งาน/โครงการ	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มีการจัดทำ		18	100.00
ไม่มีการจัดทำ		-	-
1. การเตรียมการจัด	<u>การจัดเตรียมบุคลากร</u>		
หลักสูตร	- โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับครู	7	38.89
	- โครงการพัฒนาคุณภาพบุคลากรของโรงเรียน	15	83.33
	- โครงการทัศนศึกษา ตูงานโรงเรียนมัธยมศึกษา	3	16.67
	- โครงการจัดคู่มือบุคลากรของโรงเรียน	1	5.56
	- โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวง	1	5.56
	<u>การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน</u>		
	- โครงการประชุมปฏิบัติการผลิตสื่อการเรียนการสอน	6	33.33
	- โครงการจัดหาสื่อการเรียนการสอน	2	11.11
	- โครงการอบรมเทคนิคการผลิตและการใช้แผ่นใส การใช้เครื่องฉายสไลด์	5	27.78
	- โครงการประกวดสื่อการเรียนการสอน	4	22.22
	- โครงการพัฒนางาน สไลด์ทัศนูปกรณ์	3	16.67

ตารางที่ 40 (ต่อ)

งาน/โครงการ	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
<u>การจัดเตรียมสถานที่</u>			
-	โครงการพัฒนาอาคารสถานที่	4	22.22
-	โครงการจัดซ่อมแซมและปรับปรุงอาคารต่าง ๆ บริเวณ และครุภัณฑ์	11	61.11
-	โครงการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน	6	33.33
-	โครงการจัดทำห้องสมุดหมวดวิชา	3	16.67
-	โครงการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	8	44.44
-	โครงการจัดทำห้องเรียนชั่วคราว	4	22.22
-	โครงการอนุรักษ์และปลูกไม้ยืนต้น ของโรงเรียน	6	33.33
-	โครงการปลูกไม้ประดับอาคารเรียน	3	16.67
-	โครงการสวนวิชาการ	4	22.22
<u>การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน</u>			
-	โครงการพัฒนาระบบงานวัดผล	8	44.44
-	โครงการธนาคารข้อสอบ	3	16.67
-	โครงการพัฒนางานวัดผล สถิติ	2	11.11
<u>การเตรียมการนิเทศและติดตามผล</u>			
-	โครงการส่งเสริมการนิเทศภายใน	11	61.11
-	โครงการส่งเสริมดูแลซึ่งกันและกันของบุคลากรในโรงเรียน	1	5.56
-	โครงการทัศนศึกษาดูงาน	5	27.78

ตารางที่ 40 (ต่อ)

งาน/โครงการ	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
2. การดำเนินการ	<u>การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</u>		
จัดหลักสูตร	- โครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชา สังคมศึกษา	16	88.89
	- โครงการจัดหาทุนเพื่อส่งเสริมการศึกษา	2	11.11
	- โครงการจัดซื้อวัสดุเพื่อพัฒนางานการ จัดการเรียนการสอน	4	22.22
	- โครงการศูนย์วิชาการ	3	16.67
	<u>การใช้สื่อการเรียนการสอน</u>		
	- โครงการประกวดสื่อการเรียนการสอน	4	22.22
	- โครงการอบรมเทคนิคการผลิตและการ ใช้แผ่นใส การใช้เครื่องฉายสไลด์	5	27.78
	<u>การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร</u>		
	- โครงการจัดนิทรรศการงานวิชาการ	8	44.44
	- โครงการทัศนศึกษาดูงานด้านสภาพแวดล้อม	10	55.56
	- โครงการส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญของ สถาบัน ชชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	12	66.67
	- โครงการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมนักเรียน	4	22.22
	<u>การวัดผลและประเมินผลการเรียน</u>		
	- โครงการพัฒนาระบบงานวัดผล สถิติ	8	44.44
	- โครงการจัดทำสถิติผลการเรียนเชิงวิชาการ	4	22.22

ตารางที่ 40 (ต่อ)

งาน/โครงการ	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- โครงการจัดทำสถิติการสอบแก้ตัว	4	22.22
	<u>การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน</u>		
	- โครงการนิเทศและประชาสัมพันธ์งาน ในฝ่ายวิชาการ	5	27.78
	- โครงการส่งเสริมการนิเทศภายใน	11	61.11
	- โครงการส่งเสริมดูแลซึ่งกันและกันของ บุคลากรในโรงเรียน	1	5.56
3. การติดตามประเมิน ผลการจัดหลักสูตร	<u>การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร</u>		
	- โครงการพัฒนาข้อมูล ระบบสารสนเทศเพื่อ การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน	12	66.67
	- โครงการจัดทำสารสนเทศหมวด	2	11.11
	- โครงการติดตามผลงานวิชาการ	7	38.89
	- โครงการพัฒนาข้อมูลประเมินผลของฝ่าย	5	27.78
	<u>การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร</u>		
	- โครงการพัฒนาข้อมูล ระบบสารสนเทศ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน	12	66.67
	- โครงการจัดทำสารสนเทศหมวด	2	11.11
	- โครงการติดตามผลงานวิชาการ	7	38.89
	- โครงการพัฒนาข้อมูลประเมินผลของฝ่าย	5	27.78

จากตารางที่ 40 แสดงข้อมูลด้านเอกสารและสาระปรากฏ ในส่วนที่เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมศึกษา ของงานโครงการของโรงเรียน โรงเรียนทุกโรงเรียนมีเอกสารประเภทงาน/โครงการ คิดเป็นร้อยละ 100.00 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปรากฏผลดังนี้

ด้านการจัดเตรียมบุคลากร พบว่า งาน/โครงการของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ โครงการพัฒนาคุณภาพบุคลากรของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมาคือ โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสำหรับครู และโครงการทัศนศึกษา ตูงานโรงเรียนมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 38.89 และ 16.67 ตามลำดับ

ด้านการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน พบว่า งาน/โครงการของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ โครงการประชุมปฏิบัติการผลิตสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาคือ โครงการอบรมเทคนิคการผลิตและการใช้แผ่นใส การใช้เครื่องฉายสไลด์ และโครงการประกวดสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 27.76 และ 22.22 ตามลำดับ

ด้านการจัดเตรียมสถานที่ พบว่า งาน/โครงการของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ โครงการจัดซ่อมแซมและปรับปรุงอาคารต่าง ๆ บริเวณและครุภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 61.11 รองลงมาคือ โครงการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รวมทั้งโครงการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน และโครงการอนุรักษ์ และปลูกไม้ยืนต้นของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.33 เท่ากัน

ด้านการเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน พบว่า งาน/โครงการของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ โครงการพัฒนาระบบงานวัดผล คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตามลำดับ

ด้านการเตรียมการนิเทศและติดตามผล พบว่า งานโครงการของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ โครงการส่งเสริมการนิเทศภายใน คิดเป็นร้อยละ 61.11 รองลงมาคือ โครงการทัศนศึกษา ตูงาน และโครงการส่งเสริมดูแลซึ่งกันและกัน ของบุคลากรในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.78 และ 5.56 ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า งาน/โครงการ ของโรงเรียนส่วนใหญ่ที่มีสาระปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ โครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมาคือ โครงการจัดซื้อวัสดุเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และโครงการศูนย์วิชาการ คิดเป็นร้อยละ 22.22 และ 16.67 ตามลำดับ

ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า งาน/โครงการของโรงเรียนส่วนใหญ่ที่มีสาระปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ โครงการอบรมเทคนิค การผลิตและการใช้แผ่นใส การใช้เครื่องฉายสไลด์ คิดเป็นร้อยละ 27.78 และโครงการประกวดสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 22.22

ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรพบว่า งาน/โครงการของโรงเรียนส่วนใหญ่ ที่มีสาระปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ โครงการส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ โครงการทัศนศึกษาดูงานด้านสภาพแวดล้อม และโครงการจัดนิทรรศการงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 55.56 และ 44.44 ตามลำดับ

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า งาน/โครงการของโรงเรียนส่วนใหญ่ที่มีสาระปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ โครงการพัฒนาระบบงานวัดผล สถิติ คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมาคือ โครงการจัดทำสถิติผลการเรียนเชิงวิชาการ และโครงการจัดทำสถิติการสอนแก้ตัว คิดเป็นร้อยละ 22.22 เท่ากัน

ด้านการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน พบว่า งาน/โครงการของโรงเรียนส่วนใหญ่ที่มีสาระปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ โครงการส่งเสริมการนิเทศภายใน คิดเป็นร้อยละ 61.11 รองลงมาคือ โครงการนิเทศและประชาสัมพันธ์งานในฝ่ายวิชาการ และโครงการส่งเสริมดูแลซึ่งกันและกันของบุคลากรในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.78 และ 5.56 ตามลำดับ

ด้านการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร พบว่า งาน/โครงการของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ โครงการพัฒนาข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รอง

ลงมาคือ โครงการติดตามผลงานวิชาการ และโครงการพัฒนาข้อมูลประเมินผลของฝ่าย คิดเป็นร้อยละ 38.89 และ 27.78 ตามลำดับ

ด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร พบว่า งาน/โครงการของโรงเรียนส่วนใหญ่ที่มีสาระปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ โครงการพัฒนาข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ โครงการติดตามผลงานวิชาการ และโครงการพัฒนาข้อมูลประเมินผลของฝ่าย คิดเป็นร้อยละ 38.89 และ 27.78 ตามลำดับ

ตารางที่ 41 ข้อมูลด้านเอกสารและสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของ
รายงานการประชุมประจำเดือน

รายงานการประชุม ประจำเดือน	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มีการจัดทำ		18	100.00
ไม่มีการจัดทำ		-	-
1. การเตรียมการจัด หลักสูตร	<u>การกำหนดนโยบายและจัดหลักสูตร</u> - จัดหาสื่อและกำหนดแผนการพัฒนา สิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน - แจ้งครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดทำแผน ปฏิบัติการประจำปี - แจ้งจุดเน้นและนโยบายของกรมสามัญศึกษา	3 16 13	16.67 88.89 72.22
	<u>การวางแผนการจัดหลักสูตร</u> - การมอบหมายงานด้านการจัดการเรียน การสอน - กำหนดรายวิชาที่เปิดสอนประจำภาคเรียน - กำหนดแผนการจัดชั้นเรียนของโรงเรียน - กำหนดให้แจ้งแผนการเรียนสิ่งกลุ่มโรงเรียน - จัดสำรวจความสามารถในการสอนของครู เพื่อจัดตารางสอน - กำหนดให้หมวดวิชาเสนอการเปิดวิชาเลือก	4 6 9 2 5 12	22.22 33.33 50.00 11.11 27.78 66.67

ตารางที่ 41 (ต่อ)

รายงานการประชุม ประจำเดือน	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
<u>การจัดเตรียมบุคลากร</u>			
	- มอบหมายหน้าที่การสอนประจำภาคเรียน		
	แก่ครูผู้สอน	8	44.44
	- จัดให้มีการปฐมนิเทศครูบรรจุใหม่	3	16.67
	- แจ้างเรื่องการอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร		
	แก่คณะครูในโรงเรียน	12	66.67
	- เน้นหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ	5	27.78
	- เลือกสรรเจ้าหน้าที่ดำเนินงานพัฒนาสิ่งแวดล้อม	1	5.56
	- จัดให้มีการขยายผลจากการอบรมแก่บุคลากร		
	ในโรงเรียน	6	33.33
<u>การจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน</u>			
	- มอบหมายให้ดำเนินการจัดทำและส่งแผน		
	การสอนตามกำหนด	10	55.56
	- เน้นให้มีการจัดทำแผนการสอนทุกรายวิชา	5	27.78
	- มอบหมายให้จัดทำแผนการสอนที่สมบูรณ์		
	ในวิชาหลัก	3	16.67
	- จัดส่งครูเข้ารับการอบรมการเขียนแผนการสอน	8	44.44
	- มอบหมายให้ครูทุกคนจัดทำบันทึกการเตรียม		
	การสอน ส่งหัวหน้าหมวด และมีการประเมิน		
	เมื่อสิ้นภาคเรียน	2	11.11

ตารางที่ 41 (ต่อ)

รายงานการประชุม ประจำเดือน	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- แจ้างวิธีการเขียนแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอนต่อครูผู้สอน	6	33.33
	<u>การจัดเตรียมหลักสูตร และ เอกสารประกอบหลักสูตร</u>		
	- จัดให้มีหนังสือสำหรับยืมเรียน	5	27.78
	- จัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อจัดซื้อจัดหาหนังสือยืมเรียน	2	11.11
	- จัดส่งครูเข้าร่วมประชุมการจัดทำจุดประสงค์ของโรงเรียน	12	66.67
	- จัดให้มีการซ่อมแซมหนังสือที่ชำรุด	6	33.33
	- กำหนดให้มีการจัดทำชุดการสอนในวิชาหลัก	2	11.11
	- จัดให้สำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร	4	22.22
	<u>การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน</u>		
	- มอบหมายให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอน	14	77.78
	- มอบหมายให้ครูจัดหาสื่อการเรียนการสอน	9	50.00
	- แจ้างเรื่องการรับมอบสื่อการเรียนการสอนจากชุมชน ศิษย์เก่า และโรงเรียนในกลุ่ม	3	16.67
	- แจ้างข่าวจากหน่วยงานต้นสังกัด วิทยุชมงานประกวดสื่อการเรียนการสอน	4	22.22

ตารางที่ 41 (ต่อ)

รายงานการประชุม ประจำเดือน	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- แจ้างวิธีการจัดยืมสื่อจากศูนย์สังคมศึกษา	2	11.11
	- จัดอบรมปฏิบัติการการใช้อุปกรณ์ห้อง โสตทัศนศึกษา ภายในโรงเรียน	5	27.78
	<u>การจัดเตรียมสถานที่</u>		
	- จัดตกแต่งอาคารสถานที่ให้เหมาะสม ทันสมัยและเอื้อต่อบรรยากาศการเรียน การสอน	13	72.22
	- มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบแต่ละอาคาร สถานที่แก่บุคลากรในโรงเรียน	16	88.89
	- จัดโครงการส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นใน โรงเรียน	5	27.78
	- จัดให้มีการประกวดห้องเรียน	8	44.44
	- มอบให้แต่ละหมวดดำเนินการจัดห้องหมวด และเน้นบรรยากาศของหมวดให้ชัดเจน	4	22.22
	- จัดให้มีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ เพื่อจัดเตรียม อาคารสถานที่ให้แก่บุคลากร	9	50.00
	- แจ้างให้มีการจัดสวนศึกษา และห้องพิพิธภัณฑ์ ภายในโรงเรียน	6	33.33

ตารางที่ 41 (ต่อ)

รายงานการประชุม ประจำเดือน	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	<u>การเตรียมการวัดผลและประเมินผล</u>		
	- มอบหมายให้จัดทำสมุดประเมินผลใน รายวิชาที่สอน	2	11.11
	- จัดเอกสารให้ความรู้เรื่องการวัดผล ประเมินผล	7	38.89
	- มอบหมายให้มีการจัดเก็บผลจากการวัด การประเมินอย่างเป็นระบบ	6	33.33
	- มอบหมายให้มีการจัดทำกำหนดการวัดผล ประเมินผล	3	16.67
	<u>การเตรียมการนิเทศและติดตามผล</u>		
	- จัดให้มีการติดตามการเข้าสอนของครู	2	11.11
	- กำหนดให้มีการจัดทำโครงการนิเทศการเรียน การสอน	8	44.44
	- จัดบริการแบบสังเกตการเรียนการสอน ตามโครงการนิเทศภายในโรงเรียน	4	22.22
	- กำหนดให้มีการจัดโครงการศึกษาดูงาน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอน	7	38.89
2. การดำเนินการ จัดหลักสูตร	<u>การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</u>		
	- เน้นให้ครูจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มเวลา เต็มกำลัง และเต็มความสามารถ	6	33.33

ตารางที่ 41 (ต่อ)

รายงานการประชุม ประจำเดือน	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- เน้นให้ครูสอนตรงตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรและคำนึงถึงคุณภาพของนักเรียน	7	38.89
	- ส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	3	16.67
	- ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ และแนวทาง ในการจัดบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	3	16.67
	- เน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่ออนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	4	22.22
	- ส่งเสริมให้มีแหล่งข้อมูลทางวิชาการภายใน โรงเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	2	11.11
	- มอบหมายให้มีการสอนแทนกรณีครูขาดราชการ	5	27.78
	<u>การใช้สื่อการเรียนการสอน</u>		
	- แจกข่าวจากโรงเรียนในกลุ่มเรื่องการเข้าชม การประกวดสื่อ	3	16.67
	- มอบหมายให้ฝ่ายวิชาการย้ำเน้นให้ครูใช้สื่อ ในหมวดต่าง ๆ	11	61.11
	- จัดให้มีการแสดงสื่อการเรียนการสอน ในโรงเรียน	6	33.33

ตารางที่ 41 (ต่อ)

รายงานการประชุม ประจำเดือน	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
<u>การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร</u>			
	- กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญ ร่วมกับชุมชน	16	88.89
	- กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ ชุมชนเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม	6	33.33
	- มอบหมายให้รายงานผลการดำเนินการ พัฒนาร่วมกับชุมชน	4	22.22
	- กำหนดให้มีการนำนักเรียนไปทัศนศึกษา ตามสถานที่ต่าง ๆ	12	66.67
	- มอบหมายให้มีการจัดตั้งชมรมอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	4	22.22
	- มอบหมายให้ชมรมอนุรักษ์เสนอผลงาน และให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม	4	22.22
	- มอบหมายให้มีการจัดนิทรรศการด้าน สิ่งแวดล้อมในวันสำคัญ	13	72.22
	- เน้นให้มีการจัดป้ายนิเทศของหมวดวิชา	10	55.56
	- ส่งเสริมให้จัดส่งนักเรียนเข้าร่วมประกวด ผลงานด้านสิ่งแวดล้อม	5	27.78
	- ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร	11	61.11

ตารางที่ 41 (ต่อ)

รายงานการประชุม ประจำเดือน	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
<u>การวัดผลและประเมินผลการเรียน</u>			
	- การจัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ การวัดผลประเมินผล	4	22.22
	- มอบหมายให้ครูวิเคราะห์ข้อสอบในวิชา บังคับแกน	3	16.67
	- จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลทุกรายวิชา	4	22.22
	- จัดให้มีการออกคำสั่งการคุมสอบ	6	33.33
	- แจ้งกำหนดการวัดผลประเมินผลการเรียน	11	61.11
	- แจ้งกำหนดการส่งผลการสอบ	8	44.44
	- เน้นให้มีการสอบแก้ตัว ให้ตรงกับจุดประสงค์ ของแต่ละวิชา	7	38.89
	- มอบหมายให้ฝ่ายวัดผลรวบรวมงานสรุป ผลการเรียนรายวิชาต่าง ๆ ถึงผู้บริหาร	12	66.67
<u>การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน</u>			
	- มอบหมายให้มีการติดตามการเข้าสอนของ ครูเดือนละ 1 ครั้ง	6	33.33
	- จัดให้มีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหา การจัดการเรียนการสอน	17	94.44
	- จัดให้มีการประเมินผลการสอนของครูใหญ่	4	22.22

ตารางที่ 41 (ต่อ)

รายงานการประชุม ประจำเดือน	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
3. การติดตามประเมิน	<u>การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร</u>		
ผลการจัดหลักสูตร	- มอบหมายให้มีการพัฒนาแบบสารสนเทศ ของโรงเรียน	12	66.67
	- จัดให้มีแบบตรวจผลงานทางวิชาการ โดยหัวหน้าหมวด	4	22.22
	- แจ้ง เรื่องการดำเนินการใช้หลักสูตรด้วย ตนเองของหน่วยงานต้นสังกัด	7	38.89
	<u>การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร</u>		
	- มอบหมายให้มีการพัฒนาแบบสารสนเทศใน โรงเรียน	12	66.67
	- จัดให้มีการสรุปรายงานความสำเร็จของ โครงการแต่ละหมวด/ฝ่ายในช่วง ปลายปีการศึกษา	14	77.78
	- แจ้ง เรื่องการดำเนินการใช้หลักสูตร ด้วยตนเองของหน่วยงานต้นสังกัด	7	38.89
	- แจ้งผลการตรวจเยี่ยมของบุคลากรใน หน่วยงานต้นสังกัด	4	22.22
	- มอบหมายให้ทุกหมวด/ ฝ่าย รายงานผล การปฏิบัติงานในลักษณะสารสนเทศ	5	27.78
	- จัดให้มีการจัดทำแฟ้มบรรยากาศทางวิชาการ	1	5.56

ตารางที่ 41 แสดงข้อมูลด้านเอกสารและสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของรายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนมีเอกสารประเภทรายงานการประชุมประจำเดือน คิดเป็นร้อยละ 100.00 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดปรากฏผลดังนี้

ด้านนโยบายการจัดหลักสูตร พบว่า รายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ แจ้งครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมาคือ แจ้งจุดเน้นและนโยบายของกรมสามัญศึกษา และจัดหาหรือและกำหนดแผนการพัฒนสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 72.22 และ 16.67 ตามลำดับ

ด้านการจัดเตรียมบุคลากร พบว่า รายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ แจ้งเรื่องการอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรแก่คณะครูในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ มอบหมายหน้าที่การสอนประจำภาคเรียนแก่ครูผู้สอน และจัดให้มีการขยายผลจากการอบรมแก่บุคลากรในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.44 และ 33.33 ตามลำดับ

ด้านการจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน พบว่า รายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ มอบหมายให้ดำเนินการจัดทำและส่งแผนการสอนตามกำหนด คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาคือ จัดส่งครูเข้ารับการอบรมการเขียนแผนการสอนและแจ้งวิธีการเขียนแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอนต่อครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 44.44 และ 33.33 ตามลำดับ

ด้านการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร พบว่า รายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ จัดส่งครูเข้าร่วมประชุมการจัดทำจุดประสงค์ของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ จัดให้มีการซ่อมแซมหนังสือที่ชำรุด และจัดให้สำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 22.22 ตามลำดับ

ด้านการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน พบว่า รายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ มอบหมายให้ครูผลิต

สื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมาคือ มอบหมายให้ครูจัดหาสื่อการเรียนการสอน และจัดอบรมปฏิบัติการการใช้อุปกรณ์ห้อง โสตทัศนศึกษาภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และ 27.78 ตามลำดับ

ด้านการจัดเตรียมสถานที่ พบว่า รายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบแต่ละอาคารสถานที่แก่บุคลากรในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมาคือ จัดตกแต่งอาคารสถานที่ให้เหมาะสมทันสมัย และเฝ้าต่ออบรมรียากาศการเรียนการสอน และจัดให้มีการสำรวจวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อจัดเตรียมอาคารสถานที่ให้แก่บุคลากร คิดเป็นร้อยละ 72.22 และ 50.00 ตามลำดับ

ด้านการเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน พบว่า รายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ จัดเอกสารให้ความรู้เรื่องการวัดผลประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 38.89 รองลงมาคือ มอบหมายให้มีการจัดเก็บผลจากการวัดการประเมินอย่างเป็นระบบ และมอบหมายให้มีการจัดทำกำหนดการวัดผลประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 16.67 ตามลำดับ

ด้านการเตรียมการนิเทศและติดตามผล พบว่า รายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ กำหนดให้มีการจัดทำโครงการนิเทศการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมาคือ กำหนดให้มีการจัดโครงการศึกษาดูงาน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และจัดบริการแบบสังเกตการเรียนการสอน ตามโครงการนิเทศภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 38.89 และ 22.22 ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า รายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ เน้นให้ครูสอนตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และคำนึงถึงคุณภาพของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 38.89 รองลงมาคือ เน้นให้ครูจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มเวลา เต็มกำลัง และเต็มความสามารถ และมอบหมายให้มีการสอนแทนกรณีครูขาดราชการ คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 27.78 ตามลำดับ

ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า รายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ มอบหมายให้ฝ่ายวิชาการย้ําเน้นให้ครูใช้สื่อในหมวดต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 61.11 รองลงมาคือ จัดให้มีการแสดงสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียน และแจ้งข่าวจากโรงเรียนในกลุ่มเรื่องการเข้าชมการประกวดสื่อ คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 16.67 ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า รายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญร่วมกับชุมชน คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมาคือ มอบหมายให้มีการจัดนิทรรศการด้านสิ่งแวดล้อมในวันสำคัญ และกำหนดให้มีการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 72.22 และ 66.67 ตามลำดับ

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน พบว่า รายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ มอบหมายให้ฝ่ายวัดผลรวบรวมงานสรุปผลการเรียนรายวิชาต่าง ๆ ส่งผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ แจ้งกำหนดการวัดผลประเมินผลการเรียน และแจ้งกำหนดการส่งผลการสอบ คิดเป็นร้อยละ 61.11 และ 44.44 ตามลำดับ

ด้านการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน พบว่า รายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ จัดให้มีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 94.44 รองลงมาคือ มอบหมายให้มีการติดตามการเข้าสอนของครูเดือนละ 1 ครั้ง และจัดให้มีการประเมินผลการสอนของครูใหม่ คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 22.22 ตามลำดับ

ด้านการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร พบว่า รายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ มอบหมายให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ แจ้งเรื่องการดำเนินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองของหน่วยงานต้นสังกัด และจัดให้มีแบบตรวจ

ผลงานทางวิชาการโดยหัวหน้าหมวด คิดเป็นร้อยละ 38.89 และ 22.22 ตามลำดับ

ด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร พบว่า รายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏ ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ จัดให้มีการสรุปรายงานความสำเร็จของโครงการแต่ละหมวด/ฝ่ายในช่วงปลายปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมาคือ มอบหมายให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศในโรงเรียน และแจ้งเรื่องการใช้หลักสูตรด้วยตนเองของหน่วยงานต้นสังกัด คิดเป็นร้อยละ 66.69 และ 38.89 ตามลำดับ

ตารางที่ 42 ข้อมูลด้านเอกสารและสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของ
รายงานการประชุมหมวดสิ่งแวดล้อมศึกษา

รายงานการประชุม หมวดสิ่งแวดล้อมศึกษา	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มีการจัดทำ		9	50.00
ไม่มีการจัดทำ		9	50.00
1. การเตรียมการจัด หลักสูตร	<u>การกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร</u> - ขอความร่วมมือในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี - ทหารี่ในด้านกรจัดทำแผนปฏิบัติการ ของหมวดวิชา - ทหารี่และกำหนดแผนการพัฒนา สิ่งแวดล้อม	6 3 3	66.67 33.33 33.33
	<u>การวางแผนการจัดหลักสูตร</u> - กำหนดให้ร่วมกันเสนอรายวิชาที่เปิดสอน ประจำภาคเรียน - จัดสำรวจความสามารถในการสอน ของครูเพื่อจัดตารางสอน - กำหนดให้แจ้งแผนการจัดชั้นเรียน ต่อกลุ่มโรงเรียน	6 5 2	66.67 55.55 22.22
	<u>การจัดเตรียมบุคลากร</u> - แจ้งเรื่องการอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร ทางด้านการจัดการเรียนการสอน	6	66.67

ตารางที่ 42 (ต่อ)

รายงานการประชุม หมวดสังคมศึกษา	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- มอบหมายหน้าที่การสอนประจำภาคเรียน แก่คณะครู	5	55.56
	- จัดให้มีการปฐมนิเทศครูผู้สอนที่บรรจุใหม่	2	22.22
	- เน้นหน้าที่รับผิดชอบในด้านการสอน แก่คณะครู	4	44.44
	<u>การจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน</u>		
	- มอบหมายให้จัดทำและส่งแผนการสอน บันทึกการเตรียมการสอนตามเวลาที่ กำหนด	6	66.67
	- การพิจารณาจัดส่งครูเข้ารับการอบรม การเขียนแผนการสอน	5	55.56
	- แจ้งวิธีการเขียนแผนการสอน/บันทึกการ เตรียมการสอนต่อครูผู้สอน	3	33.33
	<u>การจัดเตรียมหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร</u>		
	- จัดให้มีการบริการหนังสือพิมพ์เรียน	4	44.44
	- จัดให้มีการสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำเอกสาร ประกอบการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา	2	22.22
	- จัดให้มีการซ่อมแซมหนังสือที่ชำรุดภายใน หมวดวิชา	3	33.33

ตารางที่ 42 (ต่อ)

รายงานการประชุม หมวดสังคมศึกษา	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- จัดส่งคณะครูในหมวดเข้าร่วมจัดทำ จุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ	7	77.78
	<u>การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน</u>		
	- มอบหมายให้ครูผลิตสื่อเพื่อใช้ประกอบ การเรียนการสอน	8	88.89
	- มอบหมายให้ครูจัดสื่อจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอน	5	55.56
	- แจงให้คณะครูในหมวดวิชาเข้าร่วมประชุม ปฏิบัติการการใช้อุปกรณ์ห้อง สไลด์ทัศนศึกษา	4	44.44
	- ประชาสัมพันธ์ข่าวการเข้าชมงานประกวด สื่อการเรียนการสอน	3	33.33
	<u>การจัดเตรียมสถานที่</u>		
	- มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่ในบริเวณ ต่าง ๆ แก่บุคลากรภายในหมวดวิชา	7	77.78
	- เน้นให้บุคลากรภายในหมวดวิชาร่วมกัน จัดห้องหมวดและเน้นบรรยากาศของ หมวดให้ชัดเจน	4	44.44
	- จัดสำรวจวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อจัดเตรียม อาคารสถานที่แก่บุคลากร	5	55.56

ตารางที่ 42 (ต่อ)

รายงานการประชุม หมวดสังคมศึกษา	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- เน้นให้มีการจัดตกแต่งอาคารสถานที่ให้ เหมาะสม ทันสมัย และเอื้อต่อบรรยากาศ การเรียนรู้การสอน	6	66.67
	- แจ้งให้บุคลากรในหมวดวิชาการร่วมกันจัดทำ ห้องนิทรรศน์หรือสวนศึกษา เพื่อ ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน	2	22.22
	<u>การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน</u>		
	- จัดบริการเอกสารให้ความรู้เรื่องการวัดผล ประเมินผล	5	55.56
	- มอบหมายให้ครูผู้สอนจัดเก็บผลจากการวัด การประเมินอย่างเป็นระบบ	3	33.33
	- แจ้งกำหนดการวัดผลประเมินผลของ โรงเรียน	2	22.22
	<u>การเตรียมการนิเทศและติดตามผล</u>		
	- การกำหนดให้จัดทำโครงการนิเทศการ เรียนการสอน	6	66.67
	- การกำหนดให้มีการจัดโครงการศึกษา ดูงาน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการ เรียนการสอน	5	55.56

ตารางที่ 42 (ต่อ)

รายงานการประชุม หมวดสังคมศึกษา	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- การจัดบริการเอกสาร เครื่องมือนิเทศ และติดตามผลการเรียนการสอน	3	33.33
2. การดำเนินการ จัดหลักสูตร	<u>การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</u>		
	- เน้นให้ครูสอนตรงตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร โดยคำนึงถึงคุณภาพของ นักเรียนเป็นหลัก	6	66.67
	- จัดให้มีการส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้ง ศูนย์สังคมศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการ สอนสังคมศึกษาในระดับกลุ่มโรงเรียน	3	33.33
	- เน้นให้มีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนการอนุรักษ์	4	44.44
	- ส่งเสริมให้หมวดวิชาจัดทำแหล่งข้อมูล ทางวิชาการ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียน การสอน	2	22.22
	<u>การใช้สื่อการเรียนการสอน</u>		
	- ประชาสัมพันธ์ข่าวจากโรงเรียนในกลุ่ม เรื่องเชิญชวนเข้าชมการประกวดสื่อ	3	33.33
	- เน้นให้ครูผู้สอนภายในหมวดดำเนินการ สอนโดยใช้สื่อประกอบการสอนทุกรายวิชา	7	77.78

ตารางที่ 42 (ต่อ)

รายงานการประชุม หมวดสังคมศึกษา	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- แจ้งให้ครูดำเนินการจัดทำสื่อเข้าประกวด หรือแสดงในงานแสดงสื่อ	2	22.22
	<u>การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร</u>		
	- กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน ในวันสำคัญต่าง ๆ	8	88.89
	- กำหนดให้มีการนำนักเรียนไปทัศนศึกษา ตามสถานที่ต่าง ๆ	6	66.67
	- มอบหมายให้มีการจัดป้ายนิเทศ หรือ นิทรรศการด้านสิ่งแวดล้อม	7	77.78
	- ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ประเภทต่าง ๆ	6	66.67
	<u>การวัดผลและประเมินผลการเรียน</u>		
	- การจัดส่งครูผู้สอนเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ การวัดผลประเมินผล	2	22.22
	- มอบหมายให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบใน รายวิชาบังคับแกน	3	33.33
	- เน้นให้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลทุก รายวิชา	3	33.33

ตารางที่ 42 (ต่อ)

รายงานการประชุม หมวดสังคมศึกษา	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- แจกกำหนดการวัดผลประเมินผลการเรียน และกำหนดส่งผลการสอบ ต่อฝ่ายวัดผล	6	66.67
	- เน้นให้มีการสอบแก้ตัวให้ตรงกับจุดประสงค์ ของแต่ละรายวิชา	5	55.56
	<u>การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน</u>		
	- มอบหมายให้มีการสังเกตการเรียนการสอน ของครูภายในหมวดวิชา เดือนละ 1 ครั้ง	4	44.44
	- กำหนดให้มีการประชุม ปรึกษาหารือ เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน ร่วมกันในหมวดวิชา	8	88.89
	- การกำหนดให้มีการประเมินผลการสอน ของครูบรรจุใหม่	2	22.22
3. การติดตามประเมิน ผลการจัดหลักสูตร	<u>การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร</u>		
	- การมอบหมายให้หัวหน้าหมวดดำเนินการ ตรวจผลงานทางวิชาการ	3	33.33
	- แจก เรื่องการประเมินการใช้หลักสูตร ด้วยตนเองประจำปีการศึกษาของ หน่วยงานต้นสังกัด	6	66.67

ตารางที่ 42 (ต่อ)

รายงานการประชุม หมวดสังคมศึกษา	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
<u>การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร</u>			
	- จัดให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการสรุปรายงาน ความสำเร็จของโครงการในช่วงปลาย ปีการศึกษา	8	88.89
	- แจกเรื่องการประเมินการใช้หลักสูตรด้วย ตนเอง ประจำปีการศึกษา ของหน่วยงาน ต้นสังกัด	6	66.67
	- เน้นให้มีการจัดเก็บผลจากการประเมิน อย่างเป็นระบบ	2	22.22

จากตารางที่ 42 แสดงข้อมูลด้านเอกสารและสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของรายงานการประชุมหมวดสังคมศึกษา พบว่า มีโรงเรียนที่จัดทำรายงานการประชุมหมวดสังคมศึกษา และไม่มีการจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน สำหรับโรงเรียนที่มีการจัดทำ เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปรากฏผลดังนี้

ด้านการกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร พบว่า รายงานการประชุมหมวดสังคมศึกษา ส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ ขอความร่วมมือในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ ทหารู้ในด้านการจัดทำแผนปฏิบัติของหมวดวิชา และหารู้และกำหนดแผนการพัฒนาสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 33.33 เท่ากัน

ด้านการวางแผนการจัดหลักสูตร พบว่า รายงานการประชุมหมวดสังคมศึกษาส่วนใหญ่

มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ กำหนดให้ร่วมกันเสนอรายวิชาที่เปิดสอน ประจำภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ จัดสำรวจความสามารถในการสอนของ ครูเพื่อจัดตารางสอน และกำหนดให้แจ้งแผนการจัดชั้นเรียนต่อกลุ่มโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.55 และ 22.22 ตามลำดับ

ด้านการจัดเตรียมบุคลากร พบว่า รายงานการประชุมหมวดสิ่งแวดล้อมศึกษาส่วนใหญ่ มี สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ แจ้งเรื่องการอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรทาง ด้านการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ มอบหมายหน้าที่การสอน ประจำภาคเรียนแก่คณะครู และเน้นหน้าที่รับผิดชอบในด้านการสอนแก่คณะครู คิดเป็นร้อยละ 55.56 และ 44.44 ตามลำดับ

ด้านการจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน พบว่า รายงานการประชุม หมวดสิ่งแวดล้อมศึกษา ส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ มอบหมายให้ จัดทำ และส่งแผนการสอน บันทึกการเตรียมการสอนตามเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ การพิจารณาจัดส่งครูเข้ารับการอบรมการเขียนแผนการสอน และแจ้งวิธีการ เขียนแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอนต่อครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 55.56 และ 33.33

ด้านการจัดเตรียมหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร พบว่า รายงานการประชุม หมวดสิ่งแวดล้อมศึกษา ส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ จัดส่งคณะครู ในหมวดเข้าร่วมจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมา คือ จัดให้มีการบริการหนังสือพิมพ์เรียน และจัดให้มีการซ่อมแซมหนังสือที่ชำรุดภายในหมวดวิชา คิดเป็นร้อยละ 44.44 และ 33.33 ตามลำดับ

ด้านการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน พบว่า รายงานการประชุมหมวดสิ่งแวดล้อมศึกษา ส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ มอบหมายให้ครูผลิตสื่อเพื่อใช้ ประกอบการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมาคือ มอบหมายให้ครูจัดหาสื่อจาก แหล่งต่าง ๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอน และแจ้งให้คณะครูในหมวดวิชาเข้าร่วมประชุม ปฏิบัติการการใช้อุปกรณ์ห้อง สไลด์ทัศนศึกษา คิดเป็นร้อยละ 55.56 และ 44.44 ตามลำดับ

ด้านการจัดเตรียมสถานที่ พบว่า รายงานการประชุมหมวดสิ่งแวดล้อมศึกษาส่วนใหญ่มีสาระ ที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่ในบริเวณต่าง ๆ

แก่บุคลากรภายในหมวดวิชา คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมาคือ เน้นให้มีการจัดตกแต่งอาคาร สถานที่ให้เหมาะสมทันสมัย และเชื่อมต่อบรรยากาศการเรียนการสอน และจัดสำรวจวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อจัดเตรียมอาคารสถานที่แก่บุคลากร คิดเป็นร้อยละ 66.67 และ 55.56 ตามลำดับ

ด้านการเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน พบว่า รายงานการประชุมหมวด สังคมศึกษาส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ จัดบริการเอกสาร ให้ความรู้ เรื่องการวัดผลประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาคือ มอบหมายให้ครู ผู้สอนจัดเก็บผลจากการวัด การประเมินอย่างเป็นระบบ และแจ้งกำหนดการวัดผลประเมินผล ของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 22.22 ตามลำดับ

ด้านการเตรียมการนิเทศและติดตามผล พบว่า รายงานการประชุมหมวดสังคมศึกษา ส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ การกำหนดให้จัดทำโครงการ นิเทศการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ การกำหนดให้มีการจัดโครงการ ศึกษา ตูงาน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และการจัดบริการเอกสาร เครื่องมือนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 55.56 และ 33.33 ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า รายงานการประชุมหมวดสังคมศึกษา ส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ เน้นให้ครูสอนตรงตามจุดมุ่ง หมายของหลักสูตร โดยคำนึงถึงคุณภาพของนักเรียนเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมา คือ เน้นให้มีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน การอนุรักษ์ และ จัดให้มีการส่งเสริม สนับสนุน การจัดตั้งศูนย์สังคมศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสังคมศึกษา ในระดับกลุ่มโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.44 และ 33.33 ตามลำดับ

ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า รายงานการประชุมหมวดสังคมศึกษาส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ เน้นให้ครูผู้สอนภายในหมวดดำเนินการ สอนโดยใช้สื่อประกอบการสอนทุกรายวิชา คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมาคือ ประชาสัมพันธ์ ชาวจากโรงเรียนในกลุ่ม เรื่อง เชิญชวนเข้าชมการประกวดสื่อ และแจ้งให้ครูดำเนินการจัด ทำสื่อเข้าประกวด หรือแสดงในงานแสดงสื่อ คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 22.22 ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า รายงานการประชุมหมวดสังคมศึกษาส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมด้านการอนุรักษ์

สิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน ในวันสำคัญต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมาคือ มอบหมายให้ มีการจัดป้ายนิเทศ หรือนิทรรศการด้านสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 77.78 รวมทั้ง กำหนดให้มีการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ และส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ประเภทต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 66.67 เท่ากัน

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า รายงานการประชุมหมวดสังคมศึกษา ส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ แจ้งกำหนดการวัดผลประเมินผล การเรียนและกำหนดส่งผลการสอนต่อฝ่ายวัดผล คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ เน้นให้มีการสอบแก้ตัวให้ตรงกับจุดประสงค์ของแต่ละรายวิชา คิดเป็นร้อยละ 55.56 รวมทั้ง มอบหมาย ให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบในรายวิชาบังคับแก่น และเน้นให้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลทุกรายวิชา คิดเป็นร้อยละ 33.33 เท่ากัน

ด้านการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน พบว่า รายงานการประชุมหมวดสังคมศึกษาส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ กำหนดให้มีการประชุม ปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน ร่วมกันในหมวดวิชา คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมาคือ มอบหมายให้มีการสังเกตการเรียนการสอน ของครูภายในหมวดวิชา เดือนละ 1 ครั้ง และกำหนดให้มีการประเมินผลการสอนของครูบรรจุใหม่ คิดเป็นร้อยละ 44.44 และ 22.22 ตามลำดับ

ด้านการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร พบว่า รายงานการประชุม หมวดสังคมศึกษาส่วนใหญ่มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ แจ้งเรื่องการ ประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง ประจำปีการศึกษาของหน่วยงานสังกัด คิดเป็นร้อยละ 66.67 และการมอบหมายให้หัวหน้าหมวดดำเนินการตรวจผลงานทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 33.33

ด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร พบว่า รายงานการประชุม หมวดสังคมศึกษาส่วนใหญ่ มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ จัดให้ผู้ รับผิดชอบดำเนินการสรุปงานความสำเร็จของโครงการในช่วงปลายปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมาคือ แจ้งเรื่องการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองประจำปีการศึกษา ของ หน่วยงานสังกัด และเน้นให้มีการจัดเก็บผลจากการประเมินอย่างเป็นระบบ คิดเป็นร้อยละ 66.67 และ 22.22 ตามลำดับ

ตารางที่ 43 ข้อมูลด้านเอกสาร และสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของบัณฑิต
การนิเทศภายในโรงเรียน

บัณฑิตการนิเทศ ภายในโรงเรียน	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มีการจัดทำ		5	27.78
ไม่มีการจัดทำ		13	72.22
การดำเนินการ	<u>การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน</u>		
จัดหลักสูตร	- กำหนดวัน เวลา ในการดำเนินการนิเทศ	5	100.00
	- กำหนดบุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศ และผู้รับการนิเทศ	5	100.00
	- กำหนดรายวิชาและเนื้อเรื่องที่ดำเนินการ การนิเทศ	5	100.00
	- บันทึกผลที่ได้รับจากการนิเทศ	5	100.00
	- การอภิปรายผล หรือให้ข้อเสนอแนะ ที่ได้จากการนิเทศ	5	100.00

จากตารางที่ 43 แสดงข้อมูลด้านเอกสารและสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ของบัณฑิตการนิเทศภายในโรงเรียน พบว่า มีโรงเรียนที่จัดทำเอกสารประเภทบัณฑิตการนิเทศภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.78 และไม่มีการจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 72.22 สำหรับโรงเรียนที่มีการจัดทำ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดปรากฏผลในด้านการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน พบว่า มีการกำหนดวัน เวลา ในการดำเนินการนิเทศ กำหนดบุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศและผู้รับการนิเทศ กำหนดรายวิชา และเนื้อเรื่องที่ดำเนินการนิเทศ บันทึกผลที่ได้รับจากการนิเทศ และอภิปรายผล หรือให้ข้อเสนอแนะที่ได้จากการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากันทุกด้าน

ตารางที่ 44 ข้อมูลด้านเอกสารและสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของเอกสาร
ทางวิชาการของโรงเรียน

เอกสารทางวิชาการ	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มีการจัดทำ		3	16.67
ไม่มีการจัดทำ		15	83.33
1. การเตรียมการจัด หลักสูตร	<u>การวางแผนการจัดหลักสูตร</u> - จัดแผนการเรียน กลุ่มวิชาเรียน และ จัดบุคลากรประจำวิชา เพื่อแจ้งแก่ บุคลากรในสังกัด - จัดแผนการเรียน กลุ่มวิชาเรียน ตารางสอน และจัดบุคลากรประจำ วิชา โดยร่วมมือกับหมวดวิชา	1 2	33.33 66.67
	<u>การจัดเตรียมบุคลากร</u> - จัดส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และ ทำการประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน - ประชุมบุคลากรทั้งหมด ก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อวางแผนทางการปฏิบัติงาน	3 3	100.00 100.00
	<u>การจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน</u> - บริการวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำแผนการสอน/ บันทึกการเตรียมการสอน แก่ครูผู้สอน	3	100.00

ตารางที่ 44 (ต่อ)

เอกสารทางวิชาการ	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- กำหนดการตรวจสอบแผนการสอน บันทึก การเตรียมการสอนร่วมกับหมวดวิชา	2	66.67
	<u>การจัดเตรียมหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร</u>		
	- จัดเอกสารประกอบการเรียนการสอน คู่มือครู และ เอกสารวิชาการอื่น ๆ ไว้บริการแก่ครู	3	100.00
	<u>การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน</u>		
	- มอบให้งานโสตทัศนศึกษา จัดบริการ นวัตกรรมทางการศึกษา แก่บุคลากรใน โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	2	66.67
	- เร่งรัดให้บุคลากรผลิตสื่อและอุปกรณ์ การสอนให้มากยิ่งขึ้น	3	100.00
	- จัดให้มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ แก่บุคลากรในโรงเรียน	2	66.67
	- ส่งเสริมบุคลากรให้นำนวัตกรรมทางการ ศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้มากยิ่งขึ้น	3	100.00

ตารางที่ 44 (ต่อ)

เอกสารทางวิชาการ	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	<u>การจัดเตรียมสถานที่</u>		
	- ประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่เพื่อการเตรียมพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอน	2	66.67
	- ส่งเสริมการพัฒนาอาคารสถานที่ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน	3	100.00
	<u>การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน</u>		
	- มอบหมายให้หัวหน้างานวัดผลประเมินผล ดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนตามระเบียบ	3	100.00
	<u>การเตรียมการนิเทศและติดตามผล</u>		
	- บริการวัสดุ อุปกรณ์สำหรับการดำเนินการนิเทศและติดตามผล	3	100.00
	- ส่งเสริมการจัดกิจกรรมตามโครงการนิเทศภายในโรงเรียน	2	66.67
2. การดำเนินการ	<u>การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</u>		
จัดหลักสูตร	- จัดประชุมบุคลากรระดับหมวดวิชา เพื่อรับทราบปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน	3	100.00

ตารางที่ 44 (ต่อ)

เอกสารทางวิชาการ	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	- ดูแลการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากร ร่วมกับหมวดวิชา	2	66.67
	- ส่งเสริมครู อาจารย์ให้ใช้อุปกรณ์และ ขาดเทคนิควิธีสอนที่เหมาะสม	3	100.00
	- ส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และ นำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน	3	100.00
<u>การใช้สื่อการเรียนการสอน</u>			
	- สนับสนุนและส่งเสริมให้ครู อาจารย์ผลิตสื่อ และอุปกรณ์การสอนเพิ่มมากขึ้น	3	100.00
	- ส่งเสริมให้ครูมีการจัดหาสื่อการเรียน การสอนมาใช้	2	66.68
<u>การวัดและประเมินผลการเรียน</u>			
	- มอบหมายให้หัวหน้างานวัดผลประเมินผล การเรียนดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลการเรียนตามระเบียบ	3	100.00
	- ติดตามผลการปฏิบัติงานวัดผลประเมินผล การเรียนของครู-อาจารย์ โดยผ่าน หมวดวิชา	2	66.67
	- ตรวจสอบการตัดสินผลการเรียนจาก รายงานต่าง ๆ	3	100.00

ตารางที่ 44 (ต่อ)

เอกสารทางวิชาการ	สาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
3. การติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร	<u>การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร</u>		
ผลการจัดหลักสูตร	- ประชุมบุคลากรทั้งหมดก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อประเมินผลการจัดเตรียมงาน	2	66.67
	<u>การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร</u>		
	- ติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรร่วมกับหมวดวิชา	2	66.67
	- ประชุมบุคลากรทั้งหมดในช่วงก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ผ่านมา	2	66.67
	- ประชุมบุคลากรทั้งหมด เพื่อชี้แจง ประเมินผลการปฏิบัติงานและสรุปข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงาน	3	100.00

จากตารางที่ 44 แสดงข้อมูลด้านเอกสารและสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของเอกสารทางวิชาการของโรงเรียนพบว่า มีโรงเรียนที่จัดทำเอกสารทางวิชาการของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และไม่มีการจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 33.33 สำหรับโรงเรียนที่มีการจัดทำ เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปรากฏผลดังนี้

ด้านการวางแผนการจัดหลักสูตร พบว่า เอกสารทางวิชาการของโรงเรียน มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ จัดแผนการเรียน กลุ่มวิชาเรียน ตารางสอน และจัดบุคลากรประจำวิชา โดยร่วมมือกับหมวดวิชา คิดเป็นร้อยละ 66.67 และ จัดแผนการ

เรียน กลุ่มวิชาเรียน และจัดบุคลากรประจำวิชา เพื่อแจ้งแก่บุคลากรในสังกัด คิดเป็นร้อยละ

33.33

ด้านการจัดเตรียมบุคลากร พบว่า เอกสารทางวิชาการของโรงเรียน มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ จัดส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน และประชุมบุคลากรทั้งหมดก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อวางแนวทางการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน

ด้านการจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเตรียมการสอน พบว่า เอกสารทางวิชาการของโรงเรียน มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ บริการวัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดทำแผนการสอน/บันทึกการเรียนการสอน แก่ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และตรวจสอบแผนการสอน บันทึกการเตรียมการสอนร่วมกับหมวดวิชา คิดเป็นร้อยละ 66.67

ด้านการจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร พบว่า เอกสารทางวิชาการของโรงเรียน มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ จัดเอกสารประกอบการเรียนการสอน คู่มือครู และเอกสารวิชาการอื่น ๆ ไว้บริการแก่ครู คิดเป็นร้อยละ 100.00

ด้านการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน พบว่า เอกสารทางวิชาการของโรงเรียน มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ เร่งรัดให้บุคลากรผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอนให้มากยิ่งขึ้น และส่งเสริมบุคลากรให้นำนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน รองลงมาคือ มอบให้งานโสตทัศนศึกษาจัดบริการนวัตกรรมทางการศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ แก่บุคลากรในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.67 เท่ากัน

ด้านการจัดเตรียมสถานที่ พบว่า เอกสารทางวิชาการของโรงเรียน มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ ส่งเสริมการพัฒนาอาคารสถานที่ เพื่อสร้างบรรยากาศทางการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ ประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่เพื่อการเตรียมพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ด้านการเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน พบว่า เอกสารทางวิชาการของโรงเรียน มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ มอบหมายให้หัวหน้างานวัดผล

ประเมินผลการเรียน ดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนตามระเบียบ คิดเป็นร้อยละ 100.00

ด้านการเตรียมการนิเทศและติดตามผล พบว่า เอกสารทางวิชาการของโรงเรียน มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ บริการวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการดำเนินการนิเทศและติดตามผล คิดเป็นร้อยละ 100.00 และส่งเสริมการจัดกิจกรรมตามโครงการนิเทศภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า เอกสารทางวิชาการของโรงเรียน มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ จัดประชุมบุคลากรระดับหมวดวิชาเพื่อรับทราบปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมครู อาจารย์ให้ใช้อุปกรณ์และเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสม และส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์และนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน รวมทั้งดูแลการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรร่วมกับหมวดวิชา คิดเป็นร้อยละ 66.67

ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า เอกสารทางวิชาการของโรงเรียน มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ สนับสนุนและส่งเสริมให้ครู อาจารย์ผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอนเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 100.00 และ ส่งเสริมให้ครูมีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนมาใช้ คิดเป็นร้อยละ 66.67

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า เอกสารทางวิชาการของโรงเรียน มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ มอบหมายให้หัวหน้างานวัดผลประเมินผลการเรียน ดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนตามระเบียบ และตรวจสอบการตัดสินผลการเรียนจากรายงานต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน รวมทั้งติดตามผลการปฏิบัติงานวัดผลประเมินผลการเรียนของครู-อาจารย์ โดยผ่านหมวดวิชา คิดเป็นร้อยละ 66.67

ด้านการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร พบว่า เอกสารทางวิชาการของโรงเรียน มีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ ประชุมบุคลากรทั้งหมดก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อประเมินผลการจัดเตรียมงาน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตร พบว่า เอกสารทางวิชาการของโรงเรียนมีสาระที่ปรากฏในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ ประชุมบุคลากรทั้งหมดเพื่อชี้แจง ประเมินผลการปฏิบัติงาน และสรุปข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ ติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรร่วมกับหมวดวิชา และประชุมบุคลากรทั้งหมดในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 66.67 เท่ากัน